

DION FORTUNE
MIRTIES PĖDOMIS
(SLAPTOJI ORDINO VEIKLA)
(okultinis romanas)

Versta iš: Dion Fortune. *The Secrets of Dr. Taverner*

Anotacija:

Romane “Mirties pėdomis” praktiškai parodomi mūsų visuomenėje individo patiriamos psichologinės prievartos atvejai ir apsaugojimo nuo jų metodai. Patrauklus psichologinio detektyvo žanras daug kuo primena Šerloko Holmsio ir daktaro Vatsono nuotykius, tik perkeltus į subtiliuosius aukštesnės sąmonės planus. Pagrindinio romano veikėjo daktaro Tavernerio veiklos metodai atveria skaitytojui aukštesnės sąmonės lygių psichologiją.

Romane aprašomi to meto Anglijoje realiai įvykę atsitikimai tačiau tokių rimti, kad pareikalavo subtiliuosius aukštesnės sąmonės planus įvaldžiusio daktaro Tavernerio įsikišimo.

Pats daktaras Taverneris taip pat buvo reali to meto asmenybė, o jo psichinių ligų ligoninė realiai egzistavo to meto Anglijoje. Dion Fortune ne vieną kartą pabrėžė, kad šiuos tikrus įvykius jai teko net sušvelninti, kad jie labiau tiktų spaudai. Kaip sako pati autorė: “Visam gyvenimui lieku skolinga *daktarui Taverneriui*, be *daktaro Tavernerio* nebūtų ir Dion Fortune, jam skiriu šios knygos puslapius”.

ĮVADAS

Šias istorijas galima vertinti iš dviejų požiūrių, o skaitytojo pasirenkamą požiūrį, be abejo, nulems jo skonis ir turimų žinių lygis. Jas galima vertinti kaip pramaną, panašiai kaip Storo Berniuko iš “Pikviko klubo užrašų” pasakojimus, skirtus vien tam, kad pašurptų mūsų oda. Tačiau jas galima vertinti ir taip, kaip jos atsispindi realybėje: kaip mažai žinomų psichologijos aspektų tyrinėjimus, apgaubtus pramanu tik tiek, kad jie nevirstų rimtu moksliniu darbu, nes tada neliktų galimybių pasiūlyti juos mūsų skaitytojams.

Aš buvau savo šalyje pirmoji iš tų, kurie studijavo psichoanalizę, ir šių studijų metu pastebėjau, kad atsekiau gijas, kurios dingsta tamsoje, gaubiančioje silpną tikslųjų mokslų spinduliuojamą šviesą. Mano patirtis vedė mane paskui šias gijas į nežinomybės tamsą, ir visa tai, kas ten vyko, pateikiama šiuose puslapiuose kaip atskiros nepaprastos istorijos.

Tačiau aš nenoriu pasakyti, kad viskas vyko tiksliai taip, kaip aprašyta šiuose apsakymuose, – nes tai nebūtų tiesa. Tačiau jie pagrįsti realiais faktais ir juose nėra nė vieno įvykio, kuris būtų vien mano vaizduotės vaisius. Lygiai taip galima sakyti, kad nei vienas paveikslas nėra vien tik fotografija, bet jis nėra ir gryna fantazija. Tai greičiau jau fotografijų dėlionė, kaip mozaika surinkta iš daugybės sukarpytų momentinių fotografijų, užfiksavusių realius įvykius. Visos šios dėlionės dalys yra realių įvykių atspindžiai ir nėra vaizduotės vaisius – tai žmogaus aukštesnės sąmonės psichologijos tyrinėjimai.

Šiuos normalią patologiją pranokusius etiudus pateikiu skaitytojui todėl, kad mano patirtis patvirtina, jog panašūs atvejai ne tokie reti ir keisti, kaip būtų galima įsivaizduoti. Paprastai jie lieka neatpažinti bei neidentifikuoti ir juos išgyveną žmonės negali tikėtis pagalbos. Man pačiai teko išgyventi keletą *Galios namuose* aprašytų atvejų, kiti yra puikiai žinomi šiais klausimais besidominčioms draugijoms; *Kraujo troškimas* – teisinga istorija tiesiogine to žodžio prasme, ir abi šias istorijas, pateikiamas tikrai ne lengvam pasiskaitymui, teko netgi gerokai sušvelninti, kad tiktų leidybai.

Visam gyvenimui lieku skolinga *daktarui Tavernerui*, be *daktaro Tavernerio* nebūtų ir Dion Fortune, jam skiriu šios knygos puslapius.

Dion Fortune
Londonas

KRAUJO TROŠKIMAS

I

Aš tikriausiai taip ir liksiu nesupratęs, kas buvo daktaras Taverneris šiuose įvykiuose – herojus ar piktasis genijus. Neabejoju, kad jo ketinimai buvo absoliučiai nesavanaudiški, tačiau jis be galo laisvai rinkosi veiklos priemones. Jis nesistengė apeiti įstatymų, o tiesiog ignoravo juos. Nors švelnus subtilumas, su kuriuo jis dėstė savo išvadas, jau pats savaime buvo pamokantis, jis dar pasitelkdavo ir savo nepaprastą psichologinį metodą, suskaldantį sielą į atskiras dalis. Šio darbo imdavosi taip ramiai, metodiškai ir geranoriškai, tarsi tai būtų buvęs tik pacientui skirto recepto išrašymas.

Susipažinau su šiuo keistu žmogumi visiškai paprastai. Išėjęs į atsargą iš karinės medicinos tarnybos, kreipiausi į medikų darbo biržą norėdamas rasti naują darbą.

- Armijoje visiškai sugadinau savo nervus. Ieškau ramaus darbo su galimybe atstatyti jėgas, – išsakiau savo pageidavimą.

- Kiekvienas norėtų tokio darbo, – atsakė tarnautojas.

Jis atidžiai mane nužvelgė ir pridūrė:

- Įdomu, gal jūs norėtumėte pabandyti susidoroti su vienu darbu, į kurį vis dar nerandame tinkamo kandidato? Jau siuntėme keletą žmonių, bet nė vienas jų ten nepasiliko.

Tarnautojas davė man adresą Harli Strito rajone, ir ten aš susipažinau su žmogumi, kurį, geras jis ar blogas, vėliau visada laikiau protingiausiu iš visų mano kada nors sutiktų žmonių.

Aukštas ir liesas, pergamento spalvos veidu, jis sėkmingai galėjo būti palaikytas ir trisdešimt penkerių ir šešiasdešimt penkerių metų amžiaus. Per valandą buvo galima spėti jį pamatyti ir vienokio, ir kitokio amžiaus. Negaišdamas laiko jis iš karto pradėjo nuo esmės.

- Man reikalingas vadovas mano ligoninei, – pasakė jis. – Manau, kad jūs susipažinęs su psichinėmis ligomis, bent jau tiek, kiek teko susidurti tarnaujant armijoje. Tačiau mano taikomi gydymo metodai jums gali pasirodyti labai besiskiriantys nuo tradicinių. Kadangi aš ieškau sėkmės ten, kur kiti gydytojai patiria nesėkmės, tai tuo ir pateisinu savo eksperimentą, kurį, daktare Rodai, iš tikrųjų galėtų atlikti bet kuris kitas mano kolega.

Mane erzino šio žmogaus cinizmas, nors negalėjau paneigti, kad psichinių sutrikimų gydymas dar netapo tiksluoju mokslu. Tarsi atsakydamas į mano mintį, jis tęsė:

- Mano interesų sfera priklauso tai psichologijos sričiai, kurios nedrįsta liesti tradicinis mokslas. Jeigu jūs dirbsite su manimi, tai jums teks išvysti ne vieną keistą reiškinį, bet prašau tik vieno – dėmesio ir pažado tylėti.

Taip aš pradėjau dirbti. Instinktyviai jaučiau poreikį privengti šio žmogaus. Tačiau jis turėjo tokią nepaaiškinamą traukos jėgą, tokį galios ir neįprastos tyrimų rizikos pojūtį, kad aš, pats sau pritaikydamas nekaltumo prezumpciją, nusprendžiau pažiūrėti, kuo tai gali baigtis. Jo nepaprastai stimuliuojanti asmenybė, atrodo, prikaustė visą mano dėmesį ir privertė pajusti, kad jis gali tapti puikia tonizuojančia priemone tam, kuris laikinai prarado gyvenimo skonį.

- Jeigu jūsų bagažas nėra didelis, – tarė jis, – galėčiau nusivežti jus į svečius. Kartu pajėtume iki garažo, o iš jo nuvažiuotume iki jūsų buto ir, paėmę jūsų daiktus, dar spėtume atvykti į ligoninę iki sutemstant.

Mes važiuojame nemažu greičiu Portsmuto plentu iki pat Terslio, o po to, didžiai mano nuostabai, pasukome į dešinę, tiesiai per viržius, vežimo paliktomis vėžėmis.

- Tai Tors Li, arba tiesiog laukas, – paaiškino jis, rodydamas į atsivėrusią dykynę. – Čia dar tebegyvas senasis tikėjimas.

- Katalikiškas? – paklausiau aš.

- Katalikiškas tikėjimas, gerbiamasis, yra naujas darinys. Aš turiu mintyje pagonybės kultą. Vietiniai valstiečiai iki šiol išlaikė savo senųjų ritualų kruopeles. Jie tiki, kad tai neša jiems laimę, ar panašiai. Tačiau jie nesuvokia vidinės jų prasmės.

Jis trumpam nutilo, o po to pasisuko į mane ir nepaprastai išraiškingai paklausė:

- Ar jūs niekada nepagalvojote, kas galėtų įvykti, jeigu Žinantis žmogus surinktų iš kruopelių visą šį ritualą?

Prisipažinau, kad ne. Tai pranoko mano suvokimą, bet neabejojau, kad jis atvežė mane į pačią nekrikščioniškiausią vietovę, kokioje man kada nors teko pabuvoti.

Tačiau jo ligoninė buvo ryškus kontrastas šiai laukinei ir bevaisei aplinkai. Sodas švietė visu savo spalvų grožiu, o senas, erdvus vijokliais apaugęs namas viduje buvo ne mažiau žavus nei iš išorės. Jis vienu metu priminė ir Rytus, ir Renesanso epochą, ir nors neatitiko vieno kurio nors architektūros stiliaus, nestokojo jaukumo ir šilumos.

Aš greitai pasinėriau į darbą, atrasdamas, kad jis nepaprastai įdomus. Kaip jau minėjau, Tavernerio darbas prasidėjo ten, kur baigėsi tradicinė medicina, ir man teko stebėti tokių ligonių, kuriuos eilinis gydytojas dėl saugumo būtų nusiuntęs į psichiatrinę ligoninę kaip tipiškus pamišėlius. Tačiau Taverneris savo neįprastais gydymo metodais prasiskverbė į reiškinio esmę, paveikdamas tiek sielą, tiek ir tamsią sielos karalystę, o tai parodėdavo problemą visiškai nauju aspektu ir dažnai pavykdavo išgelbėti žmogų iš jame slypinčių tamsos jėgų. Įdomus jo gydymo pavyzdys – istorija apie papjautas avis.

II

Vieną lietingą vakarą ligoninėje sulaukėme vizito. Tai nebuvo visiškai įprastas atvejis, nes į Tavernerio darbo metodus buvo žvelgiama įtariai. Mūsų viešnia nusimetė peršlapusį apsiaustą, bet atsisakė nusiimti tikrai per šiltą tokiam orui šaliką, stipriai apsuktą apie jos kaklą.

- Kiek aš žinau, jūsų specializacija – pamišimo ligos, – pasakė ji mano kolegai. – Labai norėčiau pasikalbėti su jumis apie vieną mane labai jaudinantį dalyką.

Taverneris linktelėjo, nužvelgęs ją skvarbiomis akimis, ieškodamas ligos požymių.

- Kalbėsime apie mano draugą, manau, net galėčiau pavadinti jį savo sužadėtiniu, nes nors jis ir prašė manęs atleisti jį nuo pažado, aš atsisakiau tai padaryti. Tačiau ne todėl, kad norėčiau išlaikyti vyrą, kuris manęs nemyli, bet todėl, kad esu įsitikinusi: jis mane myli, tik tarp mūsų įsiterpė kažkas, apie ką jis nenori kalbėti. Aš maldavau jį būti su manimi atviram ir kovoti su nelaime bendromis jėgomis. Juk tai, kas jam atrodo neperžengiama kliūtis, man gali atrodyti visiškai kitaip. Tačiau jūs žinote, kokie tie vyrai, kai jiems atrodo, kad tai liečia jų garbę.

Ji su šypsena žvelgė tai į Tavernerį, tai į mane. Nė viena moteris netiki, kad jos vyras yra suaugęs, ir jos, ko gero, teisios. Po to ji pasilenkė ir iš nevirties sugniaužė rankas.

- Man atrodo, kad aš įminiau šią mįslę. Noriu, kad jūs pasakytumėte, ar gali taip būti, ar ne.

- Ar jūs atskleisite man detales?

Ji trumpai ir aiškiai mums viską papasakojo:

- Mes susižadėjome, kai Donaldas atvyko čia mokytis. Tai buvo prieš penkerius metus. Visą tą laiką mes puikiai sutarėme, iki pat jo grįžimo iš armijos, kai mes visi pastebėjome jame įvykusią permainą. Jis

ateidavo pas mus į namus taip pat dažnai kaip visada, bet atrodė, kad vengia pasilikti su manimi viena. Anksčiau mes dažnai vaikštinėdavome po viržynus, bet neseniai jis kategoriškai to atsisakė. Vėliau, nieko neįspėjęs, jis parašė man laišką, kad negali manęs vesti ir nenori manęs daugiau matyti. Tame laiške dar buvo keistas prierašas: “Jeigu aš net ir atečiau pas tave ir prašyčiau pasimatyti, maldauju tavęs taip nedaryti”.

Mano giminės galvoja, kad ji suviliojo kita mergina, todėl piktinasi dėl tokios apgaulės, tačiau man atrodo, kad už viso to slypi kur kas rimtesni dalykai. Aš parašiau jam, bet negavau atsakymo ir supratau, kad turėčiau išbraukti jį už tai iš savo gyvenimo. Tik štai jis vėl atsirado. Dabar papasakosiu, kaip atsitiko ši keista istorija.

Kartą naktį mes išgirdome naminių paukščių sukeltą triukšmą ir pagalvojome, kad įsibrovė lapė. Mano broliai išbėgo į lauką pasigriebę golfo lazdas, išėjau ir aš. Kai atėjome į vištidę, tai radome keletą vištų perkąstomis gerklėmis, tarsi jas būtų užpuolęs šeškas. Tačiau broliai pastebėjo, kad vištidės durys atidarytos, ko joks šeškas negalėjo padaryti. Jie pasakė, kad tikriausiai koks nors čigonas bandė vogti vištas, ir paprašė manęs grįžti į namą. Grįždamaėjau takeliu tarp gyvatvorės ir staiga priešais mane kažkas iš jos iššoko. Buvo beveik visiška mėnulio pilnatis, todėl buvo pakankamai šviesu, ir aš atpažinau Donaldą. Jis ištiesė rankas, ir aš nuėjau pas jį, bet užuot pabučiavęs jis staiga palenkė galvą ir – štai žiūrėkite!

Ji nusivyniojo šaliką ir parodė mums smulkių pamėlusių žymių pusratį ant odos paausyje; aiškų žmogaus dantų pėdsaką.

- Jis taikėsi į jungo veną, – pasakė Taverneris, – jums pasisėkė, kad jis neprakando odos.

- Aš paklausiau jo: “Donaldai, ką tu darai?” Mano balsas jį, matyt, grąžino į tikrovę, nes jis paleido mane ir puolė į krūmus. Broliai jį nusivijo, bet nepagavo, ir nuo to laiko mes jo daugiau nematėme.

- Tikiuosi jūs pranešėte policijai? – paklausė Taverneris.

- Tėvas pasakė jiems, kad kažkas bandė vogti vištas, bet jie nežino, kas tai buvo. Matote, aš nesakiau, kad mačiau Donaldą.

- Ir jūs atėjote viena per pelkes, žinodama, kad jis gali ten slapstytis?

Ji linktelėjo.

- Nepatarčiau jums, mis Vinter, grįžti atgal tuo pačiu keliu. Šis vyras, matyt, labai pavojingas, ypač jums. Mes parvešime jus atgal automobiliu.

- Jūs galvojate, kad jis išprotėjo? Taip galvoju ir aš. Tikiu, kad jis ir pats žino apie savo pamišimą ir tik todėl nutraukė mūsų sužadėtuves. Daktare Taverneri, nejaugi jau niekuo negalima jam padėti? Man atrodo, kad Donaldas nėra pamišėlis tikrąja prasme. Kartą pas mus tarnavo kambarinė, kuri vėliau išprotėjo, tai jos būseną jautėsi iš viso jos elgesio, jūs suprantate mane? Tačiau Donaldas atveju viskas kitaip. Panašu, kad išprotėjo tik nedidelė jo dalis, tarsi pamišimas būtų ne jame pačiame. Ar suprantate, ką aš noriu pasakyti?

- Man atrodo, kad jūs labai aiškiai apibūdinote psichinio įsikišimo atvejį, tai, kas biblijiniais laikais buvo žinoma kaip “velnio apsidimas”, – pasakė Taverneris.

- Ar jūs galite jam kaip nors padėti? – nekantriai paklausė ji.

- Aš galėsiu nemažai padėti, jeigu jūs sugebėsite jį pas mane atvesti.

Kitą dieną pradėję pacientų priėmimą Harli Strite pastebėjome, kad tarnas užrašė į priėmimų knygą kapitoną Donaldą Kreigą. Pasirodė, kad tai nepaprastai žavus žmogus, viena iš tų lakios vaizduotės asmenybių, kurios nestokoja artistiško. Normalioje būsenoje jis turėjo būti malonus pašnekovas, bet kai mes susitikome su juo gydytojo kabinete, tai iš karto matėsi, kad vyro būseną tikrai sunki.

- Aš galiu atvirai papasakoti, kaip viskas įvyko, – pasakė jis. – Manau, kad Berilė papasakojo jums apie viščiukus?

- Ji pasakojo, kad jūs bandėte jai įkąsti.

- O ar ji sakė jums, kad aš užgraužiau viščiukus?

- Ne.

- Tačiau aš tai padariau.

Tyla šiek tiek užsitęsė. Po to Taverneris paklausė:

- Kada ši nelaimė atsitiko pirmą kartą?

- Po kontuzijos. Aš buvau išmestas pro langą ir patyriau stiprų sutrenkimą. Maniau, kad viskas baigėsi gerai, nes ligoninėje išgulėjau tik dešimt dienų, bet, atrodo, klydau.

- Jūs iš tų žmonių, kurie alpsta išvydę kraują?

- Nevisiškai. Aš nemėgstu jo vaizdo, bet galiu pakęsti. Pripratau prie jo apkasuose, ten visada būdavo sužeistųjų, net ir ramiu metu.

- Ir užmuštų, – pridūrė Taverneris.

- Taip, ir užmuštų, – sutiko pacientas.

- Tai jums susiformavo kraujo troškimas?

- Taip, panašu į tai.

- Pusžalė mėsa su krauju ir panašiai, tiesa?

- Ne, man tai netinka. Baisu ištarti, bet mane traukia šviežas kraujas, tekantis iš aukos venų.

- O! – pasakė Taverneris. – Tai keičia ligos pobūdį.

- Jūs norite pasakyti, kad tada liga tampa visiškai beviltiška?

- Priešingai, tai, ką jūs man dabar pasakėte, teikia vilčių. Jūs neturite tokio kraujo troškimo, kuris būtų virtęs gyvybine būtinybe ir veiktų jūsų sąmonę. Tai iš tikrųjų keičia situaciją.

Kreigas greitai pakėlė galvą ir pažvelgė į jį.

- Tikrai taip. Aš niekada anksčiau negalėjau viso to taip aiškiai išsakyti žodžiais, bet jūs labai taikliai viską pasakėte.

Mačiau, kad mano kolegos kalbos aiškumas sukėlė visišką jo pasitikėjimą.

- Norėčiau, kad jūs laikinai apsigyventumėte mano ligoninėje ir aš pats asmeniškai galėčiau jus stebėti, – pasakė Taverneris.

- Aš ir pats to labai noriu, bet prieš tai jums reikėtų dar kai ką sužinoti. Tai pradeda daryti poveikį mano charakteriui. Iš pradžių man atrodė, kad visa “tai” egzistuoja kažkur ne manyje, bet dabar aš esu už “tai” atsakingas, beveik padedu “tam” vykti ir bandau parinkti patogesnius veiksmų variantus šios traukos patenkinimui, nesukuriant bereikalingų nemalonumų. Todėl aš ir nuėjau į vištidę, kai patekau pas Vinterius. Bijojau, kad prarasiu savikontrolę ir užpulsiu Berilę. Galų gale tai vis tiek įvyko, taigi mano taktika nebuvo tokia naudinga. Manau, ji labiau pakenkė, nei padėjo, nes po to, kai aš nusileidau šiai traukai, aš užmezgiau dar glaudesnę kontaktą su “tuo”. Žinau, kad geriausia išeitis – savižudybė, bet negaliu jai pasiryžti. Jaučiu, kad po mirties būsiu priverstas susitikti su “tuo”, kad ir kas jis būtų, vienas prieš vieną.

- Jums nereikėtų bijoti apsigyventi mūsų ligoninėje, – pasakė Taverneris. – Mes stebėsime jus.

Jam išėjus Taverneris paklausė manęs:

- Rodai, ar jums teko kada nors girdėti apie vampyrus?

- Taip, pakankamai, – atsakiau aš. – Vienu metu mane kankino nemiga ir norėdamas užmigti aš skaitydavau *Drakulą*.

- Tai, – jis linktelėjo galva į duris, – nepaprastai įdomus atvejis.

- Jūs norite pasakyti, kad ruošiatės priimti į Hindhedą tokį baisų ligonį?

- Ne baisų ligonį, Rodai, bet sielą, patekusią į kalėjimą. Siela gali būti ir nelabai patraukli, bet tokia ją paverčia žmogus. Pakanka ją išlaisvinti, ir ji greitai apsivalo.

Aš dažnai žavėjausi nepaprastu Tavernerio pakantumu ir dar didesne užuojauta nuodėmingam žmogui.

- Kuo labiau pažįstate žmogaus prigimtį, – kartą jis man pasakė, – tuo mažiau norisi ją smerkti, nes jūs suvokiate, kokia sunki jos egzistencija. Niekas nesielgia blogai vien todėl, kad jam tai patinka, jis tik renkasi iš dviejų blogybių mažesnę.

III

Po keleto dienų mane pakvietė iš kabineto priimti naują pacientą. Tai buvo Kreigas. Jis stovėjo ant kilimėlio prie slenksčio kaip prikaltas. Jam, matyt, buvo taip gėda dėl savo elgesio, kad aš negalėjau būti su juo griežtas, ko iš manęs būtų reikalavusi tokia situacija.

- Jaučiuosi visiškai išsunktas, kaip po jodinėjimo nirtulingu žirgu, – pasakė jis. – Noriu įeiti ir negaliu.

Pasikviečiau Tavernerį. Jo pasirodymas, matyt, nuramino mūsų pacientą.

- Ach, – pasakė jis, – jūs teikiate man pasitikėjimo. Aš jaučiu, kad galiu “tam” pasipriešinti.

Ir ištiesęs pečius jis žengė per slenkstį. Kai tik atsidūrė viduje, nuo jo sielos tarsio nukrito našta, ir jis visiškai sėkmingai prisitaikė prie mūsų tvarkos. Beveik kasdien po pietų slapta nuo šeimos Berilė ateidavo jį palaikyti. Visos aplinkybės rodė, kad jis gali greitai pasveikti.

Vieną rytą aš kartu su vyriausiu sodininku vaikštinėjau po parką siūlydamas kai kuriuos patobulinimus. Jis tada prasitarė įdomų dalyką, kurį vėliau man teko prisiminti.

- Turbūt manote, kad visi vokiečių belaisviai jau grįžo, sere? Tačiau tai netiesa. Neseniai naktį aš praėjau pro vieną tokį, stovintį ant takelio prie galinio išėjimo. Niekada negalvojau, kad dar kada teks išvysti jų bjaurią uniformą.

Visiškai pritariu jo antipatijai: jam buvo tekę būti jų nelaisvėje, o tokie dalykai nepasimiršta.

Tuo metu man neįstrigo jo pastaba, bet po keleto dienų teko ją prisiminti, kai prie manęs priėjo viena mūsų pacientė ir pasakė:

- Daktare Rodai, man atrodo, kad jūs elgiatės visiškai nepatriotiškai, leisdami sode dirbti vokiečių belaisviui, kai mūsų pačių demobilizuoti kareiviai neturi darbo.

Patikinau ją, kad mes to tikrai nedarome, kad joks vokiečių neatlaikytų mūsų vyriausio sodininko vadovavimo, nes šis pats buvo belaisvis.

- Tačiau aš labai aiškiai mačiau vyriškį, kuris praėjusią naktį sukinėjosi prie šiltnamių, nors jie tuo metu buvo užrakinti, – pareiškė ji. – Aš atpažinau jį iš plokščios beretės ir pilkos uniformos.

Viską pranešiau Taverneriui.

- Pasakykite Kreigui, kad jis jokių būdu neišeitų į lauką po saulėlydžio, – pasakė jis. – Perduokite mis Vinter, kad ji dabar laikytųsi kuo atokiau nuo jo.

Dar po poros naktų, kai aš po vakarienės išėjau pasivaikščioti į parką ir surūkyti savo paskutinę tos dienos cigaretę, susitikau Kreigą, kažkur skubantį tiesiai per krūmus.

- Jūs pakliūsite daktarui Taverneriui, eidamas šiuo taku, – sušukau jam iš paskos.

- Aš nespėjau atiduoti paštininkui laiško, – atsakė jis, – ir dabar skubu išmesti jį į pašto dėžutę.

Kitą vakarą vėl sutikau Kreigą parke jau sutemus. Sustabdžiau jį.

- Paklauskite, Kreigai, – pasakiau aš, – jeigu jūs atėjote į ligoninę, tai turite laikytis joje nustatytų taisyklių. Juk daktaras Taverneris prašė jūsų po saulės nusileidimo neišeiti iš ligoninės patalpų.

Kreigas iššiepė dantis ir suurgė kaip šuo. Aš paėmiau jį už parankės, įvedžiau į pastatą ir apie incidentą pranešiau Taverneriui.

- Padaras susigražino savo įtaką jam, – pasakė jis. – Matyt, mums nepasiseks jo sunaikinti vien tik izoliuojant Kreigą. Teks panaudoti kitus metodus. Kur šiuo metu yra Kreigas?

- Svetainėje groja pianinu, – atsakiau aš.

- Tada mes galime užsukti į jo kambarį.

Kai aš paskui jį lipau laiptais į viršų, jis paklausė manęs:

- Ar jums nekilo klausimas, kodėl Kreigas staiga sustojo ant slenksčio?

- Neatkreipiau dėmesio, – pasakiau aš. – Tai tipiškas pamišusio žmogaus elgesys.

- Šį pastatą gaubia įtakos sfera, savotiškas dvasinis gaubtas, saugantis jį nuo piktavalių būtybių. Kitaip sakant, jis *užburtas*. Kreigo “draugas” negalėjo patekti į vidų, bet jam nepatinka likti išorėje. Galvojau, kad jam nusibos, jeigu mums pavyks išlaikyti Kreigą toliau nuo jo poveikio, bet jis taip stipriai užvaldė Kreigą, kad šis sąmoningai su juo bendradarbiauja. Ryšys su blogiu silpnina geras manieras, jūs negalite palaikyti kontakto su tokiais dalykais ir išlikti švarus, ypač jeigu esate toks jautrus keltas kaip Kreigas.

Kai mes užėjome jo kambarį, Taverneris priėjo prie lango ir perbraukė delnu per palangę, tarsi kažką numesdamas nuo jos.

- Na štai, – pasakė jis, – dabar jis gali įeiti baigti savo darbo, o mes pažiūrėsime, kuo tai virs.

Prie durų jis vėl stabtelėjo ir parodė į staktą.

- Nemanau, kad jis tai įveiktų.

Grįžęs į savo kabinetą, radau manęs laukiantį kaimo policininką.

- Būtų gerai, sere, kad jūs labiau prižiūrėtumėte savo šunį, – pasakė jis. – Pastaruoju metu mes gauname skundų, kad kažkoks žvėris pjauna avis, ir tai vyksta trijų mylių spinduliu aplink jūsų ligoninę.

- Mes laikome erdelterjerą, – atsakiau aš. – Nemanau, kad jis gali taip elgtis. Paprastai tik koliai pjauna avis.

Vienuoliktą valandą vakaro mes išjungėme šviesą; tai buvo ženklas pacientams eiti miegoti. Taverneris paprašė manęs persirengti senu kostiumu, apsiauti teniso batus kaučiukiniu padu ir ateiti pas jį į rūkomąjį, kuris buvo virš Kreigo kambario. Mes sėdėjome tamsoje laukdami tolesnių įvykių.

- Jums nereikės nieko daryti, – pasakė jis. – Tiesiog sekite paskui jį ir stebėkite, kaip viskas klostysis.

Ilgai laukti neteko. Po kokio ketvirčio valandos pasigirdo lapų šnaresys ir pasirodė Kreigas, rankomis besileidžiantis žemyn storu sumedėjusiu glicinijos stiebu, kuris vyniojosi šia siena. Kai tik jis dingo iš akiračio, aš nučiuožiau paskui jį, stengdamasis išlikti namo šešėlyje.

Jis be garso bėgo ristele per viržius vedusiu taku Frenšemo kryptimi.

Iš pradžių bėgau susilenkęs, pasinaudodamas kiekvienu šešėliu, bet greitai supratau, kad tokio atsargumo nereikia. Kreigas buvo taip susitelkęs į savo užduotį, kad aš galėjau priartėti prie jo per penkiasdešimties metrų atstumą.

Išžiūrėjau, kad jis ėjo sparčiu žingsniu, bet man atrodė, kad matau ristele bėgantį pėdsekį šunį. Iš abiejų tako pusių plytėjo pelkėta dykynė, rūkas gaubė jos lomas, o žvaigždėto dangaus šviesoje matėsi Hindheda kalvos. Buvau ramus, pasilikęs vienas prieš vieną su Kreigu, nes prilygau jam jėga, be to, buvau ginkluotas “malšikliu” – pusmetrinio švino vamzdžiu, aptrauktu gumine žarna. Aišku, jis nepriklauso ligoninės inventoriui, bet jį dažnai galima rasti apsaugininkų kišenėse.

Jeigu tik būčiau žinojęs, su kuo man teks susidurti, aš nebūčiau dėjęs tiek vilčių į “malšiklį”. Nežinojimas kartais puikiai pakeičia drąsą.

Staiga priešais mus viržiuose pasirodė avis ir prasidėjo gaudynės. Vis tolyn bėgo Kreigas, vydamasis gyvulį, vis labiau tolo išsigandusi avis. Trumpą atstumą avis gali nubėgti labai greitai, bet vargšas tiek vilnos ant savęs tempiantis gyvulys nepajėgia ilgai išlaikyti tokio tempo; ir Kreigas žingsnis po žingsnio artėjo prie jos. Avis suklupo, ir jis sugriebė ją. Jis atlošė gyvulio galvą, ir aš negalėjau įžiūrėti, ar jis naudojo peilį, ar ne, nes tuo momentu debesys užstojo mėnulį. Tačiau pastebėjau, kaip kažkoks blankus šešelis šmėstelėjo tarp manęs ir viržiuose dėl gyvybės kovojančių kūnų. Kai mėnulis vėl viską nušvietė, išvydau plokščią beretę ir pilką vokiečių kareivio uniformą.

Neįmanoma aprašyti mane iki šleikštulio apėmusio siaubo, kai išvydau būtybę, kuri nebūdama žmogumi, padeda žmogui, šiuo momentu neturinčiam nieko žmogiško.

Avis nustojo priešintis, o greitai ir visiškai nurimo. Kreigas išsiteisė ir atsistojo. Tada jis tvirta, plačia eiseną pasuko į rytus. Jo pilkasis „draugas“ neatsilikdamas sekė iš paskos.

Nežinau, kaip man pavyko grįžti atgal. Bijojau atsigręžti, kad neatrasčiau to padaro už savo nugaros. Menkiausias per viržius nuvilnijęs vėjo dvelksmas man atrodė kaip šaltų pirštų gniaužtai ant mano kaklo; kiekvienas pušelių šešelis atrodė pasiruošęs mane griebti rankos; viržių krūmynai virsdavo žmonių figūromis. Aš skuodžiau kaip paties siaubingiausio košmaro bėglis, neįtikėtinomis pastangomis bandantis pasivyti tolstantį tikslą.

Galų gale perbėgau tiesiai per mėnulio nušviestas klombas, nėriau prie namo, net nesusimąstydamas, kad kas nors galėtų mane matyti per langus, įsiveržiau į rūkymo kambarį ir kritau kniūpsčias ant sofos.

IV

- Oho! – sušuko Taverneris. – Nejaugi viskas taip prastai?

Nepajėgiau nieko papasakoti, bet jis, atrodo, viską ir pats žinojo.

- Kur Kreigas nuėjo po to, kai jūs jį palikote? – paklausė jis.

- Tiesiai į mėnulio pilnatį, – atsakiau aš.

- O jūs buvote pakeliui į Frenšemą? Tai tada jis pasuko tiesiai į Vinerių pusę. Tai labai rimta, Rodai. Mes turime paskubėti, kad nebūtų per vėlu. Ar pajėgsite eiti su manimi?

Jis įpylė man stiklinę brendžio, ir mes nuėjome į garažą mašinos. Greta Tavernerio aš jaučiausi saugus. Supratau, kokį pasitikėjimą jis skleidė pacientams. Jaučiau, kad nesvarbu, kas iš tikrųjų buvo tas pilkas šešelis, Taverneris susitvarkys su juo, ir man niekas negresia greta jo.

Greitai mes atvažiavome į savo tikslą.

- Manau, mašiną geriausia palikti čia – pasakė Taverneris, pasukdamas į šoninį žolėmis apaugusį keliuką. – Mums nevertėtų jų trukdyti, jeigu galime susitvarkyti patys.

Rasota žole atsargiai nubridome palei Vinerių sodą į aptvarą. Nuo gėlynų jį skyrė žema gyvatvorė, ir mes galėjome kontroliuoti visą namo fasadą, o jeigu prireiktų, greitai pasiektume terasą. Mes sustojome rožėmis apraizgytos pavėsinės šešėlyje. Didžiulės žiedų kekės mėnulio šviesoje atrodė bespalvės ir tarsi šaipėsi iš mūsų kėslų.

Teko palaukti, o po to pajutau judėjimą.

Už mūsų nugarų per pievą kažkas ėjo pasišokėdamas. Žingsniai pasuko prie plačios arkos pačiame namo centre ir staiga dingo žemuose krūmuose kairėje pusėje. Gal man tik pasivaideno, bet visgi manau, kad mačiau rūko draikaną po jo pėdomis.

Mes tyliai stovėjome savo vietoje, ir jis greitai vėl išniro, šį kartą jau arčiau namo. Trečią kartą jis išniro greičiau ir atsidūrė tarp mūsų ir terasos.

- Vikriai! Atkirskime kelią, – sušnibždėjo Taverneris. – Kitą kartą jis išnirs jau prie pat vijoklių.

Mes perlipome per gyvatvorę ir nubėgome tiesiai per klombą. Kol mes bėgome, viename lange išvydome merginos figūrą. Tai buvo Berilė Vinter. Taverneris, aiškiai matomas mėnulio šviesoje, pridėjo pirštą prie lūpų ir galvos linktelėjimu pakvietė ją nultipti į apačią.

- Bandysiu rizikuoti, – sušnibždėjo jis. – Ji drąsi mergina ir jeigu jos nervai atlaikys, mums pasiseks įgyvendinti savo planą.

Po keleto sekundžių mergina, užsimetusi ant naktinių marškinių apsiaustą, išsprūdo pro šonines duris ir priėjo prie mūsų.

- Ar jūs pasiruošusi atlikti vieną nelabai malonią užduotį? – paklausė jos Taverneris. – Aš galiu garantuoti visišką jūsų saugumą, kol jūs išlaikysite savitvardą, bet kai tik prarasite ją, jums iš karto grės pavojus.

- Tai liečia Donaldą? – paklausė ji.

- Taip, – atsakė Taverneris. – Aš tikiuosi, kad pavyks jį išlaisvinti iš “to”, kas sudrumstė jo protą ir bando jį užvaldyti.

- Aš mačiau “tai”, – atsakė ji. – Jis panašus į rūko gumulą ir draikosi už Donaldą nugaros. Jo veidas – siaubingiausias vaizdas, kokį man teko gyvenime matyti. Praėjusią naktį jis priėjo prie mano lango – tik veidas – tuo metu Donaldas vaikščiojo aplink namą.

- Ką jūs darėte?

- Aš nieko nedariau. Aš bijojau, kad jeigu kas nors suras jį, tai uždarys į psichinę ligoninę, o tada mums nebeliks jokių šansų jį išgydyti.

Taverneris linktelėjo.

- Tikroji meilė nepripažįsta baimės, – pastebėjo jis. – Jūs pajėgsite padaryti viską, ko reikės.

Jis atvedė mis Vinter į mėnulio nušviestą terasą.

- Kai tik Kreigas jus pamatys, – tarė jis, – pasitraukite už namo kampo į sodą. Rodas ir aš lauksime jūsų ten.

Siauros durys vedė iš terasos į namo vidų, Taverneris paprašė manęs pasislėpti po jų arka.

- Suriškite jį, kai tik jis eis pro šalį, ir laikykite iš visų jėgų! – pasakė jis. – Tik saugokitės, kad neįsisiurbtų į kaklą, tai užkrečiama.

Vos mes spėjome sustoti į savo vietas, kai vėl išgirdome šokčiojančią eisena, šį kartą jau terasos pusėje. Matyt, jis pastebėjo mis Vinter, nes atsargi eisena virto bėgimu, o mergina greitai šmėstelėjo už arkos ir pasislėpė už Tavernerio. Kreigas bėgo paskui ją. Dar žingsnis, ir jis būtų ją sučiupęs, bet aš sugriebiau jį už pečių ir stipriai surišau. Mes dar šiek tiek pasiraičiojome, kovodami šlapioje žolėje, bet aš panaudojau kovinį veiksmažodį ir išlaikiau jį.

- Dabar, – pasakė Taverneris, – jeigu jūs išlaikysite Kreigą, visa kita aš atliksiu pats. Tačiau pirmiausia mes turime “tai” atskirti nuo Kreigo, kitaip jis bandys trauktis prie jo ir vyras gali mirti nuo šoko. Na, mis Vinter, jūs pasiruošusi savo vaidmeniui?

- Aš pasiruošusi viskam, ko tik prireiks, – atsakė ji.

Taverneris iš kišeninės dėžutės išsiėmė skalpelį ir truputį įpjovė jai odą po ausimi. Pasirodė mažas kraujo lašas, mėnulio šviesoje įgavęs juodą spalvą.

- Tai masalas, – paaiškino jis. – Dabar, Berile, prieikite arčiau prie Kreigo ir atitraukite nuo jo padarą, priverskite “tai” sekti paskui jus ir išveskite į atvirą vietą.

Kol ji artinosi prie mūsų su Kreigu, jis plėšėsi ir veržėsi iš mano rankų kaip laukinis žvėris, o po to kažkoks pilkas gumulas atsiskyrė nuo šešėlio ant sienos ir pakibo virš mano alkūnės. Mis Vinter priėjo dar arčiau, beveik įžengdama į tą pilką masę.

- Daugiau nesiartinkite! – sušuko Taverneris, ir ji sustojo.

Po to pilka masė, atrodo, nusprendė atsiplėšti nuo Kreigo ir pasuko prie Berilės. Mergina žengė žingsnį Tavernerio link ir padaras pateko į mėnulio nušviestą plotą. Mes matėme jį visiškai aiškiai, pradėdant plokščia berete ir baigiant auliniais batais. Platūs skruostikauliai ir siauros akys išdavė jo rytietišką kilmę kažkur iš Europos pietryčių, kur keistos gentys iki šiol dar neigia civilizaciją ir laikosi savo senųjų kultų.

Ši pilka masė lėtai plaukė paskui merginą per metrą nuo jos, ir kai ji nutolo nuo Kreigo per kokius šešis metrus, Taverneris greitai atsistojo tarp jų, atkirsdamas padarui kelią atsitraukti. Rūko gumulas pajuto Tavernerio buvimą, ir iš karto prasidėjo gaudynės. Taverneris bandė įstumti padarą į jam, kaip visada tokiais atvejais, paruoštus energijų pluoštų spąstus. Tačiau pastarasis aiškiai jautė mano akims nematomas psichinio jėgų lauko linijas; bandė išvengti spąstų, slydinėjo į visas puses, bet Taverneris atkakliai kreipė jį į neregimo trikampio viršūnę, kur galėjo smogti *paskutinį smūgį*.

Viskas baigėsi labai greitai. Taverneris puolė į priekį. Spąstuose blykstelėjo šviesa, pasigirdo garsas. Pilka masė pradėjo suktis kaip vilkūtis; sukimosi greitis didėjo, jos kontūrai susiliejo į spiralę, o po to ji sprogo. Šią formą sudarę dalelės tarsi suaimanavę ribiniu greičiu išskriejo į kosmosą, siela išėjo į jai priklausančią buvimo vietą.

Iš karto pajutau palengvėjimą. Aplinkinė erdvė iš šalto begalinio siaubo pragaro virto normaliu galiniu kiemu, medžių šakos atgavo normalų pavidalą ir jau nesikėsino griebti mane už gerklės, sienų šešėliai nekėlė grėsmės, ir aš žinojau, kad pilka masė jau nebeišplauks iš tamsos į savo siaubingą medžioklę.

Paleidau Kreigą, kuris sunkiai sudribo man prie kojų. Mis Vinter nuėjo žadinti tėvą, o mes su Taverneriu į namą įnešėme sąmonę praradusį Kreigą.

Nežinau, ką Taverneris meistriškai primelavo Vinterių šeimai, bet po poros mėnesių vietoje tradicinio gabalėlio vestuvinio torto mes sulaukėme didžiulio gabalo su rašteliu nuo nuotakos, kuriame ji siūlė šį gabalą pasidėti į tą spintą, kurioje, kaip ji žino, mes laikėme produktus savo naktiniams užkandžiavimams, tokiems įspūdingiems, kaip ir visi kiti Tavernerio įpročiai.

Vėliau, būtent vieno tokio naktinio užkandžiavimo metu, aš įsikalbėjau su Taverneriu apie keistą Kreigo ir jo “draugo” atvejį. Labai ilgai negalėjau apie tai net prabilti. Matytas pjaunamos avies vaizdas niekaip nedilo iš atminties.

- Jums jau teko girdėti apie vampyrus, – atsakė Taverneris. – Tai tikras tipinis atvejis. Beveik šimtą metų Europoje apie juos nieko nebuvo girdėti, turiu mintyje Vakarų Europą, bet karas pakeitė situaciją. Pasigirdavo pranešimų apie keistas ligas.

Sunku pasakyti, kada šie atvejai buvo pastebėti pirmą kartą, nes vos tik koks nors piktadarys būdavo sugaunamas užpuolęs sužeistąjį, jį tiesiog nutempdavo į šoną ir sušaudydavo. Tai ne pats geriausias metodas kovoti su vampyrais, jeigu kūnas nesudeginamas pagal įprastas juodosios magijos pasekėjų tradicijas. Tik dabartinė mūsų išsilavinusių mokslininkų karta pasakė, kad šiuo atveju susiduriame ne su nusikaltimu, o su liga. Nelaimingus šia liga užsikrėtusius ligonius uždarydavo į psichiatrijos ligonines, kur jie ilgai neatlaikydavo, nes prarasdavo savo specifinio maisto šaltinį. Niekam negalėjo ateiti į galvą mintis, kad čia gydytojai susiduria ne tik su liga, kad tai, su kuo jie kovojo, iš tikrųjų buvo siaubinga gyvo ir mirusiojo partnerystė.

- Ką jūs turite omenyje, velniai griebtų? – sušukau aš.

- Juk jūs žinote, kad mes turime du fizinius kūnus, – atsakė Taverneris. – Materialų kūną, kurį mes visi puikiai pažįstame, ir eterinį subtilų kūną, kuris egzistuoja materialiam kūnui ir yra žmogaus gyvybės jėgų nešiotojas. Jeigu mokslas imtųsi šių gyvybės jėgų tyrinėjimo, tai paaiškėtų daugelis reiškinių. Kai žmogus numiršta, eterinis kūnas su jame glūdinčia siela palieka materialų kūną ir tris dienas dar sukiojasi

netoli jo, kol pradeda irti. Tada siela palieka eterinį kūną, kuris taip pat numiršta. Taip žmogus įžengia į pirmąją savo pomirtinio egzistavimo fazę – apšalyimą.

Jeigu būtų palaikomas eterinio kūno gyvybinių jėgų egzistavimas, jis galėtų išlikti neapibrėžtai ilgai. Tačiau neturėdamas skrandžio maistui paversti energija, eterinis kūnas turi maitintis tuo, kas turi energijos, ir virsta energetiniu parazitais, kurį mes vadiname vampyru.

Pietryčių Europoje iš senų laikų dar yra išlikę juodosios magijos nuotrupų. Dabar įsivaizduokime, kad visa tai žinantis žmogus nušaunamas mūšio lauke. Jis žino, kad po trijų dienų, po eterinio kūno žūties, jam išmuš tikroji mirties valanda. Tačiau žinojimas neleidžia jam susitaikyti su šia mintimi. Jis užmezga kontaktą su kokios nors kitos sielos, esančios kūne, sąsąjone. Taip jis gali gauti energijų savo egzistavimui. Dvasiškai išsivystęs žmogus tokiam tikslui netinka. Jis turi rasti negatyvaus charakterio žmogų su neišvystytomis savybėmis. Čia slypi vienas daugelio pavojų, kurie išstinka spiritizmu užsiimančius neišvystyto intelekto žmones. Tokią būseną gali sukurti nelaimingas atsitikimas, pavyzdžiui, kontūzija. Tokiu atveju žinių turinti siela gali priversti paklusti savo įtakai ir išvystyto intelekto žmogų, kaip Kreigo atveju, ir priversti jį tenkinti jos poreikius.

- Tačiau šis padaras nepasitenkino Kreigu, o vertė jį užpulti kitus?

- Todėl, kad Kreigas būtų numiręs per savaitę, jeigu ši siela būtų taip pasielgusi, ir ji vėl būtų likusi be maitinimo šaltinio. Todėl ji veikė *per* Kreigą, versdama jį parūpinti jai gyvybės energijų ir iščiulpdama jas iš kitų. Tik dėl šios priežasties Kreigas turėjo potraukį ne kraujui apskritai, bet gyvybės energijoms, nors šviežias aukų kraujas ir buvo šių gyvybės energijų šaltinis.

- Tai tas vokiečių, kurį mes matėme?..

- Tebuvo tik lavonas, kuris savo laiku nepakankamai numirė.

RITUALO SUGRĮŽIMAS

Taverneris turėjo įprotį kartais nugrimzti į būseną, kurią aš pavadinčiau autohipnoze. Pats jis tai vadino “išėjimu į sąsąjonę” ir teigė, kad užuot koncentravęsis į išorinį pasaulį jis paprasčiausiai visa jėga sutelkia savo dėmesį į minčių pasaulį. Apie įvairias sąsąjonės būsenas, į kurias jis šiuo metodu išeidavo, ir apie darbą, kurį atlikdavo kiekvienoje iš šių būsenų, jis galėjo pasakoti išties valandas, ir aš greitai išmokau skirti fazes, kurias jis patirdavo šio neįprasto proceso metu.

Išties naktis budėdavau prie savo kolegės nesąsąjoningo kūno, kol jis gulėdavo ant sofos, retkarčiais nukrečiamas virpulio, kai jo smegenyse gimusios mintys perduodavo signalus pasyviems nervams. Daugelis gali bendrauti vienas su kitu mintimis, bet niekada nebuvo matęs, kad tokiu lygiu būtų panaudojama ši jėga, kol neišgirdau, kaip Taverneris naudoja savo kūną tarsi kokį instrumentą tokių pranešimų priėmimui.

Vieną tokią naktį, kai jis gėrė mano paruoštą karštą kavą (nes po tokių transformacijų jo kūnas atšaldavo tikra to žodžio prasme), jis man pasakė:

- Rodai, mums nusimato vienas neįprastas darbas.

Paklausiau, ką jis turi omenyje.

- Tiksliai dar nežinau, – atsakė jis. – Vyksta kažkas, ko aš dar negaliu suprasti, ir noriu, kad jūs padėtumėte man tai išsiaiškinti.

Buvau pasiruošęs jam padėti ir pasidomėjau apie tai plačiau.

- Kai jūs pradėjote pas mane dirbti, – pradėjo jis, – aš jums minėjau, kad esu okultinės draugijos narys, bet nieko apie ją nepasakojau, nes esu davęs tylėjimo įžadą. Tačiau mūsų bendro darbo sėkmė reikalauja, kad aš savo nuožiūra paaiškinčiau kai kuriuos dalykus.

Manau, kad jūs žinote, jog mes savo darbe naudojame ritualą. Tai ne menkniekis, kaip jums gali atrodyti, nes ritualas daro gilų poveikį protui. Kiekvienas pakankamai jautrus žmogus gali jausti energijų vibracijas, atsirandančias okultinių ceremonijų atlikimo metu. Pavyzdžiui, man užtenka akimirksniui sutelkti dėmesį ir aš iš karto galiu pasakyti, ar bent viena Lchasos ložė šiuo metu atlieka savo siaubingą ritualą.

Kai aš dabar gulėjau transe ir buvau išėjęs į savo pasąmonės sferą, išgirdau vieną iš ritualų, su kuriuo paprastai dirba mano paties Ordinas, bet jis buvo atliekamas taip, kaip jo neatlieka nė viena Ložė, kuriose man teko dalyvauti. Tai buvo panašu į Čaikovskio muzikos atlikimą, jeigu vaikas būtų grojęs pianinu vienu pirštu, ir jeigu aš neklystu, kažkas, neturintis teisės naudotis šiuo ritualu, pradėjo su juo eksperimentuoti.

- Kažkas pažeidė priesaiką ir išdavė jūsų paslaptis, – pasakiau aš.

- Matyt, – atsakė Taverneris. – Taip atsitinka nedažnai, bet pavyzdžių pakanka; ir jeigu kas nors iš Juodosios Ložės, mokantis naudotis ritualu, sužinojo šias paslaptis, pasekmės gali būti labai rimtos. Nes šioje senovinėje ceremonijoje slypi didžiulė jėga, ir jeigu ši jėga negali pakenkti kruopščiai atrinktų ir išventintų mokinių ratui, tai visai kitas dalykas, jeigu ji pateks į neskrupulingas rankas.

- Jūs tikėtės jį susekti? – paklausiau aš.

- Taip, – atsakė Taverneris, – bet tai lengviau pasakyti, nei padaryti. Visiškai neturiu už ko užsikabinti. Viskas, ką aš galiu padaryti, tai kreiptis į viso pasaulio Ložes, kad jos pasitikrintų, ar iš jų archyvų nedingo koks rankraštis. Tai šiek tiek susiaurintų mūsų paieškų sritį.

Nežinau, ar Taverneris naudojosi paštu, ar savais ryšio kanalais, bet po keleto dienų jis jau turėjo reikiamą informaciją. Nė vienoje Ložėje nedingo joks akylai saugomų ritualų įrašas, bet kai patikrino situaciją vyriausiose būstinėse, paaiškėjo, kad viduramžiais iš Florentinos ložės archyvo saugotojas išvogė ritualą ir pardavė, reikėtų manyti, Medičių giminei. Bent jau žinoma, kad šis ritualas buvo atliekamas Florencijoje antroje penkiolikto amžiaus pusėje. Koks jo likimas po to, kai Medičių manuskriptus išgrobstė Florenciją nusiaubę prancūzai, niekas nežinojo. Jis dingo iš akiračio, ir buvo galvojama, kad jis sunaikintas. Tačiau dabar, po tiek amžių, kažkas pažadino jo nepaprastą jėgą.

Po keleto dienų, kai mes važiuojame Harli Stritu, Taverneris paklausė, ar aš neprieštaraučiau, jeigu jis pasuktų į Merilbon Leiną ir užeitų pas vieną bukinistą. Nustebau, kad toks žmogus kaip mano kolega lankosi retų, vartotų knygų parduotuvėse, nes jos dažniausiai užverstos aptriušusiais Ovidijaus tomiais minkštais viršeliais ir pasenusiais religinio turinio leidiniais. Palankumas, kurį parodė sukrutęs pardavėjas, ir skubiai pakviestas šeiminkas bylojo, kad Taverneris čia dažnas ir gerbiamas pirkėjas.

Prisistatęs šeiminkas stulbino labiau ir už savo parduotuvę. Žiurstas, barzda ir veidas buvo net pažaliavę nuo dulkių, bet kai jis prakalbo, išgirdome kultūringo žmogaus balsą, ir nors mano kolega kreipėsi į jį kaip į lygų, tas atsakinėjo jam kaip vyresniam.

- Ar gavote kokius nors atsiliepimus į skelbimą, kurį aš prašiau paskelbti? – paklausė Taverneris tabako spalvos subjekto.

- Ne, bet aš gavau jums kitokios informacijos – jūs ne vienintelis šio manuskripto pirkėjas.

- Mano konkurentas yra?..

- Žmogus vardu Viljamsas.

- Tai mažai ką sako.

- Pašto antspaudas buvo iš Čelsio, – pasakė bukinistas, daugiareikšmiškai nužvelgdamas mus.

- O! – sušuko Taverneris. – Jeigu šis manuskriptas pateks į rinką, aš nenustatysiu jums kainos ribų.

- Manau, kad mums prisidėjo rūpesčių, – pastebėjo Taverneris, kai išėjome iš senienų parduotuvės. – Netenka abejoti, kad Čelsio juodosios ložės girdėjo tą patį, ką ir aš, ir taip pat pretenduoja į šį ritualą.

- Ar galvojate, kad viena iš Čelsio ložių jau rado šį ritualą? – paklausiau aš.

- Ne, negalvoju, – atsakė Taverneris, – nors jie ir labai stengėsi. Kad ir kas būtų kalbama apie jų moralę, jie nėra kvailiai ir žino, ką daro. Niekas, nei vienišius, nei asmenų grupė, mėgėjiškai užsiimantys okultizmu, negali naudotis šiuo manuskriptu, neturėdami tikrųjų žinių. Jie žino pakankamai, kad pajęgtų atpažinti ritualą, kai jį pamatys, ir žaidžia, norėdami pamatyti savo eksperimento rezultatus. Gali būti, kad jeigu kas nors iš tikrųjų *pavyks*, labiausiai nustebs jie patys.

Jeigu ritualas pateks į tokias rankas, tai man rūpesčių sumažės, bet jį gali įsigyti žmonės, kurie žinos, kaip juo naudotis, ir pradės piktnaudžiauti jo jėga. Tada pasekmės gali būti kur kas rimtesnės, nei jūs galite įsivaizduoti. Neperdėsiu sakydamas, kad jeigu viskas taip pakryptų, tai pasekmės galėtų turėti įtakos visos civilizacijos raidai.

Mačiau, kad Taverneris labai susijaudinęs. Nepaisydamas kelio ženklų, jis išvažiavo į plentą, pasirinkdamas patį trumpiausią kelią į namus.

Grįžome į priimamojo ramybę, ir Taverneris pradėjo žingsniuoti po kambarį. Po kiek laiko jis pakėlė telefono ragelį ir paskambino į ligoninę Hindhede, kad praneštų vyriausiai medicinos seseriai, jog mes nakvosime mieste. Kadangi Londono būstinė Harli Strite nebuvo pritaikyta nakvynėms, galėjau nesunkiai atspėti, kad miegoti neteks.

Tokiomis naktimis aš turėjau konkrečias pareigas: žinojau, kad turiu saugoti Tavernerio kūną, kuri laikinai palikdavo siela, klajojanti tik jai vienai žinomais tikslais ir bendraujanti su tokiais pačiomis kaip ji, sugebančiomis palikti savo kūnus valios jėga ir keliauti kartu su jomis žvaigždžių keliais, arba su tomis, kurios paliko prieš kelis šimtmečius mirusius kūnus, bet iki šiol rūpinasi žmonija, kuriai pašventė ištisis savo gyvenimus.

Mes pavakarieniavome vienos iš Soho gatvių restoranėlyje, kur pertraukų tarp patiekalų metu metrdotelis italų kalba diskutavo su Taverneriu metafiziniais klausimais. Po to grįžome į savo butą Harli Strite ir laukėme, kol didžiulis miestas susiruoš miegoti ir sukurs tą ramią aplinką, kurios reikėjo mūsų darbui. Po vidurnakčio Taverneris nusprendė, kad jau atėjo tinkamas metas, ir atsigulė ant plačios kušetės priimamajame, o aš atsisėdau kojūgalyje.

Po keleto minučių jis jau miegojo. Sėdėjau ir stebėjau, kaip keičiasi jo kvėpavimas, kai miegas pereina į transą. Išgirdau keletą nerišlių žodžių, ankstesnių įsikūnijimų prisiminimų nuotrupų, po to atsiradęs gilus švilpiantis kvėpavimas reiškė perėjimą į kitą lygį, ir aš supratau, kad jis dabar yra tame sąmonės lygyje, kuri okultistai naudoja telepatiniam tarpusavio bendravimui. Tai buvo panašu į klausymąsi bevieliu telefonu. Ložė kalbėjosi su Lože per nakties gelmes, pasyvūs smegenys gaudė vibracijas ir vertė jas į žodžius, ir Taverneris taip pat kalbėjo.

Tačiau šis nerišlus srautas nutrūko per pusę sakinio. Tai buvo ne tas lygis, kuriame Taverneris ruošėsi dirbti visą naktį. Vėl pasigirdęs kvėpavimo švilpesys bylojo apie dar gilesnį transo lygį. Kambarįje įsivyravo spengianti tyla, kurią po kiek laiko sudrumstė balsas, visiškai nepanašus į Tavernerio:

- Įrašų lygmuo, – ištarė jis, ir aš supratau, ką Taverneris turėjo omenyje.

Niekieno kito smegenys, išskyrus jo, negalėjo pasinaudoti tokiu neįprastu manuskripto paieškos metodu kaip žmonijos sąmonės atminties tyrinėjimu. Taverneris kartu su savo kolegomis psichologais suprato, kad kiekviena mintis ir kiekvienas veiksmas turi savo atspindį, išliekantį žmogaus sąmonės atmintyje, bet taip pat suprato, kad jų įrašai saugomi ir Gamtos atmintyje. Kaip tik šiuos įrašus dabar ir ruošėsi skaityti Taverneris.

Be sąmonės gulinčio žmogaus lūpos tardavo frazių nuotrupas, terminus, vardus. Vėliau koncentracija pakito, pasigirdo sklandi kalba.

- Penkioliktas amžius, Italija, Florencija, Pjeras dela Kosta, – pasigirdo balsas iš sąmonės gelmių, po to įsivibravo ilgas gaudžiantis garsas, lyg telefono skambutis, lyg violončelės griežimas. Balsas vėl pasikeitė.

- Du keturiasdešimt penki, keturiolika lapkričio, 1898 metai, Londonas, Anglija.

Šį kartą tyla truko kiek ilgiau. Po to vėl pasigirdo Tavernerio balsas.

- Man reikalingas Pjeras dela Kosta, vėl įsikūnijęs 1898 metais lapkričio 14 dieną, antrą valandą keturiasdešimt penkios minutės.

Tyla. Vėl Tavernerio balsas tarsi jis kalbėtų telefonu:

- Alio! Alio! Alio! – staiga jis sulaukė atsakymo, nes jo balsas pasikeitė. – Taip, su jumis kalba Septyneto vyriausias.

Jo balsas įgavo neįprastai karališką įsakmumą.

- Broli, kur ritualas, kurį tau patikėjo saugoti?

Koks atsakymas nuskambėjo, negalėjau suprasti, bet po trumpos pauzės vėl pasigirdo Tavernerio balsas.

- Broli, išpirk savo kaltę ir grąžink ritualą ten, iš kur jį paėmei.

Po to jis pasisuko ant kito šono, transo būseną pakeitė normalus miegas ir jis greitai prabudo.

Išvargęs Taverneris grįžinėjo į normalią būseną. Aš įpyliau jam karštos kavos iš termosio, kuriuo mes visada pasirūpindavome tokioms naktinėms progoms. Aš perpasakojau jam, kas įvyko, o jis patvirtinančiai linkėjo galva tarp kavos gurkšnių.

- Norėčiau žinoti, kaip Pjeras dela Kosta išspręs savo uždavinį, – pasakė jis. – Šiuolaikinis žmogus negali net įsivaizduoti, kaip tai atliekama, jis akiai atlieka veiksmus, verčiamas savo sąmonės.

- Kaip jis ras manuskriptą? – paklausiau aš. – Kodėl jam pavyks tai, kas nepasisekė jums?

- Man nepasisekė todėl, kad aš neturėjau jokių sąsajų, kurios galėtų padėti užmegzti kontaktą su manuskriptu. Aš negyvenau įsikūnijęs žemėje tuo metu, kai jį pavogė, todėl negalėjau rasti jo pėdsakų įvairių tautų atmintyje. Juk jūs žinote, kad viskam reikia turėti atramos tašką. Okultinis darbas nevyksta mostelėjus burtų lazdele.

- Kaip dabartinis Pjeras gali imtis šio darbo? – paklausiau aš.

- Dabartinis Pjeras nieko nedarys, nes jis nežino, kaip daryti. Tačiau jo sąmonės atmintis – tai išsventinto okultisto atmintis, kuri išgirdo mano įsakymą ir atliks šį darbą. Tikriausiai ji nukeliaus į tą epochą, kurioje manuskriptas buvo perduotas Medičiams, ir atseks visą jo istoriją per tautų atmintį – Gamtos sąmonės atmintį.

- O ką jis darys, norėdamas rasti jo buvimo vietą?

- Kai tik sąmonė ras savo ieškomą objektą, ji pasiųs signalą į sąmonės atmintį, ir tada šiuolaikinis jaunuolis gali patekti į labai keblią situaciją.

- Iš kur jis sužinos, ką jam daryti su manuskriptu, kai jį ras?

- Vieną kartą tapęs Išsventintuoju – Išsventintuoju išlieka visiems laikams. Sunkiais momentais arba kai gresia pavojus, Išsventintasis kreipiasi į savo Mokytoją. Kas nors sukirbės to jaunuolio sieloje ir privers jį susisiekti su savo Brolija. Anksčiau ar vėliau jis susitiks su vienu iš savo Ordino narių, kuris žinos, ką daryti.

Buvau dėkingas už galimybę nusnausti porą valandų ant tos pačios kušetės, kol mane pažadins atėjusi tvarkytis kambarinė, o Taverneris, kurį išėjimai į sąmonę visada veikė nepaprastai tonizuojančiai, pasakė, kad ketina pasigrožėti saulėtekiu nuo Londono tilto, ir paliko mane vieną.

Grįžo kaip tik laiku, nes jau buvo pusryčių metas. Pastebėjau, kad jis spėjo pasirūpinti, ir mes gavome visus rytinius bei kai kuriuos populiariesnius vakarinius laikraščius. Visą dieną mums buvo pristatomi įvairūs leidiniai, kuriuos reikėjo spėti peržiūrėti, nes Taverneris laukė žinių apie Pjero dela Kostos pastangas surasti manuskriptą.

- Pirmasis jo bandymas turėtų būti koks nors beprotiškas išsišokimas, – pasakė Taverneris, – ir jis atves jį į policijos rankas, o mūsų gerųjų Brolių pareiga bus išgelbėti jį. Tačiau tai vis tiek pasitarnaus jo tikslui, nes jis panašiai kaip medžioklinis šuo turi “užuosti” manuskripto pėdsaką.

Kitą rytą mūsų bemiegis darbas sulaukė atpildo. Mes perskaitėme pranešimą apie neįprastą apiplėšimą Sent Džons Vude. Iki šiol savo elgesiu niekuo neišsiskyręs jaunas banko tarnautojas bandė patekti į misterio Džozefo Koutso namą. Jis iš lauko kopėčiomis užlipo iki miegamojo lango ir visų praeivių akivaizdoje išmušė stiklą. Išgirdęs triukšmą, atbėgo pats misteris Koutsas, apsiginklavęs lazda, kurios jam neprireikė, nes plėšikas (kuris niekaip neįstengė paaiškinti savo elgesio) ramiai laukė, kol policininkas, taip pat atskubėjęs į triukšmą, nuves jį į policijos nuovadą.

Taverneris tuoj pat paskambino į policiją, norėdamas sužinoti, kada bylą svarstys policijos teismas, ir mes tuoj pat išvykome ieškoti nuotykių. Atsisėdome publikai skirtose vietose už barjero. Parastai čia būdavo nagrinėjamos bylos apie smurtą prieš žmonas ir girtus drausmės pažeidėjus, todėl aš pradėjau smalsiai tyrinėti susirinkusią publiką.

Netoli mūsų sėdėjo mergina, ryškiai išsiskyrusi iš likusių tarpo. Jos blyškus veido ovalas tikrai priklausė aukštesnei rasei už Londono kokni. Ji buvo panaši į viduramžišką italų freską, iki visiško panašumo jai trūko tik brokato rūbų.

- Pažvelkite į tą moterį, – išgirdau Tavernerio balsą prie pat ausies. – Dabar mes žinome, kodėl Pjeras dela Kosta nusirito iki papirkinėjimo.

Teisiamųjų suole, kur paprastai patekdavo tik visuomenės atmatos, sėdėjo visiškai kitokio tipo suimtas. Subtilių bruožų jaunuolis buvo įsitempęs, sumišusiai žvalgėsi neįprastoje aplinkoje ir pagaliau sugavęs florenčiškos madonos žvilgsnį nurimo.

Jis atsakinėjo į teisėjo klausimus pakankamai sklandžiai. Pasakė, kad jo vardas Piteris Robsonas ir kad jo profesija – tarnautojas. Jis įdėmiai išklaušė jį areštavusio policininko ir misterio Džozefo Koutso parodymus, o kai jį paprašė pasiaiškinti, atsakė, kad nieko paaiškinti negali. Atsakinėdamas į klausimus jis teigė, kad niekada anksčiau toje Londono dalyje nėra buvęs, neturėjo net priežasčių ten atsidurti ir nežino, kodėl bandė įlįsti pro langą.

Teisėjas, kuris pradžioje atrodė linkęs elgtis su jaunuoliu atlidžiai, dabar pakeitė toną. Matyt, pagalvojęs, kad už šio atsisakymo pasiaiškinti slypi pikti kėsmai, nusprendė elgtis griežčiau. Atrodė, kad bylos eiga pasuko neigiama jaunuoliui kryptimi, bet Taverneris kažką parašė ant atvirkščios vizitinės kortelės pusės, galvos linktelėjimu pakvietė teismo prižiūrėtoją ir perdavė kortelę teisėjui. Mačiau, kaip šis įdėmiai perskaitė užrašytą tekstą ir apvertė kortelę. Tavernerio mokslo laipsniai ir adresas Harli Strite atliko savo darbą.

- Man atrodo, – pasakė jis, – kad jūs turite čia draugą, kuris gali pasiūlyti mūsų svarstomai bylai paaiškinimą ir pasiruošęs laiduoti už jus.

Suimtojo veide atsirado nuostaba, jis pradėjo akimis ieškoti salėje pažįstamo veido. Buvo įdomu stebėti jo visišką sumišimą, kai į liudininkų parodymams skirtą vietą atėjo įspūdingos išvaizdos ir puikiai apsirengęs Taverneris. Tačiau pro sumišimą jaunuolio akyse staiga blykstelėjo suvokimas. Į jo smegenis iš pašamonės prasiskverbė kibirkštis, jis nuščiuvo ir pradėjo laukti atomazgos.

Mano kolega, prisistatęs Džonu Ričardu Taverneriu, medicinos, filosofijos ir gamtos mokslų daktaru, humanitarinių mokslų magistru bei teisės bakalauru, pranešė, kad jis yra tolimas teisiamojo

giminaitis, ir paaiškino, kad pastarasis serga keista liga, žinoma kaip asmenybės susidvejinimas. Jis įsitikinęs, kad jaunuolio “antrojo Aš” polinkio į nusikaltimus visiškai pakanka paaiškinti bandymą apiplėšti; todėl jis, Taverneris pasiruošęs laiduoti.

Teisėjui aiškiai palengvėjo nuo tokio bylos posūkio, jis tuoj pat pareikalavo teisiąją pasirašyti, kad šis pasiruošęs atvykti į teismą, kai tik gaus šaukimą. Jau po dešimties minučių nuo to momento, kai Taverneris išėjo į sceną, mes stovėjome ant teismo rūmų laiptų, kur prie mūsų prisijungė ir florenciška madona.

- Aš nežinau, sere, nei kas jūs, – pasakė jaunuolis, – nei kodėl man padėjote, bet esu jums labai dėkingas. Ar galiu jums pristatyti savo sužadėtinę, mis Fener? Ji taip pat jums labai dėkinga.

Taverneris paspaudė merginos ranką.

- Manau, jūs nespėjote papusryčiauti, kai šis teismas taip netikėtai jus užgriuvo? – paklausė jis.

Jie sutiko, kad iš tikrųjų taip ir buvo.

- Tada, – pareiškė jis, – aš kviečiu visus ankstyvų priešpiečių.

Mes sėdome į taksi ir nuvažiavome į restoraną, kuriame šeimininkavo metafiziškai mąstantis metrdotelis. Čia Piteris Robsonas iš karto ryžtingai kreipėsi į Tavernerį.

- Paklauskite, sere, – pasakė jis. – Aš labai jums dėkingas už viską, ką jūs dėl manęs padarėte, bet labai norėčiau sužinoti, kodėl jūs taip pasielgėte?

- Ar jūs kada nors esate matęs reginį nemiegodamas? – paklausė Taverneris, rodos, visiškai pašalinio dalyko.

Robsonas spoksojo į jį nieko nesuvokdamas, bet greta jo sėdėjusi mergina staiga sušuko:

- Aš žinau, apie ką jūs kalbate. Ar prisimeni, Piteri, istorijas, kurias mes abu kūrėme, kai buvome dar vaikai? Apie tai, kad tu priklausai slaptai draugijai, kurios būstinė daržinėje, kad pakaktų tik padaryti atitinkamą ženklą, ir žmonės atpažintų, kad mes jos nariai, ir bijotų mūsų? Aš prisimenu, kad krata, kai mus užrakino skalbykloje už mūsų išdaigas, tu pasakei, kad jeigu padarytum tą ženklą, tai ateitų policininkas ir įsakytų mus išleisti, nes mes priklausome galingai Brolijai, kuri neleis savo narius užrakinėti skalbykloje. Taip viskas ir įvyko, tavo reginys nemiegant išsipildė. Bet ką tai iš tikrųjų reiškia?

- Taip viskas ir buvo? – perklausė Taverneris ir pasisuko į jaunuolį. – Jūs dažnai sapnuojate?

- Paprastai ne, – atsakė šis, – bet užvakar sapnavau labai keistą sapną, kurį šių dabartinių įvykių fone palaikyčiau pranašišku. Sapnavau, kad kažkas kaltino mane padarius nusikaltimą, ir aš prabudau iš siaubo.

- Sapnai – tai keistas dalykas, – pasakė Taverneris, – kaip ir dienos reginiai. Net nežinau, kurie iš jų keistesni. Jūs tikite sielos nemirtingumu, misteri Robsonai?

- Taip, be abejo.

- Ar jums kada nors buvo atėjusi į galvą mintis, kad jūsų amžinas gyvenimas gali tęstis į abi puses?

- Jūs norite pasakyti, – sušnibždėjo Robsonas, – kad visa tai nėra vaizduotės žaismas? Gal tai atmintis?

- Kiti žmonės regėjo tą patį sapną, – pasakė Taverneris, – aš vienas iš jų.

Jis pasilenkė per siaurą stalą ir įbedė žvilgsnį į jaunuolio akis.

- O jeigu aš pasakysiu jums, kad lygiai tokia organizacija, kokią jūs įsivaizdavote, egzistuoja, ir kad jeigu net tada vaikas būtumėte išėjęs į centrinę gatvę ir padaręs tą Ženklą, visiškai tikėtina, kad kas nors būtų atsakęs jums? O jeigu aš pasakysiu, kad impulsas, privertęs jus išmušti langą, buvo ne aklas instinkto pasireiškimas, o bandymas atlikti jūsų Brolijos įsakymą, ar patikėsite manimi?

- Manau, taip, – atsakė jaunuolis. – Bet kuriuo atveju, net jeigu tai netiesa, aš norėčiau, kad tai taptų tiesa, nes tai man patinka labiausiai iš visko, ką iki šiol kada nors teko girdėti.

- Jeigu norite sužinoti daugiau, – pasakė Taverneris, – ateikite šiandien vakare pas mane į Harli Stritą, ir mes galėsime apie visa tai pasikalbėti.

Robsonas tuoj pat džiugiai sutiko. Ir kas būtų atsisakęs galimybės sekti paskui savo fantaziją, kuri pradėjo materializuotis?

Išsiskyrę su savo naujais pažįstamais, sėdome į taksi ir nuvažiavome į Sent Džons Vudą, sustojome prie namo, kurio fasadinį langą jau stiklino. Taverneris perdavė durininkui savo vizitinę kortelę, ir mus įvedė į kambarį, išpuoštą didžiulėmis Budos statulomis, mažesnėmis statulėlėmis iš Egipto kapaviečių ir Vatso paveikslais. Po keleto minučių pasirodė misteris Koutsas.

- O, daktaras Taverneris, – pasakė jis, – tikiuosi, jūsų vizitas susijęs su keistu vakarykščiu jūsų giminaičio įsilaužimu į mano namus?

- Taip, misteris Koutsai, – atsakė mano kolega, – aš atėjau išreikšti jums savo nuoširdų atsiprašymą visos mūsų šeimos vardu.

- Neverta atsiprašinėti, – pasakė šeimininkas, – nes, kaip aš supratau, vargšas jaunuolis serga proto sutrikimo liga?

- Protarpinė manija, – pasakė Taverneris, rankos mostu parodęs, kad vertėtų pakeisti pokalbio temą, ir apžvelgė kambarį. – Iš jūsų knygų sprendžiu, kad jūsų hobis sutampa su manuoju – senųjų religijų slaptosios apeigos, nes manau, kad tikrai galiu vadintis tam tikra prasme egiptologu.

Koutsas iš karto užkibo ant šio masalo.

- Šiomis dienomis į mano rankas pateko nepaprastas dokumentas, – pasakė mūsų naujas pažįstamas. – Norėčiau jums parodyti. Manau, jis jus sudomins.

Jis išsitraukė iš kišenės ryšulį raktų ir vienu jų lengvai atrakino biuro stalčių, o ištraukęs šį pamatė, kad spyna išlaužta. Dar pagraibė ranka po stalčių ir įsitikino, kad jis tuščias! Visiškai pasimetęs Koutsas žvilgčiojo tai į mane, tai Tavernerį, tai į stalčių.

- Kai aš šiandien ryte išvykau į policijos nuovadą, šį manuskriptą palikau čia, – pasakė jis. – Ką tai galėtų reikšti? Pirmiausia žmogus laužiasi į mano namus ir nerodo jokių pastangų ką nors pavogti, o po to kažkas įsilaužia dar kartą ir, ignoruodamas tikrai vertingus daiktus, pasiima tai, kas, be manęs, tikrai daugiau nieko negali sudominti.

- Tai pavogtas manuskriptas visiškai nevertingas? – paklausė Taverneris.

- Aš įsigijau jį už pusę šilingo, – atsakė Koutsas.

- Tai jūs turite dėkoti likimui, kad taip pigiai atsipirkote, – pasakė Taverneris.

- Tai velniava, Rodai, – pasakė jis, kai mes grįžome į mūsų laukusį taksi. – Kažkas iš juodosios ložės, žinodamas, kad šį rytą Koutsas dalyvaus teisme, paėmė manuskriptą.

- Kokie turėtų būti mūsų tolesni veiksmai? – paklausiau aš.

- Nenutraukti pažinties su Robsonu, mes galime dirbti tik per jį.

Paklausiau Tavernerio, kaip jis tikisi pasielgti šioje situacijoje:

- Jūs ruošiatės dar kartą pasiųsti Robsoną paskui manuskriptą?

- Aš turiu taip pasielgti, – atsakė Taverneris.

- Nemanau, kad Robsonui antrą kartą labiau pasisektų įsilaužti.

- Aš taip pat nemanau, – sutiko Taverneris. – Mes turime grįžti prie Pjero dela Kostos.

Robsonas aplankė mus Harli Strite, ir Taverneris pakvietė jį pietų.

Po pietų mes grįžome į priimamąjį. Taverneris pavaišino cigarais, vaidino svetingą šeimininką – reikia pripažinti, kad šį vaidmenį jis buvo nugalindęs iki tobulumo, nes buvo pats įdomiausias pašnekovas iš mano kada nors sutiktų žmonių.

Greitai mūsų pokalbis pasuko apie Italiją, Renesanso epochą, Florencijos ir Medičių didybės laikus, o po to Taverneris pradėjo pasakoti istoriją apie tokį Pjerą dela Kostą, kuris tais tolmais laikais studijavo okultinius amatus ir virė apžavų gėralus Florencijos dvaro užsakymu. Jis labai gyvai pasakojo šią istoriją, pateikdamas daugybę smulkmenų, todėl aš nustebau, kad jaunuolis pametė pasakojimo giją ir tarsi nugrimzdo į savo paties mintis, nepastebėdamas nieko aplinkui. Po to aš vis tik supratau, kad jaunuolis paniro į traso būseną, kurią atpažinau iš patirties su savo kolega.

Tačiau Taverneris tęsė savo pasakojimą be sąmonės sėdėjusiam jaunuoliui. Jis kalbėjo apie seno Florencijos gyventojų kasdienybę: kaip jis tapo archyvo saugotoju, kaip jam pasiūlė kyšį, kaip jis sulaužė priesaiką, kad įgytų mylimos moters palankumą. Po to, jau baigdamas pasakojimą, Taverneris pakeitė balso tembrą ir kreipėsi į traso būsenoje buvusį jaunuolį:

- Pjerai dela Kosta, kodėl tu taip padarei?

- Mane sugundė, – pasigirdo atsakymas; tik ne tuo balsu, kuriuo su mumis kalbėjo jaunuolis, bet brandžiu, vyrišku balsu, kupinu pasitikėjimo savimi ir virpančiu iš susijaudinimo.

- Tu gailiesi, kad taip pasielgei? – paklausė Taverneris.

- Taip, – atsakė balsas, kuris nebuvo panašus į jaunuolio. – Aš prašiau *Didžiųjų*, kad jie leistų man gražinti tai, ką aš pavogiau.

- Tavo prašymas išgirstas, – atsakė Taverneris. – Atlik tai, ką turi atlikti, ir *Didžiųjų* palaiminimas tau garantuotas.

Jaunuolis lėtai atsitiesė, patogiaus atsisėdo, bet jau iš pirmo žvilgsnio buvo aišku, kad tai ne tas žmogus, kuris čia atėjo: iš jo akių į mus žvelgė brandus vyras, tvirto charakterio ir kupinas ryžto.

- Einu, – pasakė jis, – ištaisyti tai, ką esu padaręs. Padėkite man.

Trise, jis, Taverneris ir aš, nuėjome į garažą ir sėdome į mašiną.

- Kokių kelių jūs norite važiuoti? – paklausė mano kolega.

Jaunuolis parodė į pietvakarius ir Taverneris pasuko Marmurinės Arkos kryptimi. Vadovaujami žmogaus, kuris jau nebuvo Robsonas, mes pasiekėme pietinę Leino Parko dalį ir pagaliau išvažiavome į gatvių sampyną už Viktorijos Stoties, po to pasukome į rytus. Sustojome už Teito Galerijos, čia mūsų palydovas išlipo.

- Toliau, – pasakė jis, – aš eisiu vienas, – ir dingo šoninėje gatvelėje.

Nors mes laukėme jau pusę valandos, Taverneris neišjungė variklio.

- Gal teks skubiai išvažiuoti iš čia, – pasakė jis.

Pagaliau, kai jis jau pradėjo nerimauti, ar neteks mums nakvoti gatvėje, išgirdome bėgančio žmogaus žingsnius, ir į mašiną išsoko Robsonas. Tavernerio atsargumas neišjungti variklio pasiteisino, nes girdėjome ir Robsoną besivejančius žingsnius.

- Rodai, – sušuko Taverneris, – greičiau užmeskite ant automobilio galo pledą.

Aš padariau tai, ką jis liepė, ir taip uždengiau mašinos numerius. Kai pirmasis persekiotojas išniro iš už kampo, mūsų automobilis jau buvo įsibėgėjęs. Kelias buvo laisvas.

Iki pat Hindhedo nė vienas iš mūsų nepratarė nė žodžio.

Mes kuo tyliau įėjome į miegamąjį korpusą, ir kai Taverneris įjungė priimamajame šviesą, aš pamačiau, kad Robsonas laiko neįprastą į pergamentą įvyniotą ryšulį. Negaišdamas laiko Taverneris iš karto per visą korpusą nuvedė mus prie durų, kurios, kiek aš žinojau, vedė į rūšį.

- Eikite kartu su mumis, Rodai, – pasakė Taverneris, – jūs matėte šios istorijos pradžią, todėl galite pamatyti ir jos pabaigą. Jūs rizikavote kartu su mumis ir nors nesate vienas iš *Mūsų*, aš žinau, kad galiu pasikliauti jūsų sveiku protu.

Mes nulipome sraigtiniais laiptais ir plytomis grįstu koridoriu priėjome vyno rūšį. Taverneris atrakino jį ir pakvietė užėiti. Mes perėjome per jį, ir Taverneris atrakino dar vienas duris. Blausi švieselė vos sklaidė tamsą aplink mus ir mirksėjo nuo skersvėjo. Taverneris įjungė šviesą, ir apstulbau išvydęs, kad mes atėjome į šventyklą. Iš trijų pusių prie sienų buvo pritvirtinti aukšti raižyti suolai, o prie ketvirtos stovėjo altorius. Mirksinčią šviesą, kurią aš išvydau tamsoje, skleidė šviestuvo dagtis. Pats šviestuvas kabėjo aukštai virš mūsų galvų ir ženklino Didžiojo Simbolio centrą.

Taverneris uždegė smilkalus bronzinėje smilkyklėje ir pamojavo ją. Jis padavė Robsonui juodus Inkvizitoriaus rūbus, pats apsivilko tokius pačius, po to abi figūros su nuleistais gobtuvais atsiklaupė tuščioje šventykloje viena priešais kitą. Taverneris pradėjo kalbėti maldą. Negaliu nieko pasakyti apie jos turinį, nes tiek nemoku lotynų kalbos. Po to pasipylė klausimai ir atsakymai. Robsonas, Londono tarnautojas, atsakinėjo brandžiu skambiu balsu, pratusiu ir išlavintu kalbėti giedančia intonacija didelėse patalpose. Vėliau jis atsistojo, didingu profesionalo žingsniu nuėjo prie altoriaus ir padėjo ant jo aplamdytą, apipelijusį manuskriptą, kurį visą laiką laikė rankose. Jis atsiklaupė, o virš jo palinkusi tamsi figūra ištarė atitinkamą nuodėmių atleidimo formulę. Nesupratau kokią, bet Robsonas atsistojo lengvai, kaip žmogus, kuriam nuo pečių nukrito nepanešama našta.

Tada Taverneris pirmą kartą prakalbo savo gimta kalba.

- Visada sunkią ir pavojaus valandą, – jo žemas balsas aidu skambėjo tuščioje patalpoje, – daryk šį Ženkla.

Ir aš supratau, kad nepateisinęs pasitikėjimo žmogus išpirko savo kaltę ir vėl sugrąžintas į senąją Broliją.

Mes grįžome į savo pasaulį virš rūšio, ir žmogus, nebuvo Robsonu, atsisveikino su mumis:

- Aš jau turiu eiti, – pasakė jis.

- Taip, jums iš tikrųjų jau reikia eiti, – pasakė Taverneris. – Kol ši istorija pasibaigs, jums geriau būti už Anglijos ribų. Rodai, ar nenuvežtumėte jo į Sauthemptoną? Aš turiu kito darbo.

Kol mes važiuojame žemyn Liphoko kelio šlaitu, tyrinėjau greta manęs sėdintį žmogų. Pasitelkęs keistą alchemiją Taverneris pažadino seniai mirusią Pjero dela Kostos sielą ir uždengė ją Piterio Robsono asmenybe. Jis skleidė energiją kaip lempa šviesą, atrodė, kad pasikeitė net jo veido bruožai. Gilios raukšlės lūpų kampučiuose teikė jo smakrui tvirtumo, nes iki tol pastarasis buvo be jokios išraiškos. Šviesios akys dabar pagilėjo akiduobėse, įgijo plieninį švytėjimą, žvilgsnis tapo tvirtas ir kibus kaip fechtuotojo.

Buvo jau septinta valanda ryto, kai mes plaukiojančiu tiltu įvažiuojome į Sauthemptoną. Vieta jau buvo judri, nes uostai paprastai iš viso nemiega, ir mes pasiklausėme kelio į mažą viešbutuką, kur Taverneris rekomendavo mums papusryčiauti. Tai buvo kukli taverna netoli nuo uosto vartų. Kai įžengėme į ją, darbuotojas kaip tik atitraukinėjo ryškias portjeras.

Buvo iš karto aišku, kad nepažįstamųjų tokiose mažose užseigose niekas neskuba aptarnauti. Niekas mums nepasiūlė net valgiaraščio. Kol mes neryžtingai stovėjome, ant medinių laiptų suskambo sunkūs žingsniai, ir stambus vyras su keturiais aukso galionais, reiškusiais kapitono laipsnį, nulipo į salę. Įeidamas jis žvilgtelėjo į mūsų pusę, nes mes iš tikrųjų taip nederėjome prie šio interjero, kad mus nesunku buvo pastebėti.

Jo akys prikaustė mano dėmesį. Jo žvilgsnis buvo jūreiviškai įdėmus, bet tuo pačiu atrodė, kad jis stengiasi neparodyti, jog mus pastebi, nes jo akys žvelgė kažkur į tolį, bent apie metrą už mano nugaros. Aš ne kartą esu stebėjęs tokį Tavernerio žvilgsnį, kai jis norėdavo įžiūrėti žmogaus auros spalvas, tai yra tas nuostabias emanacijas, kurias galintys regėti mato kylančias iš kiekvienos gyvos būtybės ir kurios tiksliai parodo jo vidinę būseną.

Kai įėjusysis pastebėjo mano bendrakeleivį, jo pilkos akys pažvelgė į šio melsvas akis, jie pasikeitė vos pastebimu ženklu, ir kapitonas priėjo prie mūsų.

- Manau, kad jūs turėtumėte pažinoti mano motiną, – pasakė jis, norėdamas užmegzti pokalbį.

Robsonas patvirtino, kad tikrai taip, nors aš galėjau prisiekti, kad jis niekada anksčiau nebuvo matęs šio žmogaus. Mes visi trys perėjome į vidinį kambarį, susėdome, ir pusryčiai, užsakyti skambiu kapitono balsu, tuoj pat atsirado ant stalo.

Be jokios įžangos jis paklausė, ko mums reikia, ir Robsonas atsakė jam lygiai taip pat tiesiai, be užuolankų.

- Aš noriu kaip galima nepastebimiau išvykti iš šalies.

Mūsų naujasis draugas į tai, kad žmogus be bagažo nori taip išnykti, reagavo kaip į savaime suprantamą ir patį paprasčiausią dalyką.

– Aš išplaukiu šiandien, devintą ryto, plaukiu į Aukso Krantą, į Luandą. Mano laivas, aišku, nepanašus į *Cunard*, bet mes džiaugsimės, jeigu jūs plauksite su mumis. Tačiau jūs negalite vykti su šiais rūbais, jie labai krenta į akis, o jūs, kiek supratau, norite iširti miniuje.

Jis iškišo galvą pro praviras duris, vedusias į vidines patalpas, ir jo pašauktas atėjo žemas storulis žilais bakenbardais. Po trumpo pasitarimo storulis sutiko padėti. Jis labai greitai atnešė padėvėtą saržos kostiumą ir forminę kepurę, kurie, kaip patikino kapitonas, buvo stiuardo apranga, nes jis siūlo Piteriui Robsonui plaukti persirengus stiuardu.

Palikę svetainę, tapusią tokia svetinga po paslaptingos Brolijos nario įsikišimo, mes pasukome į dokus. Praėję gausybę vietinių peizažą įvairinusių privažiavimų, kranų ir žiojančių prarajų, priėjome mūsų draugo laivą, tikrą surūdijusią geldą su purvinai baltais priestatais viršutiniame denyje.

Kapitono lydimi įėjome į jo kajutę, visišką priešingybę išorinei laivo išvaizdai: masyvus stalas su staline lempa atrodė taip, tarsi būtų tiksliai nukopijuoti nuo Diurerio paveikslo *Besimeldžiančios rankos*, solidi lentyna su knygomis; be to jautėsi specifinis smilkalų aromatas, kuris visiems laikams išlieka patalpoje, jeigu joje reguliariai smilkoma, jo nenustelbia net stipraus tabako kvapas. Pradėjau skaitinėti knygų pavadinimus ant jų nugarėlių, nes knygos apie žmogų pasako daugiau nei kas nors kita. *Izidė be paslapties šydo* stovėjo greta *Kuriančios evoliucijos* ir Elifo Levio dvitomio *Magijos istorija*.

Grįždamas į Hindhedą daug galvojau apie tą keistą gyvenimą, su kuriuo man teko susidurti.

Akivaizdžiai pamačiau dar vieną Ordino išsišakojimo grandį. Tavernerio paprašytas aplankiau iš reiso grįžusį kapitoną, norėdamas sužinoti naujienų apie Robsoną. Tačiau jis negalėjo man nieko pasakyti, nes išlaipino jį vienoje Vakarų Kranto skylėje. Stovėdamas prieplaukoje, nušviestas ryškios saulės, Robsonas padarė Ženklą. Kažkoks maišytas vietinis pusiau portugalas palietė jo petį, ir jie abu dingo miniuje. Aš susirūpinau nepatyrusio jaunuolio likimu svetimame kontinente.

- Nesirūpinkite, – atsakė kapitonas. – Šis Ženklas perves jį per visą Afriką ir padės grįžti atgal.

Svarstydamas įvykį su Taverneriu, aš vis tik pasiteiravau:

- Kodėl ir jūs, ir kapitonas vadinate save Robsono giminaičiais? Man atrodo, kad tai yra neturintis jokio pagrindo melas.

- Tai ne melas, tai tiesa, – pasakė Taverneris. – Kas yra mano Motina ir kas yra mano Broliai, jeigu ne Ložė ir ne Išventintieji į ją?

ŽMOGUS, KURIS IEŠKOJO

I

Vienas iš Tavernerio pacientų visam laikui išliks mano atmintyje – tai Blekas, lakūnas. Eilinis gydytojas būtų uždaręs Bleką į psichiatrinę ligoninę, bet Taverneris, pasikliaudamas dviejų žmonių psichikos normalumu, išgelbėjo juos abu.

Kartą gegužės pradžioje mes sėdėjome kabinete Harli Strite, Taverneris apžiūrino pacientus, o aš aprašinėju šią apžiūrą. Mes buvome jau išsprendę visus isterijos bei neurastenijos atvejus, nukreipdami ligonius pas kitus specialistus, kai tarnas įvedė vyriškį, visiškai nepanašų į ankstesnius lankytojus. Jis atrodė absoliučiai sveikas, tyrame ore įdegęs veidas nerodė jokių nervinės įtampos požymių. Tačiau kai aš pagavau jo žvilgsnį, pastebėjau jo keistumą. Tai buvo labai neįprasta išraiška, tačiau ne ta priekabi baimė, kurią dažniausiai galima išvysti psichinių ligonių akyse. Jo žvilgsnis man labiau priminė aukos besidairančio skaliko žvilgsnį.

- Man atrodo, kad aš kraustausi iš proto, – pareiškė lankytojas.

- Kuo tai pasireiškia? – paklausė Taverneris.

- Aš negaliu dirbti savo darbo. Negaliu ramiai sėdėti. Negaliu nieko daryti, o vien tik visu greičiu lėkti šalies keliais mašina. Pažiūrėkite į mano vairuotojo pažymėjime paliktus policininkų įrašus, – jis ištiesė prirašytą kortelę. – Kitą kartą jie jau pasodins mane į kalėjimą, ir tai mane pribaigs. Jeigu jie uždarys mane tarp keturių sienų, aš blaškysiuosi joje kaip vabalas stiklainyje, kol išseksiu. Jeigu negalėsiu judėti, išprotėsiu. Vienintelė išeitis – greitis, pojūtis, kad aš kažkur skubu. Aš važiuoju, važiuoju ir važiuoju iki visiško išsekimo, po to griūnu pirmoje pasitaikiusioje nakvynės vietoje ir miegu. Tik tai neatneša palengvėjimo, nes aš nugrimztu į sapnus ir tada man atrodo, kad viskas tampa dar realesne tikrove, ir prabundu dar labiau pamišęs. Tada vėl sėdu prie vairo.

- Koks jūsų darbas? – paklausė Taverneris.

- Automobilių lenktynės ir skrydžiai.

- Ar jūs kartais ne Arnoldas Blekas? – pasiteiravo Taverneris.

- Taip, tai aš, – pasakė mūsų pacientas. – Ačiū Dievui, aš dar nepraradau savitvardos.

- Jūs neseniai patyrėte avariją, ar ne? – tęsė apklausą mano kolega.

- Štai nuo jos ir prasidėjo, – atsakė Blekas. – Iki tol mano galva buvo sveika. Manau, kad avarijos metu stipriai ją susitrenkiau. Tris paras išbuvau be sąmonės, o kai atsigavau, tai pasijutau kaip nesavas. Nuo tada viskas ir tęsiasi.

Nusprendžiau, kad Taverneris atsisakys ligonio, nes kažin ar jį galėjo sudominti paprasčiausias galvos sutrenkimas, bet išgirdau visiškai kitus žodžius.

- Kas jus paskatino ateiti pas mane?

- Atsidūriau beviltiškoje situacijoje, – pasakė Blekas. – Apsilankiau pas kelis medicinos autoritetus, bet nieko nesužinojau. Faktiškai, tiesiai čia atėjau iš priėmimo pas patį žymiausią iš jų, – jis pasakė įžymybės pavardę. – Jis paskyrė man mėnesį gulėti lovoje ir gerai maitintis. Išėjęs iš jo važiauvau be jokio tikslo ir mano žvilgsnis užkliuvo už jūsų iškabos. Taip aš čia ir atsiradau. Kas paskatino? Argi mano savijauta ne pagal jūsų profilį? Ką jūs gydote? Vaikiškas ir senatvės ligas?

- Jeigu likimas jus nukreipė pas mane, matyt, jūs pagal mano profilį, – atsakė Taverneris. – Dabar apibūdinkite fizinius savo ligos simptomus. Ką jūs jaučiate?

Mūsų pacientas sumišęs pasimuistė kėdėje.

- Nežinau, – pasakė jis. – Labiausiai jaučiu savo kvailumą.

- Tai, – pasakė Taverneris, – dažniausiai būna pirmas išminties prabudimo požymis.

Blekas nukreipė žvilgsnį į šoną. Jautėsi, kaip jis dirbtinai stengiasi atrodyti nerūpestingas. Pagaliau po ilgos pauzės jis išpylė:

- Aš jaučiuosi taip, lyg būčiau įsimylėjęs.

- Ar stipriai? – pasidomėjo Taverneris.

- Ne, viskas ne visiškai taip, – atsakė pacientas. – Aš nesu įsimylėjęs, aš tik jaučiuosi taip, lyg būčiau įsimylėjęs. Čia nėra jokios merginos, bent jau tokios, kurią aš pažinočiau, ir nepaisant to aš vis tiek įsimylėjęs. Siaubingai įsimylėjęs moterį, kuri realiai neegzistuoja. Ir tai nėra katino įsimylėjimas, tai žadina manyje pačius kilniausius ir geriausius jausmus. Jeigu nepajėgsiu rasti tos, kuri atsakys man tokia pačia meile, aš visiškai išsikraustysiu iš proto. Aš visą laiką jaučiu, kad ji kažkur turi būti, kad ji staiga atsiras. Ji *privalo* atsirasti, – jis pikta surakino žandikaulius. – Štai kodėl tiek daug važinėju. Aš jaučiu, kad už kito posūkio būtinai ją rasiu.

Vyriškio veidas persimainė, ir aš pastebėjau, kad jo rankos sudrėkė.

- Ar bent vaizduotėje turite susikūręs ieškomos moters portretą? – paklausė Taverneris.

- Nieko konkretaus, – atsakė Blekas. – Tai tik jausmas. Tačiau kai ją pamatysiu, iš karto pažinsiu. Tvirtai tuo tikiu. Jūs galvojate, kad ji realiai egzistuoja? Jums atrodo, kad aš ją kada nors sutiksiu? – jis kreipėsi į mus su jaudinančiu vaiko nuoširdumu.

- Ar ji turi kūną, ar ne, dabar pasakyti negaliu, – pasakė Taverneris. – Bet jos egzistavimu aš neabejoju. O dabar pasakykite, kada jūs pirmą kartą pajutote šį jausmą?

- Pirmą kartą aš tai pajutau, – pradėjo aiškinti Blekas, – kai mes patekome į situaciją, paguldžiusią mane į lovą. Mes pradėjome pikiruoti, staigiai kritome žemyn, žemėjome nepaprastu greičiu, ir kaip tik tuo momentu, kai jau tuoj pat turėjo sekti smūgis, aš *pajutau*. Nežinau ką, nežinau, ar kažką pamačiau, bet pajutau akis. Jūs suprantate, ką aš turiu mintyje? Kai po trijų parų prabudau, jau buvau įsimylėjęs.

- Ką jūs sapnuojate? – paklausė Taverneris.

- Įvairiai. Nieko ypatingo, jokių košmarų.

- Ar neatkreipėte dėmesio, kad tai, ką sapnavote, jau kažkur lyg ir matyta, tarsi pažįstama?

- Dabar, kai jūs man tai priminėte, manau, kad taip. Visa tai vyksta ryškios saulės nušviestoje vietoje. Negaliu pasakyti tiksliai, kad tai Rytai, bet panašu į tai.

Taverneris padavė jam iliustruotą akvarelėmis knygą apie keliones po Egiptą.

- Ar panašu? – paklausė jis.

- Vaje! – sušuko Blekas. – Nepaprastai panašu.

Jis pradėjo azartiškai sklaidyti knygą, o po to staiga atstūmė.

- Negaliu į tai žiūrėti, – pasakė jis. – Tai verčia mane jausti kažką..., – ieškodamas palyginimo jis uždėjo ranką ant saulės rezginių, – tarsi man būtų iškritęs pilvas.

Taverneris uždavė pacientui dar keletą klausimų, o po to paprašė jį pranešti jam, jeigu liga progresuotų, pridūręs, kad dabartinėje fazėje jo ligos neįmanoma gydyti. Buvau jau pakankamai susipažinęs su Tavernerio metodais ir supratau, kad tai reiškia, jog jam dar reikia laiko psichiniam paciento tyrimui. Šią sritį jis buvo labai išstobulinęs. Paciento protinių sugebėjimų analizei jis pasitelkdavo savo nepaprastai treniruotą intuiciją lygiai taip, kaip kitas žmogus pasitelktų mikroskopą paciento kūno audinių analizei.

Kadangi buvo penktadienio popietė, o Blekas buvo paskutinis mūsų pacientas, jam išėjus pasijutau laisvas ir išėjau pasivaikščioti. Lėtai žingsniavau Harli Stritu, mąstydamas, ką veikti savaitgalį, nes planuotasis susitikimas buvo atšauktas. Kirsdamas kampą ir eidamas per vidinį kiemą pamačiau Bleką, išvairuojantį mašiną iš garažo. Jis mane taip pat pastebėjo ir draugiškai pamojavo.

- Tikiuosi, kad jūs nieko prieš pasivažinėti? Mane šaukia kelias. Gal prisijungsite prie žavios nepažįstamosios paieškų?

Jis kalbėjo lengvai, bet aš jaučiau jo dvasinę įtampą ir žinojau, kas už jos slypi. Didžiam jo džiaugsmui aš sutikau su pasiūlymu. Man tai buvo maloni permaina, nes aš neturėjau čia draugų. Be to, kelionėje jį galima pažinti geriau nei per tuziną jo apsilankymų gydytojo priimamajame.

Niekada nepamiršiu šios išvykos. Kol buvo šviesu ir buvo galima matyti apylinkes, jo elgesys buvo normalus. Tačiau kai sutemos pradėjo tirštėti, žmogus pasikeitė. Vienoje tolimoje tuščio kelio atkarpoje jis sustabdė mašiną ir išjungė variklį. Mes įsiklausėme į ramaus gegužės vakaro tylą. Staiga Blekas pakilo iš vairuotojo sėdynės ir keistai sušuko. Tai buvo aukštas, liūdnas garsas iš trijų natų, primenantis paukščio riksmą.

- Kodėl jūs taip pasielgėte? – paklausiau aš jo.

- Nežinau, – atsakė Blekas. – Gal kad atkreipčiau *jos* dėmesį. Niekada nežinai, kas gali įvykti. Bet kuriuo atveju negalima prarasti šanso.

Jis vėl užvedė variklį, ir aš supratau, kad prasideda paieška, kupina pačių drąsiausių vilčių. Stebėjau spidometro rodyklę, kuri, mums skriejant per tamsą, kilo vis aukštin. Vaizdas už lango susiliejo į neaiškius pilkus kontūrus. Mes nepristabdydami lėkėme per gyvenvietes ir nedidelius miestelius. Jų gyventojai, laimei, nesipainiojo mūsų kelyje. Mes lengvai kilome į kalnus ir leidomės į pakalnes kaip iš svaidyklės paleistas akmuo, kol užvažiavę ant vienos viršūnės pajutome Lamanšo vėją. Tada Blekas pasuko mašiną į kalvos papėdę ir sustojo prie apžiūros tvorelės neišjungdamas variklio. Priešais mus plytėjo jūra. Manau, kad niekas kitas negalėjo sustabdyti mūsų lėkimo. Blekas keletą minučių įdėmiai žiūrėjo į bangų mūšą, po to palingavo galvą.

- Aš vėl ją pamečiau, – pasakė jis išvairuodamas atbulą mašiną iš aikštelės. – Nors šį vakarą buvau labiausiai prie jos priartėjęs nei kada nors anksčiau.

Mes pernakvojome viešbutyje, o kitą dieną Blekas parvežė mane atgal. Aš iškėliau sąlygą, kad mes grįžtume iki tamsos. Neturėjau noro dar kartą lėkti kartu su juo paskui jo sapną.

Grįžęs papasakojau Taverneriui apie savo nuotykį.

- Tai įdomus lignonis, – pasakė jis, – ir aš galvoju, kad jis pasitarnaus mano persikūnijimų teorijai kaip labai puikus pavyzdys.

Buvau jau susipažinęs su Tavernerio tikėjimu, kad kiekviena siela būna nugyvenusi daug gyvenimų prieš pradėdama dabartinį. Todėl kiekvieną kartą, kai jam tekdavo susidurti su dvasine būseną, kuriai nerasdavo tinkamo paaiškinimo dabartyje, jis buvo įpratęs tyrinėti praeitį, susirasdamas jų ankstesnių gyvenimų ligų istorijas savo paslaptiniais metodais, kuriuos buvo meistriškai įvaldęs. Savo darbo su Taverneriu pradžioje galvojau, kad šios istorijos tėra pramanas. Tačiau kai pamačiau, kaip ši idėja padeda Taverneriui nusakyti ne tik būsimą žmogaus elgesį, bet ir kokiose sąlygose jis atsidurs, supratau, kad ši įdomi rytietiška teorija gali padėti suvokti nesuprantamas žmonių gyvenimų paslaptis.

- Jūs galvojate, kad Blekas jaučia kokio nors ankstesnio gyvenimo įvykio poveikį? – paklausiau jį.

- Panašu į tai, – atsakė Taverneris. – Aš manau, kad status pikiravimas sukėlė Blekui hipnozinę būseną ir jis prisiskverbė į tą specifinę atminties dalį, kurioje saugomi jo ankstesnių gyvenimų minčių vaizdiniai.

- Man atrodo, kad jis iš naujo išgyvena ankstesnio gyvenimo įvykius, – pastebėjau aš.

- Manau, kad ne visiškai taip, – patikslino Taverneris. – Jeigu du žmonės jaučia vienas kitam stiprų jausmą, ar tai būtų meilė, ar neapykanta, jie stengiasi susijungti. Jeigu šis ryšys atsinaujina perėjus iš vieno gyvenimo į kitą, tai jis tampa nepaprastai stiprus. Bleko atveju, matyt, yra susiformavęs toks ryšys ir jis jaučia jo sunkį. Paprastai tokie prisiminimai ramiai saugomi atminties kloduose ir išplaukia tik tada, kai pasirodo antras asmuo. Štai tada mes ir stebime tą nepaprastą meilę ar neapykantą, kurie tampa mūsų

įprasto gyvenimo išimtimis. Pikiravimas paveikė Bleką hipnotizuojančiai ir atidarė jo atminties slaptavietes. Dabar beliko tik stebėti, kaip jis spręs savo problemas.

- Įsivaizduokime, kad tos damos dabar nėra Žemėje.

- Turėsime bjaurią istoriją, – pasakė Taverneris.

- O jeigu įsivaizduosime, kad ji yra Žemėje?

- Istorija gali būti tokia pati bjauri. Šis iš praeities atėjęs šaukimas nepripažįsta ribų. Į savo tikslą Blekas lėks automobiliu nepaisydamas nei Dešimties Įsakymų, nei Britanijos Konstitucijos. Jis ieškos jos, kol užsimuš.

- Mūsų naktines gaudynes galėjo sustabdyti tik jūra, – pasakiau aš.

- Tikrai taip. Bet vieną naktį jūra nesustabdys. Visa nelaimė, kad tais momentais, kai Blekas būna savo normaliose būsenose, jis sugeba jausti tos moters buvimą, bet nesugeba nustatyti jos buvimo vietos. Jam atrodo, kad ji pasiruošusi pasirodyti iš visų pasaulio šalių vienu metu. Mes turime veikti labai atsargiai, Rodai. Pirmiausia mes turime nustatyti, ar ši moteris egzistuoja Žemėje, ar ne; po to reikia nustatyti jos asmenybę. Ji gali būti ir indų plovėja, ir princesė, amžiumi tikti jam į močiutes arba atvirkščiai – lakstyti aprenpta vaikiškais rūbeliais. Blekui tai neturės jokios reikšmės. Negana to, ji gali būti ištekėjusi, ir mes, patys to nenorėdami, įtrauksime ją į gerbiamos šeimos ratą.

Kitą rytą Taverneris pranešė man, kad jo okultiniai metodai padėjo jam nustatyti, kur dabar yra ta moteris. Ji yra Žemėje ir jai maždaug dvidešimt treji metai.

- Dabar mums reikia laukti, – pasakė jis. – Anksčiau ar vėliau aistringos Bleko paieškos suves juos į vieną vietą. Norėčiau žinoti, ar ir ji jaučia trauką.

II

Praėjo keletas savaičių. Kartą misis Tindel atvedė į konsultaciją pas mano kolegą savo dukrą Ileiną. Jai atrodė, kad merginai prasidėjo haliucinacijos. Keletą kartų duktė sukėlė ant kojų visą šeimą, tvirtindama, kad jos kambaryje yra vyriškis. Jai atrodė, kad ji girdi, kaip kažkas ją šaukia. Ji klaidžioja naktimis, sutemus išeina ilgam pasivaikščioti, o nuėjusi kelias mylias nuo namų dažnai pasijunta taip pavargusi, kad turi ieškoti, kas galėtų parvežti namo.

- Ar pasitaiko atminties sutrikimų? – paklausė Taverneris.

- Niekada, – atsakė mergina. – Aš tiksliai žinau, kur esu ir ką darau. Aš jaučiuosi taip, lyg būčiau kažką praradusi ir negalėsiu nurimti, kol to kažko nerasiu. Aš einu ieškoti pati nežinodama ko. Suprantu, kad mano elgesys kvailas, bet impulsas toks stiprus, kad aš paklūstu jam prieš savo valią.

- Jūs patyrėte baimę, suvokusi, kad kažkas yra jūsų kambaryje?

- Pradžioje taip, tai atrodė keista ir neįprasta, bet dabar tą būseną galima būtų pavadinto Tantalo kančiomis. Tai panašu į bandymą prisiminti iš atminties iškritisį vardą. Jums teko kada nors tai pajusti?

- Norėčiau pasilikti jūsų dukterį lignoninėje stebėjimui, – pasakė Taverneris motinai, ir iš to supratau, kad jis nepriskiria šio atvejo eiliniam pamišimui, kaip tai galėjo atrodyti.

Mis Tindel buvo skubiai paguldyta į lignoninę Hindhede, kuri ir buvo tikroji Tavernerio būstinė, nors konsultacijas jis teikė bute Harli Strite. Man mergina patiko. Ji nebuvo į akis krentanti gražuolė, bet jautėsi jos charakteris.

Kurį laiką mūsų naujoji pacientė gyveno normaliai kaip ir visos merginos, bet vieną vakarą ji priėjo prie manęs.

- Daktare Rodai, – kreipėsi į mane, – aš norėčiau išeiti į savo naktinį pasivaikščiojimą. Ar jūs neprieštarausite? Tai nepakenks. Aš žinau, ką turiu daryti, bet man labai neramu. Aš jaučiu, kad turiu judėti ir išeiti į atvirą vietovę.

Pranešiau apie tai Taverneriui. Puikiai žinojau jo poziciją leisti pacientams visas jų fantazijas sveiko proto ribose.

- Bet kuriuo atveju tegul eina, – pasakė jis. – Eikite kartu su ja ir pažiūrėkite, ką ji darys. Mes negalime leisti merginai vienai klaidžioti po šias pelkes, nors aš nemanau, kad ji galėtų nukentėti.

Tą šiltą pavasario naktį lydėjau mis Tindel į pelkes. Ji ėjo lengvu plačiu žingsniu, diktuodama tempą, ir mes greitai kopėme viržiais užžėlusiais takeliais į Hidhedo kalvos viršūnę, bandydami įveikti šlaitą nesulėtindami žingsnio. Po neaukšta pušimi sustojome.

- Paklauskite, kokia tyła, – pasakė mergina. – Ar nusimanote apie paukščius? Pas mus prie namų gyvena pelėda. Kai ji surinka, tai aiškiai girdisi trys natos. Man nepavyko rasti jos lizdo, bet dažnai girdėjau jos riksmą sutemus.

Mes praėjome sankryžą, kurioje kaimo keliukas kirto plentą. Apačioje po mumis buvo paminklas žuvusiems jūrininkams, o virš mūsų stiebėsi didžiulis keltiškas kryžius pakartųjų sielų ramybei. Iš tolo, iš Treslio pusės, visu greičiu artėjo automobilis, sudrumsdamas nakties tylą. Mes matėme, kaip jis pralėkė pro mus tarsi tamsus šešėlis paskui savo šviesas. Prisiminiau beprotišką išvyką prie jūros ir įsivaizdavau dar vieną kenčiančią sielą, kuri tokiu greičiu bando pabėgti nuo savo vidinio pragaro.

Mergina staiga sugriebė mano ranką.

- Toks jausmas, tarsi mano siela veržiasi ir bando palikti kūną, – sušnibždėjo ji sunkiai kvėpuodama. – Mane įsuko kažkoks sūkurys. Kas vyksta? Ką tai reiškia?

Kaip mokėdamas paguodžiau ją, ir mes pasukome atgal. Dabar mis Tindel buvo nepaprastai susijaudinusi ir virpėdavo nuo kiekvieno krūmo šlamesio.

Staiga ji sustojo ir į kažką įsiklausė.

- Štai, jis eina, – ištarė ji.

Nei ji, nei aš nieko nematėme, bet aš lygiai taip kaip ir ji buvau įsitikinęs, kad mes ne vieni.

- Šiose vietose daug čigonų, – pasakiau aš.

- Tai ne čigonai, – atsakė ji. – Tai Buvimas. Aš tai puikiai jaučiu. Nereikia kelti panikos, tai nepavojinga, bet tai labai keistas pojūtis, ar ne?

Ji nutilo ir pažvelgė į mane. Blyškioje mėnulio šviesoje jos veidas atrodė labai įsitempęs.

- Egzistuoja kažkas, ko aš labai noriu, daktare Rodai. Aš nežinau, kas tai, bet lauksiu jo iki pat mirties, nenorėdama nieko kito. Jeigu aš to nerasiu, tai žinosiu, kad gyvenimą nugyvenau veltui.

Kai mes grįžome, Tavernerio ligoninėje nebuvo. Hindhedo kryžkelėje įvyko avarija, vietinių gydytojų nepavyko rasti, todėl Taverneris, nors ir neužsiiminėjo bendrosios medicinos praktika ligoninės kaimynystėje, buvo pakviestas suteikti pirmąją pagalbą. Mis Tindel palinkėjo man labos nakties ir nuėjo į savo kambarį. Kol aš sprendžiau, ar man eiti miegoti, suskambo telefonas.

- Tai jūs, Rodai? – išgirdau Tavernerio balsą. – Aš atvešiu nukentėjusįjį. Gal galite paruošti jam lovą?

Praėjo šiek tiek laiko, kol aš išgirdau atvažiuojant mašiną. Padėjau įnešti improvizuotus neštuvus.

- Dar vienas sutapimas, – pasakė Taverneris, kreivai šyptelėjęs, nes taip jis visada reikšdavo savo skepticizmą.

Tik tada pastebėjau, kad ant neštuvų mes nešėme Arnoldą Bleką.

- Tai jo automobilį mes girdėjome Portsmuto kelyje, – sušukau aš.

- Gali būti, – atsakė Taverneris. – Jis važiavo normaliu greičiu, bet posūkyje nesuvaldė automobilio ir nusirito šlaitu į krūmus.

- Matyt, sugedo vairo mechanizmas, – pasakiau aš.

- Arba žmogaus protas, – patikslino Taverneris.

Mes paguldėme savo pacientą į lovą ir pradėjome apžiūrinėti, kai atėjo medicinos sesuo ir pasakė, kad mis Tindel nepaprastai susijaudinusi. Palikę seserį rūpintis Bleku, mes nuskubėjome į merginos kambarį.

Radome ją sėdinčią lovoje, susijaudinusią, kaip sakė sesuo, bet visiškai sąmoningą.

- Tai Buvimas, – pasakė ji. – Jis toks stiprus, kad jaučiuosi taip, lyg kiekvienu momentu galiu kažką pamatyti.

Taverneris prigesino šviesą.

- Pabandykime pažiūrėti, gal kartu mums pavyks tai pamatyti, – pastebėjo jis.

Kiekvieno mistiko ypatumas yra tas, kad jo buvimas stimuliuoja greta jo esančių psichinius sugebėjimus, o Taverneris buvo ne šiaip sau mistikas. Mano prigimtyje nėra jokių mistinių galių, bet jeigu astralinės būtybės yra netoli manęs, tai aš pradėdu jausti iš vaikystės pažįstamą pojūtį, kuris asocijuojasi su ėjimu į kapines. Taverneris dažnai pasakodavo man, kaip atrodo šiuos pojūčius sukeliančios būtybės, kai į jas žvelgia treniruotas aiškiaregys. Šiek tiek pasitreniravęs pastebėjau, kad nors retai galiu ką nors regėti, bet jau galiu nustatyti kryptį, iš kur sklinda tos vibracijos.

Kol mes laukėme pritamsintame kambaryje, aš pradėjau jausti tuos pojūčius, ir pagaliau Taverneris sušuko:

- Žiūrėkite, Rodai, net ir jūs turite tai regėti, nes tai *eterinis kūnas*, išėjęs iš savo fizinio kūno.

Greta gulinčios merginos atsirado karsto formos pilko rūko debesėlis. Kol mes jį stebėjome, mačiau, kaip keičiasi jo forma, ir greitai galėjau išvelgti žmogaus figūrą. Jos bruožai ryškėjo, ir pagaliau pažinau liesą indėnišką Arnoldo Bleko veidą. Mergina pakilo ant alkūnės ir nustebusi žiūrėjo į greta jos atsiradusią figūrą. Po to ji šuktelėjo ir pradėjo rankomis gaudyti rūko debesėlį.

- Jis atėjo, atėjo, – šaukė ji. – Žiūrėkite, aš galiu jį matyti. Jis egzistuoja.

Tačiau nefizinė materija slydo pro jos pirštus kaip tiršto rūko gumulai, ir ji, iš nevilties surikusi, palinko virš formos, kurios neįstengė suimti.

- Ką tai reiškia? – paklausiau aš Tavernerio.

- Tai reiškia mirtį, jeigu mes nepajėgsime jo grąžinti į fizinį kūną, – atsakė jis. – Tai Bleko eterinis kūnas, kitų vadinamas eteriniu dubliu, tai, ką jūs vadinate vauduokliu, subtilusis kūnas, gyvybės jėgų nešiotojas. Jį stimuliuoja emocijos ir būdamas laikinai laisvas jis atėjo pas savo troškimų objektą – vėl atgimusią praeityje mylėtos moters sielą. Astralinis kūnas dažnai čia lankydavosi, būtent tai ji jausdavo ir vadindavo *Buvimu*, bet niekada iki šiol jis negalėjo ateiti tokia konkrečia forma kaip ši. Vadinasi, Blekas ant mirties slenksčio. Mes turime pabandyti šį pilką rūko kūną įtikinti grįžti į savo fizinius namus.

Taverneris palietė merginos petį, atkreipdamas jos dėmesį.

- Eikite su manimi, – pasakė jis.

- Aš negaliu palikti *To*, – atsakė ji.

- Jis seks paskui mus, – pasakė Taverneris.

Mergina paklusniai atsikėlė. Aš užmečiau jai ant pečių chalata, o Taverneris atidarė duris. Ji ėjo priešais mus, o paskui ją plaukė pilko rūko gumulas, kurio bruožai dingo, virsdami beformiu debesėliu. Jis jau nebuvo horizontalus, jis ištyso į ilgį ir atrodė kaip nematomos rankos už kampo laikomas popieriaus lapas. Priekyje mūsų koridoriumi ėjusi mergina stabtelėjo, uždėjusi ranką ant durų, už kurių gulėjo Blekas, po to įėjo ten ir naktinės lempuotės šviesoje išvydusi lovoje gulintį žmogų sumišusi norėjo eiti atgal.

- Aš... aš atsiprašau, – ji suklupo, skubėdama atbula išeiti, bet Taverneris sugriebė ją už alkūnės ir stumtelėjo į priekį.

Tada uždarė duris ir privedęs prie lovos paklausė:

- Ar jums teko kada nors anksčiau matyti šį žmogų?
- Niekada, – atsakė ji žiūrėdama kaip užburta į veidą ant pagalvės.
- Pažvelkite į savo vidų, į savo sielą, ir pasakykite man, ką jis jums reiškia?

Ji pakluso Tavernerio valiai, jos dabartinė kaukė dingo, jos *aukštesnysis aš*, ėjęs iš gyvenimo į gyvenimą, sujudo, prabudo ir akimircai perėmė ne tokios reikšmingos, tik šiam gyvenimui suformuotos asmenybės kontrolę.

Ant svarstyklių gulėjo vyriškio gyvybė bei dviejų sielų likimas, ir Taverneris privertė merginą pažvelgti į šią problemą.

- Pažvelkite dar giliau į savo vidų ir pasakykite man, ką jums reiškia šis žmogus?
- Viską.

Mergina žiūrėjo į jį kvėpuodama taip, tarsi būtų ilgai bėgusi.

- Ką jūs pasiruošusi dėl jo padaryti?

- Viską.

- Gerai pagalvokite prieš susisaistydama priesaika, nes jeigu jūs grąžinsite šią sielą į kūną, o po to apgausite ją, jūs padarysite didelę nuodėmę.

- Aš negalėčiau jos apgauti, net jeigu ir stengčiausi, – atsakė mergina. – Mane verčia taip elgtis kažkas stipresnis už mane.

- Tada įsakykite sielai grįžti į kūną ir vėl gyventi.

- Jis miręs?

- Dar ne, bet jo gyvybė kabo ant plauko. Įsižiūrėkite ir jūs galėsite pastebėti šį plauką.

Mes pažvelgėme ir pamatėme, kad sidabrinė gija jungė rūko gumulą su lovoje gulinčiu kūnu.

- Kaip aš galiu priversti ją grįžti į kūną?

- Sukoncentruokite savo mintis į kūną, ir ji bus įtraukta atgal.

Lėtai, tebeabejodama, ji pasilenkė virš be sąmonės gulinčio žmogaus ir apkabino jo sudaužytą ir sužalotą kūną. Tada mes iš karto pamatėme, kaip pilkas rūko gumulas lėtai priplaukė prie lovos ir taip pat lėtai jį sugėrė fizinė forma.

III

Po šešių savaitių Blekas ir Ileina Tindel, išsirašę iš ligoninės, susituokė ir išvyko į savo povestuvinę kelionę tuo pačiu iš krūmų ištrauktu lenktyniniu automobiliu. Vairo mechanizme nepavyko rasti jokių nesklandumų.

Kai juos išlydėję grįžome namo, aš tariu Taverneriui:

- Dauguma žmonių pasakytų, kad jūs apvesdinate du lunatikus, kurių haliucinacijos sutapo.
- Taip, dauguma žmonių šią porą būtų iš karto pasiuntę į psichiatrinę ligoninę, – atsakė Taverneris.
- Tai, ką aš atlikau, pagrįsta dviejų didžiųjų gamtos dėsnių suvokimu, o rezultatą jūs matėte.
- Kaip jums pavyko į vieną vietą surinkti šios istorijos dalis? – paklausiau aš.

- Gana paprastai, – atsakė Taverneris, – taip paprastai, kokia paprasta yra ir žmogaus prigimtis. Jūs žinote mano metodą. Aš tikiu, kad mes esame gyvenę daugelį gyvenimų ir galime daryti įtaką kitiems savo mintimis. Aš pastebėjau, kad šis metodas padeda man suvokti tai, ko nepavyksta paaiškinti jokiomis kitomis priemonėmis.

Dabar panagrinėkime Bleko atvejį. Eilinis gydytojas būtų pasakęs, kad visa tai yra jo pasąmonės darbas. Gal ir taip, bet aš pasiryžau perskaityti jo ankstesnių gyvenimų istoriją, surašytą metraščiuose, kuriuos mes vadiname *Akašos Kronikomis*. Pastebėjau, kad kai kuriuose ankstesniuose gyvenimuose jis

buvo susijęs su priešingos lyties būtybe ir kad savo paskutinį gyvenimą jis tikėjosi jos palankumo ir meilės, nors ji buvo karališkos giminės princesė, o jis paprastas samdinys.

Už savo įžūlumą jis buvo numestas nuo rūmų stogo ir negyvai užsimušė į kiemo grindinio akmenis. Dabar jūs galite suprasti, kodėl pikiravimas pažadino jo senąją atmintį, – juk jis jau krito ankstesniame gyvenime. Jūs taip pat galite suprasti, kodėl jis, pažvelgęs į Egipto vaizdus, pasakė, kad jis jaučiasi taip, “tarsi jam būtų iškritęs pilvas”, nes visa tai vyko Egipte. Mūsų laikais gyvena daug žmonių su egiptietiška praeitimi. Panašu, kad mes įžengiame į jų ciklą.

Jūs taip pat galite suprasti Bleko pomėgį greičiui, nes greitis žadino jam miglotus prisiminimus apie jo ankstesnių gyvenimų kontaktus su siela, kurios jis ieškojo. Jeigu jis būtų sugebėjęs peržvelgti visą savo kelią iki pikiravimo momento, tai jis būtų sugebėjęs atsiminti ieškomos moters išvaizdą. Jis tiesiog bandė atkurti, kiek tai įmanoma, sąlygas, kuriose jis matė ją paskutinį kartą.

Kaip jau esu jums minėjęs, atmintis prabudo, ir Blekas pradėjo ieškoti moters, kurią jis vesdavo gyvenimas po gyvenimo. Atsekęs okultiniuose įrašuose ši ryšį, supratau, kad tik laiko klausimas, kada jie vėl bus kartu. Be to, aš nuoširdžiai tikėjau, kad ji taip pat prisimins savo praeitį, kad ji laisva ir galės už jo ištekėti. Jeigu to nebūtų įvykę, mes būtume išvydę, kaip aš ir perspėjau jus, bjaurią istoriją. Tokiems dvasiniams ryšiams vadovauja pats velnias.

Dabar, mano nuomone, jūs norėtumėte sužinoti, koks buvo Ileinos šansas patekti į mano ligoninę. Kaip jau minėjau, aš žinojau, kad anksčiau ar vėliau jų keliai susitiks. Mintimis persikėliau į jų susitikimo vietą ir kai išmušė ta valanda, jie susitiko mano aplinkoje ir jau nuo manęs priklausė, kaip juos nukreipti į vieną uostą.

- O kaip mis Tindel ir jos haliucinacijos? – pasidomėjau aš.

- Jums jos atrodo kaip visiškai normalios senos panos pamišimo scenos, ar ne? – paklausė Taverneris. – Tačiau merginos savitvarda ir bebaimiškumas privertė mane įtarti šį tą daugiau, nes ji labai tiksliai ir objektyviai pasakojo apie savo haliucinacijas. Todėl aš suorganizavau, kad ji atvyktų į Hindhedo ligoninę ir sutektų man galimybę patikrinti, ar aš sugebėsiu pamatyti tai, ką mato ji.

Ką mes pamatėme, jūs žinote: tai buvo Blekas, kurį avarijos metu patirtas šokas išmušė iš fizinio kūno ir kurį jo aistra pritraukė prie jos. Tai nėra labai retas reiškinys; man ne kartą teko jį stebėti.

- Kaip jums pavyko priversti Bleką grįžti į savo kūną, kurį jis paliko, atrodė, jau visam laikui?

- Kai Ileina palietė Bleko kūną, jo siela suvokė, kad gali sutikti merginą fiziniu kūnu, ir pradėjo bandyti grįžinėti į jį, bet Bleko jėgos buvo tiek nusilpę, kad ji nepajėgė to atlikti. Jeigu mergina nebūtų laikiusi Bleko kūno savo rankose, jis būtų miręs. Jis gyveno jos gyvybės energijomis, kol įgijo galimybę atstatyti savo paties gyvybės jėgas.

- Aš galiu suprasti šio atvejo psichologinį aspektą, – pasakiau aš. – Bet kaip jūs paaiškinsite jų susitikimo šansą? Kodėl mis Tindel tą vakarą taip susijaudino ir kodėl vaikštinėdama pasuko į Portsmuto plento pusę, tiksliai suderinusi savo atėjimo laiką su Bleko pasirodymu ten?

Taverneris pažvelgė į žvaigždes, jau ryškiai sužibusias tamsėjusiame danguje.

- Paklauskite *Ju*, – pasakė jis. – Senovės išminčiai, sudarinėję horoskopus, žinojo, ką jos daro.

SIELA, KURI NENORĖJO GIMTI

Priešingai nei visada, šį kartą Taverneris nepageidavo asmeniškai apžiūrėti ir išklausinėti pacientę, nes iš jos buvo neįmanoma išgauti jokios informacijos. Norėdami išgirsti ligos istoriją kreipėmės į jos motiną, misis Keili, bet ir ji buvo taip susirūpinusi, kad labai nedaug ką galėjo pasakyti, tarsi būtų buvusi tik pašalinė stebėtoja. Apie pacientės pažiūras ir jausmus mes taip pat nieko nesužinojome, nes nebuvo ką sužinoti.

Ji sėdėjo priešais mus dideliame odiniame krėsle, jos kūnas, turėjęs priglausti princesės sielą, deja, buvo bejausmis. Kol mes apie ją kalbėjome, jos puikios juodos akys be jokios išraiškos žvelgė į erdvę taip, tarsi ji būtų negyvas daiktas, nors tam tikra prasme taip ir buvo.

- Ji niekada nebuvo panaši į normalius vaikus, – pasakė motina. – Kai ji gimė ir man padavė ją į rankas, ji pažvelgė į mane nepaprastai keista akių išraiška. Tai tikrai buvo ne kūdikio akys, daktare, tai buvo moters akys, netgi labai patyrusios moters akys. Ji neverkė, neištarė nė garso, bet žiūrėjo taip, tarsi būtų užsimetusi ant savo pečių viso pasaulio skausmą. Šio tik gimusio kūdikio veido išraiška bylojo apie tragediją, gal ji žinojo, kas turi įvykti.

- Tikriausiai ji žinojo, – pasakė Taverneris.

- Po keleto valandų, – tęsė motina, – ji tapo panaši į normalų kūdikį, bet nuo to laiko iki dabar ji nė trupučio nepasikeitė, išskyrus kūną.

Mes pažvelgėme į merginą krėsle, ji žiūrėjo kažkur už mūsų nugarų nemirksinčiu flegmatišku kūdikio žvilgsniu.

- Mes veždavome ją pas kiekvieną gydytoją, apie kurį tik sužinodavome, ir visi jie kalbėjo tą patį – tai beviltiškas silpnaprotystės atvejis. Kai sužinojome apie jus, nusprendėme, kad gal bent jūs pasakysite ką nors kita. Mes žinome, kad jūsų metodai nepanašūs į kitų gydytojų metodus. Atrodo neįtikėtina, kad niekuo nebūtų galima jai padėti. Kol mes važiuojame pas jus, mes pravažiavome pro gatvėje žaidžiančius vaikus – gražūs, energingi mažyliai, bet tokie apdriskę ir purvini. Kodėl taip yra šiame pasaulyje, kad tie vaikai, kurių motinos tiek mažai gali jiems duoti, tokie žavūs, o Mona, dėl kurios mes pasiruošę viskam, turi būti tokia, kokia ji yra?

Vargšės moters akys prisipildė ašarų, ir nei aš, nei Taverneris negalėjome nieko atsakyti.

- Jeigu jūs norite, aš galiu priimti ją į savo ligoninę ir kurį laiką stebėti, – pasakė Taverneris. – Jeigu pakenktos smegenys, aš nieko negalėsiu padaryti, bet jeigu dėl kokios nors priežasties sutriko protinis vystymasis, aš pabandysiu padėti. Šiuos vystymosi sutrikimus labai sunku nustatyti – jie primena pokalbį telefonu, kada jūsų abonentas neatsako. Jeigu pavyks atkreipti jos dėmesį, gal ir galėsime ką nors padaryti; visa problema – užmegzti kontaktą.

Kai jos išėjo, aš atsigrėžiau į Tavernerį ir paklausiau:

- Ko jūs tikėtės, imdamasis tokios ligos gydymo?

- Dabar taip iš karto negaliu atsakyti, – pasakė jis. – Turiu nustatyti ankstesnius jos įsikūnijimus. Kiekvieną kartą vis labiau įsitikinu, kad įgimtų nukrypimų nuo normos priežastys slypi ankstesniuose gyvenimuose. Po to turėsiu sudaryti jos horoskopą ir pažiūrėti, ar jau subrendo sąlygos apmokėti skolas, kurios galėjo susikaupti per ankstesnius gyvenimus. Jūs vis dar laikote mane abejotinu šarlatanu ar jau linkstate prie mano metodų?

- Jau seniai nustojau kuo nors stebėtis, – atsakiau aš. – Sutiksiu pripažinti net velnią, ragus, kanopas, uodegą, jeigu jūs prirašysite juos kaip vaistą.

Taverneris patenkintas prunkštelėjo.

- Šiuo atveju manau, kad persikūnijimo dėsnis – vienintelė pagalba. Dabar pamąstykite, Rodai: jeigu persikūnijimas neegzistuoja, jeigu mūsų gyvenimas yra viso mūsų egzistavimo pradžia ir pabaiga, o jam pasibaigus mes degsime ugnyje arba grosime arfa priklausomai nuo to, kaip būsime tuo gyvenimu pasinaudoję, kaip tokiu atveju jūs vertintumėte Monos Keili būseną? Ką ji galėjo spėti padaryti per tas keletą valandų nuo savo gimimo ir šios liguistos būsenos atsiradimo, kad nusipelnytų šio rūstaus nuosprendžio? O tokio jos gyvenimo pabaigoje ar teisinga bus teigti, kad jai reikia nugrimzti į pragarą ar pakilti į dangų?

- Nežinau, – atsakiau aš.

- Tačiau įsivaizduokime, kad mano teorija teisinga, tada, jeigu mes sugebėsime atstatyti ankstesnių jos gyvenimų faktus, mums pavyks rasti jos dabartinės būsenos priežastis, o radę priežastis, mes sugebėsime ją išgydyti. Bet kuriuo atveju imkime ir pabandykime. Gal norite pažiūrėti, kaip aš atkuriu faktus? Tam aš naudoju įvairius metodus. Kartais aš gaunu faktus užhipnotizuodamas pacientus, kartais – pasitelkdamas maginį kristalą, arba tiesiog perskaitau juos pašąmoningoje Gamtos atmintyje. Jūs jau žinote, kad mes tikime tuo, jog absoliučiai visų minčių ir ketinimų įspaudai išlieka *Akašos Kronikose*. Tai tas pats kas kreiptis konsultacijos į bibliotekos katalogų skyrių. Mūsų atveju aš linkęs pasinaudoti pastaruoju metodu.

Taverneris akimirksniu tik jam žinomais metodais atjungė savo protą nuo išorinių įspūdžių ir susitelkė į vidinį regėjimą.

Matyt, priešais jo vidinį žvilgsnį iš pradžių šokinėjo mentalinių vaizdinių chaosas, bet jis greitai susikoncentravo ir pradėjo pasakoti man viską, ką mato, o aš sėdau užrašinėti.

Gyvenimus Egipte ir Graikijoje jis apibūdino tik keletu žodžių, čia nebuvo to, ko jis ieškojo. Dabar jis tik sekė jos kelią per amžių klodus, bet aš padariau išvadą, kad mūsų tiriama siela yra labai senos kilmės ir turi labai daug galimybių. Gyvenimas po gyvenimo išklausiau istorijas apie karališką kilmę arba apie išsventinimą į dvasininkus, tačiau nepaisant to dabartiniame gyvenime siela buvo visiškai atkirsta nuo fizinio jos nešiojo. Bandžiau suprasti, koks įvykių žaismas įkalino ją į šį fizinį kūną.

Kai mes pasiekėme ieškomą lygį, pasirodė, jog tai penkiolikto amžiaus Italija.

- Hercogo duktė... – nespėjau išgirsti jo šviesybės vardo. – Jos jaunesniąją seserį mylėjo Džovanis Sigmundis. Ji sugalvojo atkreipti į save sesers mylimojo dėmesį, o vėliau, kai dar turtingesnis pretendentas pasiūlė jai savo ranką, ji išdavė Sigmundį jo priešams, kad išsivaduočiau nuo jo pretenzijų.

- Tikra Renesanso epochos duktė, – pasakė Taverneris, kai grįžo į normalią būseną ir skaitė mano užrašus (jis ne visada įsimindavo tai, ką matydavo savo kelionėse laiku). – Dabar, aš manau, jau galime suformuluoti ligos priežastį. Įdomu, ar jūs žinote apie mentalinius procesus, vykstančius prieš žmogaus gimimą? Prieš pat gimimą siela regi tarsi kino filmą apie savo būsimą gyvenimą, be smulkmenų, tik bendrais bruožais, kuriuos sąlygoja jos likimas. Jų jau neįmanoma pakeisti, bet priklausomai nuo to, kaip siela į juos reaguos, klosis kiti gyvenimo žingsniai. Kaip tik todėl, nors mes ir negalime pakeisti savo likimo šį gyvenimą, ateitis visiškai mūsų pačių rankose. Dabar jūs susipažinote su faktais ir mes galime spėti, koks likimas laukia konkrečiai šios merginos. Ji skolinga vyrui ir moteriai, jos poelgių sukeltos kančios rikošetu pasivijo ją pačią. Nėra reikalo kurti specialų pragarą, kiekviena siela susikuria savo pačios pragarą.

- Bet ji nejaučia kančios, – pasakiau aš. – Ji visą laiką yra pasyvios būsenos. Vienintelis, kas kenčia, tai jos motina.

- Taip, – atsakė Taverneris, – čia ir slypi visa esmė. Kai ji bendrais bruožais pamatė, kas jos laukia, ji sukilo prieš savo likimą ir pabandė išsižadėti savo pareigos sumokėti skolą. Jos siela atsisakė priimti tokią sunkią našta. Būtent šis žinojimo pliūpsnis suteikė kūdikio žvilgsniui tą keistą nevaikišką išraišką, kuri apstulbino jos motiną.

- Ar visada žmonės gauna tokius išankstinius pranešimus? – paklausiau aš.

- Visi patiria tokius atsivėrimus, bet jų atmintis paprastai neišlaiko matytų žinių. Tačiau kai kurie vėliau patiria miglotas nuojautas, o okultinės treniruotės padeda atstatyti prarastą atmintį apie tai, kaip ir apie viską, kas susiję su ankstesniais gyvenimais.

- Nustatęs mis Keili ligos priežastį, ką galėsite padaryti kaip gydytojas?

- Labai mažai, – atsakė Taverneris. – Aš galiu tik laukti ir stebėti ją. Kai ateis pusiausvyros atstatymo laikas, gyvenimo scenoje pasirodys kiti senos tragedijos dalyviai ir pašąmoningai pareikalaus iš

jos apmokėti skolą. Jai atsiras galimybė gražinti skolą ir tęsti savo kelią nepriklausomai nuo likimo. Jeigu nepajėgs to atlikti, ji bus pašalinta iš šio gyvenimo ir greitai įterpta dar kartą tuo pačiu tikslu. Tačiau aš manau, kadangi ji pateko į mano ligoninę, kad jos sielai bus suteiktas dar vienas šansas įeiti į savo kūną. Pažiūrėsime.

Po to, kai Mona Keili buvo paguldyta į mūsų ligoninę Hindhede, aš dažnai ją stebėjau. Nors jos veidas buvo iš viso be jokios išraiškos ir priminė kaukę, jame jautėsi charakteris. Subtilūs, kaip ištekinti bruožai, tvirta burnos linija ir žavios akys labai tiko neeilinės sielos buveinei – tik, deja, sielos joje nebuvo.

Taverneris tikėjosi, kad scenoje greitai pasirodys ir kiti dramos dalyviai, kuriuos prie merginos pritrauks tos keistos, po gyvenimo paviršiumi visada egzistuojančios srovės. Kiekvieną kartą, kai į ligoninę atvykdavo naujas pacientas, aš įdėmiai stebėdavau Moną Keili, norėdamas išsiaiškinti, ar tik jis nebus atėjęs pareikalauti iš jos sumokėti seną amžių skolą, taip stipriai ją susaisčiusią.

Pavasariį pakeitė vasara, bet niekas nevyko. Mano dėmesys nukrypo į kitus ligonius, aš beveik pamiršau merginą ir jos problemas, bet Taverneris priminė man apie ją.

- Atėjo laikas pradėti stebėti mis Keili, – pasakė jis. – Aš išanalizavau jos horoskopą, mėnesio pabaigoje įvyks planetų suartėjimas, o tai gali suteikti galimybių jos likimo pokyčiams, jeigu mes sugebėsime priversti ją dalyvauti artėjančiuose įvykiuose.

- O jeigu ji atsisakys?

- Tada ji ilgai negyvens, nes šio gyvenimo tikslas nebus pasiektas.

- O jeigu sutiks?

- Ji kentės, bet išsilaisvins ir vėl greitai pakils į aukštumas, kurių buvo pasiekusi ankstesnį gyvenimą.

- Tačiau mažai tikėtina, kad ji ir šį gyvenimą priklausys karališkai šeimai, – pasakiau aš.

- Ji buvo daugiau negu karalienė, ji buvo Išventintoji, – atsakė Taverneris, ir iš to, kaip jis tarė šį žodį, aš supratau, kad jis kalbėjo apie karalystę, kuri egzistavo ne šioje fizinėje Žemėje.

Mūsų pokalbį staiga nutraukė riksmas, atsklidęs iš kažkurio antro aukšto kambario. Tai buvo veriantis ir širdį stingdantis riksmas; taip rėkti galėjo tik į chaoso gelmes pažvelgusi ir pamirštą siaubą išvydusi siela. Tai buvo košmarą susapnavusio kūdikio riksmas, tačiau – ir tai tik didino siaubą – rėkė vyras.

Mes puolėme ten, ir mums nereikėjo klausti kelio, nes pas mus buvo tik vienas ligonis, kuris galėjo taip rėkti – kontuzijos auka. Jam buvo skirtas lovos režimas.

Mes radome jį stovintį vidury laiptų aikštelės ir virpantį visu kūnu nuo galvos iki kojų. Išvydęs mus, jis puolė į priekį ir krito Taverneriui ant rankų. Tai būtų tikė išgąsdintam vaikui, bet matyti taip besielgiantį aukštą vyrą dryžuota pižama buvo labai skaudu.

Švelniai kaip motina savo kūdikį nuraminęs nelaimingąjį, Taverneris paguldė jį lovą ir atsisėdo greta, laukdamas, kol tas visiškai nurims.

- Nemanau, kad mes ir toliau turėtume jį laikyti lovoje, – pasakė mano kolega, kai mes išėjome iš kambario. – Nieko neveikimas skatina liūdnus apmąstymus, ir jis vėl iš naujo išgyvena apkasuose patirtus įvykius.

Taip Hausonas kitą dieną pirmą kartą pasirodė tarp kitų pacientų, ir atrodė, kad ši permaina jį paveikė labai teigiamai.

Tačiau taip truko neilgai; kai naujumo poveikis nublanko, jo priepuoliai pradėjo vėl kartotis, jam vėl tekdavo išgyventi kažkada patirtas kančias, ir kiekvienas toks priepuolis baigdavosi paniška baime, vertusia jį ieškoti prieglobsčio pas pirmą pasitaikiusį žmogų.

Kai metro aštuoniasdešimties aukščio figūra staiga krenta jums ant rankų, tai gali išgąsdinti kiekvieną, todėl mes izoliavome Hausoną parko dalyje, skirtoje pacientams, kurių negalėjome laikyti kartu su kitais. Be to, šiuo metu šiame parke buvo tik Mona Keili, bet ji kažin ar galėjo kam nors trukdyti, nes kol jos neprikeldavo vesti prie stalo, ji visą laiką sėdėdavo šezlonge, kurį mes specialiai jai čia pastatėme.

Kartą, vieną vakarą, vaikštinėdami su Taverneriu po parką, išgirdome mums jau pažįstamą širdį veriantį riksmą, lydėjusį nelaimingojo Hausono košmarus. Jis išpuolė iš pavėsinės ir neryžtingai sustojo pievelėje. Vieninteliai žmonės jo akiratyje buvome mes ir į nieką nereaguojanti Mona Keili savo krėsele, o atstumas tarp mūsų ir Monos buvo beveik vienodas. Nervinio šoko metu žmogus virsta arba laukiniu padaru, arba kūdikiu, priklausomai nuo jo temperamento; ir Hausonas virto keturmečiu berniuku. Taverneris puolė prie jo tiesiai per gėlyną, bet kai vyras vėl virsta berniuku, jis kreipiasi į motiną. Hausonas, net nepastebėdamas atbėgančio Tavernerio, pribėgo prie Monos Keili ir įkniabė veidą į jos kelius.

Smūgis nuo staiga ant jos užgriuvusio stambaus vyro vos neapvertė merginos kartu su visu krėslu ir privertė krustelėti net jos silpną protelį, sugebėjusį išspausti šiokią tokią reakciją. Aš buvau bebėgąs išlaisvinti Monos iš keblios situacijos, bet Taverneris sugriebė mane už rankos ir sulaukė.

- Ne, palaukite, – pasakė jis. – Pažiūrėkime, ką ji darys. Tai gali būti jos likimo išpirkimas.

Hausono elgesyje nesijautė jokios agresijos, nes dabar jis buvo visiškai vaikas, o ne vyras. Jis man visada buvo panašus į mastifą, su kuriuo visi tebesielgia kaip su šuniuku ir kuris nepajėgia suvokti, kad jau seniai užaugo ir tapo didžiuliu šuniu.

Keletą minučių, virtusių mums amžinybe, mes stebėjome, kaip bando dirbti silpnas merginos protelis, o po to išvydome, kaip balta, nuostabios formos ranka, deja, nevalingai, kaip būna bevalės tik protiškai atsilikusių žmonių rankos, atsidūrė ant lėtai besikilnojančių vyriškio pečių. Tai buvo pirmas Monos sąmoningai atliktas veiksmas šį gyvenimą.

Man atrodė, kad Taverneris iš džiaugsmo pradės šokti pievelėje.

- Žiūrėkite! – sušuko jis. – Stebėkite, kaip jos protas bando dirbti.

Pradėjau atidžiai stebėti. Labiausiai tai priminė surūdijusį mechanizmą, kurį sunkiai seksi paleisti veikti rankiniu būdu. Lygią merginos katą išvagojo raukšlės nuo pastangų, kai mintys bandė prasiveržti per neatisidariusius kanalus. Nežinau, kaip prabudo miglotas motiniškas instinktas, bet ji aiškiai išreiškė, kad imasi globoti šį didžiulį prie jos kojų suklupusį vaiką.

Po keleto minučių Hausonui vėl grįžo savikontrolė ir jis pradėjo atsiprašinėti savo nuskriaustos aukos. Žavios, tamsios akys nejudėdamos žiūrėjo į jį be jokios išraiškos, ir tada, suvokęs esmę, jis nutilo per pusę žodžio ir įsisproksojo į ją.

- Na, – pasakė jis greičiau sau, nei jai, – jeigu jūs nieko prieš, tai aš dėkoju jums, – ir tebesėdėdamas prie jos kojų virpančiomis rankomis užsirūkė cigaretę.

Nuo tada visą laiką, kiek jo likdavo nuo miego, jų buvo neįmanoma išskirti. Atrodė, kad pasyvus buvimas kartu teikė Hausonui kaip tik tokį bendravimą, kokio jam reikėjo. Ji padėjo jam jaustis saugiai greta žmogaus, ir tuo pačiu jis nesijautė jos akyse kvailai dėl savo elgesio. Keisti draugiški santykiai tarp silpnaprotės merginos ir energingo protingo vyro tapo likusių ligoninės gyventojų kalbų šaltiniu. Aš pats juos buvau linkęs vertinti kaip vieną iš tų keistų draugysčių, kurios užsimezga panašaus profilio ligoninėse tarp mažiausiai vienas į kitą panašių ligonių, kol vieną vakarą mano kolega, matydamas, kaip šie du eina per pievelę į vidų, uždėjo ranką man ant peties ir paklausė:

- Kas ten greta Monos Keili?

- Aišku, kad Hausonas, – atsakiau aš, nustebejęs dėl tokio klausimo.

- Taip mes vadiname jį dabar, – pasakė Taverneris, įdėmiai stebėdamas porą. – Tačiau aš manau, kad buvo laikas, kai jis atsiliepdavo šaukiamas Džiovanio Sigmundžio vardu.

- Jūs turite omenyje?.. – sušukau aš.

- Būtent, – atsakė Taverneris. – Ratas užsidarė. Kai jis mirė tarpt tų, kuriems ji buvo jį išdavusi, agonijoje tarė jos vardą. Nėra reikalo priminti, kad ji neatėjo. Taip ir ši gyvenimą, kai jis buvo agonijoje, sielų traukai vadovaujantis nenumaldomas dėsnis jo pagalbos šauksmą perdavė senais kanalais, ir ji atsakė į jį. Ji pradėjo mokėti savo skolą. Jeigu viskas klosis sklandžiai, mes galėsime stebėti sielos grįžimą į kūną, o jeigu taip įvyks, tai nebus menka siela, grįžusi į savo kūną.

Galvojau, kad pamatysime dviejų vėl susitikusių įsimylėjėlių romantišką draugystę, bet greitai įsitikinau, kad tai labiau panašu į tragediją, bent jau vienam iš jų.

Kitą dieną aplankyti Hausono atvyko jo sužadėtinė. Aš palydėjau ją į tą nuošalią parko dalį, kurioje jis vaikštinėdavo, ir ten mes išvydome, kaip mūsų akyste vyksta jaudinančios tragikomedijos veiksmas. Kaip paprastai Hausonas sėdėjo šalia Monos Keili, rūkydamas savo nuolat smilkstančią cigaretę. Išvydęs savo sužadėtinę, jis pašoko. Mona taip pat atsistojo. Viešnios akyse šmėstelėjo baimė ir nepasitikėjimas, gal todėl, kad jai iki šiol nebuvo tekę matyti psichinių ligonių, o pirmas žvilgsnis į juos visada pribloškia. Tuo tarpu mūsų silpnaprotės akyse atsirado išraiška, kurią aš būčiau galėjęs pavadinti panieka. Jose žybtelėjo sukta gudrus penkiolikto amžiaus italės negailestingumas, ir aš nesunkiai suvokiau, kas buvo mūsų viešnia.

Hausonas, pamiršęs kitą merginą, puolė pasitikti savo sužadėtinę ir pabučiavo ją, o man šmėstelėjo mintis, kad dabar ko gero įsižiebs vienas iš tų bjaurių pykčio protrūkių, kurie tokie dažni silpnapročių elgesyje. Tačiau Monos Keili elgesys staiga pasikeitė, ir aš tapau nepaprasto reiškinio liudininku – aš mačiau, kaip siela įžengė į kūną ir perėmė jo valdymą.

Kol mergina stebėjo priešais ją vykusią sceną, protas lėtai budo jos migloje skandinčiose akyse. Tą akimirką buvo visiškai neaišku: ar ji puls jų išskirti, ar liks nuošalyje? Aš stovėjau už dėmesio į nieką nekreipiančių įsimylėjėlių įsitempęs kaip spyruoklė ir pasiruošęs, reikalui esant, ją sulaukyti. Laukti teko ilgai, kol dirbti nepratę smegenys nenoriai įsitraukė į veiklą.

Po to mergina lėtai pasuko šalin. Ji tyliai, kitų nepastebėta,ėjo žole ieškodama vietos pasislėpti krūmokšniuose, kaip ieško slėptuvės sužeistas gyvūnas, bet jos judesiai jau nebuvo nevalingi. Jiėjo kaip jauna moteris, žengianti priešais karalius, ir tuo pačiu tai buvo į širdį sužeistos moters judesiai.

Kai ji priėjo medžius, aš pasivijau ją ir paėmiau už rankos, instinktyviai tardamas raminančius žodžius, nors ir nesitikėjau išgirsti atsakymo. Ji atsuko man savo tamsias, neišverktų ašaras kupinas akis, švytinčias šiurpiu žinojimu.

- Tai turėjo įvykti, – ištarė ji pirmus šiame gyvenime aiškius ir sąmoningus žodžius, išlaisvino savo ranką ir nuėjo viena.

Nuo tada mes stebėjome, kaip Monos siela tai palikdavo kūną, tai vėl grįždavo į jį. Kartais priešais mus būdavo nieko nemąstanti silpnaprotė, o kartais – viena iš tų moterų, kurios kūrė istoriją. Ir nors bendravimo įgūdžiai ugdėsi lėtai, jai dažnai puikiai pavykdavo pasinaudoti savo sugebėjimais. O, kokie tai buvo sugebėjimai! Man buvo tekę skaityti apie nuostabias Renesanso epochos moteris – dabar aš mačiau vieną iš jų.

Kartais, kai jos kančia tapdavo nepakeliama, siela laikinai išsprūsdavo pailsėti kažkur į nežinomus rojaus kampelius, vėl palikdama mūsų priežiūrai nesąmoningą kūną. Ir kiekvieną kartą ji grįždavo kupina naujų jėgų. Su kuo ji ten bendraudavo ir kas jai ten teikė pagalbą, mes niekada nesužinojome, bet kiekvieną kartą ji akis į akį susidurdavo su persikūnijimo agonija ir kantriai nešė savo naštą su nuolat atnaujinamomis žiniomis bei narsa.

Iš snaudulio bundantis Monos protas kiaurai vėrė Hausoną, prasiskverbdamas į visus jo sąmonės ir pasąmonės kampelius bei užkaborius, be to, ji buvo pati geriausia iš visų įmanomų rasti slaugių. Panikos apimtam protui niekada negalima leisti klajoti po mirties tamsą ir siaubą. Ji instinktyviai jautė Hausono košmarų artėjimą ir savo rankos prisilietimu grąžindavo jo klaidžiojančią sielą į saugų uostą.

Taip netikėtai gavęs apsaugą nuo siaubo priepuolių, Hausono protas pradėjo sveikti. Kiekviena diena artino laiką, kai jis pasveiks, bus išrašytas iš ligoninės ir galės vesti moterį, su kuria buvo susižadėjęs, ir kiekvieną dieną Mona Keili savo instinktyviu sugebėjimu ir rūpestinga priežiūra spartino šio momento artėjimą.

Galvojau, kad jis išeis ir ves savo sužadėtinę, o ne moterį, kurią mylėjo, nes kaip tik šiuo metu Monai Keili būtų pakakę krustelėti pirštelį – ir ji būtų galėjusi sukelti jo sąmonėje senus prisiminimus ir pritraukti Hausoną prie savęs. Visą laiką ją stebėjęs, tikėjau, kad ji absoliučiai aiškiai tai suvokia. To nesuvokianti moteris nebūtų galėjusi taip meistriškai aplenkti kliūčių kaip ji.

Naktį prieš jo išėjimą iš ligoninės ji vėl atkrito į savo ankstesnę būseną. Valandų valandas Taverneris ir aš sėdėjome prie jos, kai ji, atrodė, vos tekvėpavo, taip stipriai jos siela buvo nutolusi nuo kūno.

- Ji užsidarė savo pačios sąmonėje ir vaikšto po praeities prisiminimus, – sušnibždėjo Taverneris, kreipdamasis į mane, kai silpni traukuliai suvirpindavo nejudrų kūną.

Ir staiga kažkas pasikeitė.

- O! – pasakė Taverneris, – dabar ji išėjo!

Lėtai pakilo tobulos formos balta ranka, kuri, man bežiūrint, iš vango, akiai nemalonaus, negyvo daikto pavirto stipriu ir energingu instrumentu. Ir ši ranka pirštų krumpliais tvirtai beldė į sieną prie lovos.

- Ji prašo leidimo įeiti į savo Ložę, – sušnibždėjo Taverneris. – Ji ištars Priesaiką, kai tik jos beldimas bus patvirtintas.

Kažkur iš lubų atskriejo atsakomieji smūgiai, ir tada Taverneris savo delnu pridengė merginos burną. Per jo pirštus sklido murmėjimas, kurio aš nesupratau.

- Ji gavo tai, ko ieškojo, – pasakė Taverneris. – Tai aukštas Laipsnis, ji prašė jį pripažinti.

Kas iš tikrųjų paaiškėjo per šį keistą kontaktą su Lože, kuris vyko ne fiziniame plane, aš negalėjau žinoti. Tačiau mačiau, kad Taverneris savo telepatiniais sugebėjimais galėjo prisijungti prie ritualo ir dalyvauti pokalbyje.

Kai ši nefizinė ceremonija artėjo į pabaigą, mes pamatėme, kad siela, kurią pažinojome kaip Moną Keili, palieka savo brolius ir nuosekliai pereidama per visus planus grįžta į normalią būseną. Jos veide atsirado ta ramybės išraiška, kurios iki šiol niekada nebuvau matęs gyvųjų veiduose, o tik tų mirusiųjų, kurie iš karto keliaudavo į Šviesos karalystę.

- Ji kaupia jėgas rūsčiam išbandymui, – paaiškino Taverneris, – ir tai bus iš tikrųjų rūstus išbandymas, nes Hausono sužadėtinė šiandien jį išsiveža savo mašina.

- Argi protinga leisti Monai Keili ten dalyvauti? – paklausiau aš.

- Ji turi praeiti šį išbandymą, – pasakė Taverneris. – Geriau žūti, nei prarasti šansą.

Jis buvo toks žmogus, kuris nesigailėjo savo pacientų, kai atsirasdavo galimybė išbaigti karmą. Apie mirtį jis galvojo daug paprasčiau, nei dauguma žmonių apie emigraciją, nes iš tikrųjų atrodė, kad jis tik taip ją ir vertina.

- Jeigu jūsų atmintyje šmėstelėjo vaizdas, tegul ir blankus, iš jūsų praeities, jūs tiksliai žinote savo ateitį, nes jūs nustojate bijoti gyvenimo. Tarkime, kad šiandien eksperimentuodamas susipainiojau; aš išsiaiškinau painiavą ir nuėjau miegoti, o ryte, pailsėjęs, vėl viską pradėdau iš naujo. Kai tik jūs patikite

persikūnijimu, jūs taip elgiatės ir su savo gyvenimu. Tik tas žmogus, kuris nesuvokia sielos nemirtingumo kaip savo asmeninio dalyko, gali kalbėti apie sudužusį gyvenimą ir prarastas galimybes.

Kai Hausono sužadėtinė atvyko, Mona Keili, Taverneris ir aš išėjome prie lauko durų su jais atsisveikinti. Hausonas padėjo mums abiem aiškiai suvokdamas, ką mes dėl jo padarėme, bet Taverneris neigiamai mostelėjo ranka, rodydamas į už rankos laikomą merginą.

- Aš jums nesuteikiau nieko daugiau, išskyrus pastogę ir maistą, – pasakė jis. – Štai jūsų psichoterapeutas.

Hausonas paėmė Monos ranką. Ji atrodė visiškai pasyvi, bet tai buvo ne tas nevalingas pasyvumas, tai buvo nepaprastos įtampos sukaustymas.

- Vargšė mažoji Mona! – tarė jis. – Jūs atrodote daug geriau nei anksčiau. Sveikite, ir viena dieną tapsite tikrai puikia mergina. Jūs sulauksite sėkmės, – ir jis pabučiavo ją lengvai, kaip bučiuojami vaikai.

Man sunku pasakyti, kokią atmintį išbudino šis pabučiavimas, bet pamačiau, kaip Hausono veidas pasikeitė ir jis greitai pažvelgė į Moną. Jeigu jos tamsiose akyse būtų blykstelėjęs atsakomasis impulsas, senoji meilė būtų grįžusi, bet savo skolą mokančios moters veidas, primenantis kaukę, nepasikeitė. Hausonas krūptelėjo. Gal į jį padvelkė kankinimų kameros šaltis? Jis sėdo į mašiną greta moters, kurią ruošėsi vesti, ir ši išsivežė jį.

- Kaip susiklostys jų santuoka? – paklausiau aš, kai jų mašina jau dingo iš akių.

- Panašiai kaip ir visos kitos, kurios pagrįstos tik jausmais. Metus jie mylės vienas kitą, po to ateis nusivylimo banga, o nugalėję krizę ir patirdami visuomenės spaudimą liks kartu ir išmoks pakęsti vienas kitą, kas ir yra vadinama sėkminga santuoka. *Tačiau kai išmuš mirties valanda, jis prisimins Moną Keili ir pašauks ją, o kai jis peržengs mirties slenkstį, ji pareiškė jį savo teises, nes jie bus išmokę skolą ir kelias jiems bus atviras.*

KVAPNIOS AGUONOS

- Misteris Gregoris Polsonas, - ištarė Taverneris, skaitydamas jam perduotą vizitinę kortelę. – Koks nors jaunesnysis firmos tarnautojas. Kadangi ši firma įsikūrusi Linkolnz In juridinėje korporacijoje, tai gali būti advokatų kontora. Pakvieskime jį ir pasižiūrėkime.

Atliekamas darbas visada palieka ant žmogaus savo ženklą. Nors mūsų svečias buvo dar palyginti jaunas, jis jau buvo paženklintas savo pasirinktos juristo profesijos antspaudu.

- Noriu pasikonsultuoti su jumis, - pradėjo jis, - dėl keistos būsenos. Negaliu jos pavadinti liga, bet man atrodo, kad jūs vienintelis žmogus, kuris gali suprasti šią situaciją. Todėl, nors tai ir nevysiškai atitinka jūsų specializaciją, aš būčiau labai dėkingas, jeigu jūs mane išklaustumėte.

Galvos linktelėjimu Taverneris išreiškė savo sutikimą, ir mūsų lankytojas pradėjo pasakoti savo istoriją.

- Jūs tikriausiai esate girdėję apie senąjį Benjaminą Burmisterį, kuris karo metu susikrovė pasakiškus turtus? Mes – tai yra mano tėvo firma – esame jo advokatai ir artimi šeimos draugai, o jeigu dar tiksliau, tai jo brolių šeimos, nes senasis misteris Burmisteris nevedęs. Mes su seserimi augome kartu su visais misterio Burmisterio pusbroliais, tarsi būtume buvę viena didelė šeima. Mano sesuo dabar susižadėjo su vienu iš Deivido Burmisterio sūnų. Jis puikus jaunuolis ir artimas mano draugas. Mes džiaugėmės šiomis sužadėtuviomis, nes Burmisteriai puikūs žmonės, nors kiti du broliai ir nėra turtingi. Nenorėdamas išplėsti pasakojimo pridursiu, kad praėjus pusei metų po Editos ir Timo sužadėtuvių mano šeima dar labiau apsidžiaugė (negaliu pasakyti, kad aš taip pat), nes senasis Benjaminas Burmisteris surašė naują testamentą ir visus pinigų užrašė Timui.

- Kodėl jūs šį įvykį vertinate kaip nepalankų?

- Todėl, kad žmonės, kuriems jis palikdavo savo pinigus, baigdavo gyvenimą savižudybe.

- Nejaugi?

- Taip, - patvirtino mūsų lankytojas. – Tai atsitiko jau tris kartus. Palikimas, kurį aš dabar surašiau Timo naudai, jau ketvirtas. Vyresnysis Timo brolis Murėjus, kurį paskutinįjį kartą Burmisteris buvo pasirinkęs įpėdiniu, prieš mėnesį nušoko nuo uolos netoli Braitono.

- Jūs sakote, kad kiekvieną kartą, jo pasirinktas įpėdinis baigdavo gyvenimą savižudybe? – paklausė Taverneris. – O ar galite atskleisti man šio testamento sąlygas?

- Mano nuomone, jos nevysiškai tvarkingos, - atsakė Gregoris Polsonas. – Užuoat padalijęs pinigus visiems savo broliams ir broliams, kurie visi gyvena skurdžiai, jis reikalauja visą turtą užrašyti vienam asmeniui. Jis įsikalęs idėją sukurti dinastiją. Jis jau pasiekė tam tikros įtakos šalyje ir dabar nori sukurti vieną turtingą Burmisterį, o ne tuziną tik pasiturinčių.

- Taip, - tarė Taverneris, - ir kai tik testamentas patvirtinamas, eilinis įpėdinis baigia gyvenimą savižudybe.

- Būtent, - atsakė Polsonas. – Per du metus trys savižudybės.

- Oho! - sušuko Taverneris. - Tiek daug? Kažin ar tai galima laikyti atsitiktinumu. Kam naudingos šios mirtys?

- Tik naujam įpėdiniui, kuris greitai taip pat nusižudys.

- Kokiais kriterijais vadovaujasi jūsų klientas rinkdamasis įpėdinį?

- Jis renkasi tą brolią, kuris, jo nuomone, gali sugebėti geriausiai pateisinti jo pasitikėjimą.

- Gal jis labiau išskiria kokius nors ypatingus giminystės ryšius?

- Tikrai ne. Jis pasirenka tik pagal savo paties atliktą charakterio įvertinimą, pirmenybę teikdamas energingoms asmenybėms. Tuo tarpu Timas ramesnis ir labiau nutolęs nuo verslo už kitus savo pusbrolius. Aš pats nustebau, pamatęs, kad senasis Burmisteris pasirinko būtent jį, bet, tiesą sakant, nelabai jau liko iš ko rinktis. Po minėtų siaubingų tragedijų beliko tik trys galimi kandidatai.

- Vienas iš šių trijų galų gale laimi, jeigu kiti nusižudo?

- Taip. Tačiau sunku įsivaizduoti tokį nusikalstamą šaltakraujiškumą, kuris leidžia išžudyti visą šeimą tikintis, kad paskutinis pasirinkimas teks būtent jam.

- Kas tie trys likusieji?

- Henris – inžinierius, labai sėkmingai dirba, vedęs. Jis nesistengia elgtis stulbinančiai ir yra padorus žmogus. Tai jaunesnysis Timo brolis. Timo pusbrolis Bobas – tipiškas veltėdis. Mes ne vieną kartą buvome priversti traukti jį iš įvairiausių nemalonių situacijų pažeidus susitarimą ir vieno kito kivirčo. Tačiau turiu atkreipti dėmesį, kad šis naivus, bet neatsakingas jaunuolis pats sau didžiausias priešas. Paskutinysis šeimoje – Bobo brolis Irvinas. Jis niekam nelinki blogo, bet nemėgsta sąžiningo darbo. Juzefo Burmisterio vaikai niekada nebuvo tokie geručiai kaip Deivido. Juo galėčiau pavadinti labiau meniškėmis asmenybėmis, nei linkusiomis prie praktinio darbo. Tokie žmonės niekada nemokėjo daryti pinigų.

Tačiau Juzefo žmona turėjo nemažą sąskaitą banke, ir kiekvienas iš jos vaikų kiekvienais metais gaudavo apie pusantro šimto išlaidoms. Turtu to nepavadinsi, bet tai leido jiems nedirbti. Bobas be įvairių ankstesnių papildomų uždarbių šiuo metu dirba golfo klubo sekretoriumi. Irvinas tikras šeimos genijus. Jis užsibrėžė tikslą tapti dailininku, nors aš netikiu, kad jis ką nors sugebės sukurti. Kiek aš žinau, jo pagrindinis užsiėmimas meno kritikos apžvalgų rašymas į laikraštį, kur vieninteliu atlyginimu už straipsnį laikoma jo publikacija.

- Vadinasi, nutukimas jam negresia, - pakomentavo Taverneris. – Kaip jis sugeba egzistuoti už savo pusantro šimto?

- Jis gyvena vieno kambario bute ir valgo tiesiai iš keptuvės. Iš tikrųjų tai nėra taip baisu, kaip gali atrodyti. Jis turi menininko sugebėjimų ir savo butą įsirengė labai jaukiai.

- Atrodo, kad tai nėra tie žmonės, kurie siektų pasipelnėti iš testamento: sėkmingai dirbantis inžinierius, naivus išsiblaškęs ir meniškasis bohemos atstovas.

- Iš pradžių buvo septyni galimi kandidatai, kuriuos senasis Benjaminas buvo numatęs savo idėjos įgyvendinimui. Trys jau patys savo noru pasitraukė iš gyvenimo. Dabar mirtina grėsmė pakibo dar virš vieno.

- Ką jūs norite tuo pasakyti? – skubiai pertraukė jį Taverneris.

- Ak, - atsakė Polsonas, - kaip tiki tai ir sukėlė man siaubingą įtarimą bei privertė ateiti pas jus. Trys jau mirę žmonės pasitraukė iš gyvenimo tuo pačiu būdu – patys nušokdami iš didelio aukščio. Timas vakar užsuko į mano biurą. Mūsų advokatų kontora įsikūrusi pastato viršutiniuose aukštuose. Vienu momentu jis per atvirą langą iškišo galvą ir pasilenkė virš palangės, o kai aš paklausiau, ką jis ten pamatė, jis atsakė: “Įdomu, ką jaučia žmogus krisdamas ant asfalto žemyn galva?”. Paprašiau jį pasitraukti nuo lango ir nekvailioti. Tačiau aš patyriau tikrą šoką, suvokęs, kad pradeda formuotis dar viena savižudybė. Todėl ir atėjau pas jus.

- Bet kodėl pas mane? – paklausė Taverneris.

- Šiek tiek esu skaitęs okultinės ir psichologinės literatūros, o taip pat girdėjęs, kad jūs savo darbe derinate šiuos abu mokslus, - atsakė Polsonas, - todėl man atrodė, kad šis atvejis kaip tik jums.

- Egzistuoja dar šis tas, ko jūs man nepasakėte, - pasakė Taverneris. – Juk jūs kažką įtariate?

- Neturiu jokių įkalčių. Tik įkalčių trūkumas ir privertė mane ieškoti atsakymo už normalios realybės ribų. Kodėl šie visiškai sveiki brandūs vyrai pasitraukė iš gyvenimo be jokių regimų priežasčių? To neįmanoma paaiškinti jokiais oficialiomis teorijomis, bet jeigu padarytume prielaidą, kad įmanoma perduoti mintis per atstumą, su kuo daugelis jau sutinka, tai tada, man atrodo, visiškai būtų įmanoma įtaiga priversti tuos žmones nusižudyti.

- Tai ne tik būtų įmanoma, - atsakė Taverneris. – Tai yra įmanoma. Slaptas valios primetimas yra labai paplitęs reiškinys, tik ne tokia kraštutine forma. Galėčiau jums papasakoti keletą įdomių istorijų, susijusių su Didžiąja Kova, vykstančia toje sferoje. Ne visi žmonės, kurie “šio to pasiekė”, turi būti dėkingi savo piniginei. Daugelis iš jų pasinaudojo sąžonės kanalais. Tačiau tęskime. Ar jūs sekate ką nors, jeigu ir ne sąžoningai, tai bent sąžoningai?

- Aš papasakojau jums visus faktus, kuriuos galėjau pateikti kaip įrodymus. Kitų įkalčių neturiu, bet įtariu Irviną.

- Kokių pagrindu?

- Jokiu, greičiau jau iš principo “pone, jūs man nepatinkate”.

- Pasistenkite papasakoti savo įspūdžius apie jį nieko nepraleisdamas.

- Jis nenuoširdus, sere. Aš nė karto jo nenutvėriau, bet juo nepasitikiu. Be to, man labai nepatinka jo aplinka. Jie svaiginasi hašišu, kokainu, keičiasi žmonomis. Jie neturi moralės. Jau geriau Bobas su ir jo benamių kačių globėjų draugija, nei Irvinas su jo ilgaplaukiais bendraminčiais. Ir dar – Irvinas paskutinis senojo Benjaminas įpėdinių sąrašas. Manau, kad jeigu jis bus priverstas palikti pinigus Irvinui, tai tik todėl, kad jie neliktų už šeimos ribų. Nors jis ir labai didžiuojasi Burmisterių pavarde, jis nelabai mėgsta šį vaikį. Tarp jų nėra nieko bendro. Benjaminas grubus ir tiesmukas, o Irvinas manieringas ir kandus kaip senmergė. Be to, jeigu jūs pažinotumėte Bobą ir Henrių, tai jums būtų aišku, kad nekyla net klausimas ar jie galėtų ką nors nužudyti. Tačiau Irvinas – gali. Kai žmogus apsvaigęs nuo narkotikų, jis gali ryžtis viskam. Prisideda ir tai, kad jis skaito tą pačią literatūrą, kaip ir aš, faktiškai būtent jis paskatino mane susidomėti tokiomis knygomis.

- Jūs galvojate, kad Irvinas gerai susipažinęs su okultiniais mokslais?

- Jis domisi okultizmu, bet man sunku patikėti, kad jis galėtų ko nors išmokti puikiai kad ie kas tai būtų. Jis tik mėgėjas.

- Taip, jis nepanašus į tą, kuris galėtų organizuoti žmogžudystę mintimis. Minčių perdavimui reikia daugiau pastangų, nei darbui su kuoka. Jeigu jums kada nors tektų rinktis tarp okultizmo ir kalvio amato, rinkitės lengvesnį darbą ir pasukite į kalvę, o ne į Ložę.

Taip, vadinasi, jūs įtariate Irviną? Jeigu jūs sakote, kad nėra jo kaltės įrodymų, mes prasijosome jį per rėtį ir pažiūrėsime, kas tai per paukštis. Ar jis stengiasi suartėti su senojo Burmisterio įpėdiniais po to, kai paskelbiamas testamentas turinys?

- Nelabiau, nei įprastai. Jie visi yra viena didelė šeima ir nuolat matosi vieni su kitais. Vienintelis dalykas, kuris išsiskyrė iš kasdieninio bendravimo, tai Irvino noras dekoruoti jų kambarius, nes jis puikiai parenka ir suderina spalvas. Tačiau tai jis darydavo daugeliui iš mūsų, be to jis modeliudavo moteriškus rūbus. Jis genialus vyrukas, šiuos dalykus pavertęs savo hobiu. Jis žino visas legalias ir nelegalias parduotuves, kur galima įsigyti abejotinos kilmės cigarečių ar kavos, o taip pat restoranus, kuriuose galima paskanauti neįprasto maisto. Man visada atrodė, kad tokie dalykai labiau tinka moteriai, bet ne vyrui.

- Aha! – prabilo Taverneris, - jis domėjosi jų kambarių interjeru. Tai ypatingai svarbi detalė: jūsų gyvenamas patalpas įrengiantis žmogus gali padaryti didelį poveikį jūsų gyvenimui, jeigu žino, kaip panaudoti savo galimybes. Tačiau prieš pereinant prie kitų klausimų, pasistenkite prisiminti, ar nebuvo ko nors bendro žuvusiųjų gyvenimo būde, bendrų silpnybių, charakterio bruožų, ko nors, kas būtų išskyręs juo iš kitų.

Polsonas susimąstė.

- Vienintelis dalykas, kurį galiu prisiminti, - pasakė jis pagaliau, - tai kažkoks keistas kvapas, kurį Irvinui pavyksta palaikyti kambariuose ir perduoti artimiems draugams. Jis stengiasi iš to padaryti didelę paslaptį, bet jis ir šiaip labai mėgsta iš smulkmenų sukurti paslaptis, nes tai padeda jam pajusti savo vertę.

- Tai jau šis tas, - pasakė Taverneris. – Mes pagaliau radome šiltus pėdsakus. Kvapai labai stipriai veikia psichiką. Kokį žaidimą žaidžia jūsų draugas su savo paslaptiniais kvapais?

- Nežinau, - atsakė Polsonas. – Jis tikriausiai perka juos parduotuvėse. Kartą jis turėjo nuostabių arbatžolių, kurių, pasak jo, jam atvežė iš Lchasos, o mes radome jose Londono etiketę. Štai koks jis.

- O ką jūs galite pasakyti apie tuos kvapus? Jis perduodavo juos tik kiekvienam įpėdiniui ir niekam daugiau?

- Paprastai jis pateikdavo artimiems draugams tai kaip ypatingo palankumo ženklą. Mėgstamiausias jo triukas prisipirkti vaistinėse prieskoniams pardavinėjamų stambių aguonų galvučių, išdažyti jas įvairiomis futuristinėmis spalvomis, prikimšti aromatinio mišinio iš lapelių ir pritvirtinti prie lankščios nendrės stiebo. Vazoje jos atrodo labai gražiai, kaip tikros gėlės. Kartą tokią puokštę jis padovanojo ir man, bet, aš matyt, nebuvo vertas to švento aromato, kuris dvelkia jo paties bute. Tokią puokštę buvo gavęs Persis (vienas iš žuvusiųjų), o dabar gavo ir Timas. Tik neprisimenu ar jos kvepėjo.

- Vadinasi, geriausia, ką jūs galite padaryti, tai nueiti pas savo pusbrolių, paimti tą aguonų puokštę ir atnešti ją čia, kad mes galėtume į jas pasižiūrėti.

Polsonas iš karto ėmėsi savo misijos, ir kai tik durys paskui jį užsidarė, Taverneris atsigrėžė į mane ir pasakė:

- Štai jūs matote akivaizdų intuicijos pranašumą. Polsonas neturėjo jokių įrodymų, neturėjo net už ko užsikabinti, bet jis instinktyviai nepasitikėjo Irvinu. Kai kilo įtarimai dėl nešvaraus žaidimo, jis pradėjo tikrinti savo intuiciją, remdamasis stebėjimais. Tai labai efektyvus metodas. Dabar jūs galėsite pamatyti,

kaip intuicijos panaudojimas atveria galimybę apčiuopti teisingą pėdsaką ir remiantis tik vos juntamais subjektyviais įspūdziais išveda į tvirtą kelią. Tačiau prieš pradėdami kurti teorines hipotezes, mes turime palaukti ir pažiūrėti, ką mums atskleis aguonų galvutės. Niekas negali taip stipriai suklaidinti, kaip iš anksto susidaryta nuomonė. Tada labai lengva iškreipti faktus ir priderinti prie jos.

Mes tęsėme ligonių priėmimą ir jau beveik baigėme, kai tarnas pranešė, kad misteris Polsonas grįžo ir vėl nori mus pamatyti. Jis įėjo, rankose laikydamas ilgą ryšulį, o akys žvilgėjo nuo susijaudinimo.

- Timas *gavo* dovanų ypatingą kvapą, - sušuko jis dar nuo slenksčio.

- Kaip jums pavyko paimti aguonas? Jūs pasakėte, kad mes to pageidavome?

- Aš pasakiau, kad noriu jas parodyti draugui. Nereikia jo jaudinti, kol dar nieko konkrečiai negalime įrodyti, jis gali nusižudyti vien dėl savitaigos.

- Išmintingas sprendimas, - pasakė Taverneris. – Neveltui jūs skaitėte tiek knygų.

- Polsonas išvyniojo ryšulį ir padėjo ant stalo puokštę meniškai nudažytų aguonų galvučių. Jos buvo panašios į egzotiškus tropinius vaisius ir, be abejo, buvo tinkama dovana draugui. Taverneris jas visas atidžiai apžiūrėjo. Pirmų penkerių galvutės buvo kupinos smulkių aguonų grūdelių, bet šeštoji skleidė keistą sunkų aromatą ir barškėjo purtant.

- Ši aguonos galvutė skirta priešaukti nelaimę, - ir jis stipriai sudavė per ją su laikraščiu.

Ant sugeriamojo popieriaus iškrito keletas į perdziūvusias razinas panašių sėklų ir gražios formos mėnulio akmuo. Tai išvydę, mes vienu balsu aiktelėjome. Kodėl kažkam prireikė keletą svarų sterlingų kainuojantį brangakmenį įdėti į aguonos galvutę, kr jo niekas ir niekada nematys? Taverneris pieštuko galu apvertė iškritusius į razinas panašius daiktus.

- Kažkokios aromatizuotos sėklos, - pastebėjo jis ir perdavė jas man. – Pauostykite jas, Rodai.

Aš paėmiau jas ir atsargiai pauosčiau.

- Na ir kaip? – paklausė mano partneris.

- Visai nieko, - atsakiau aš. – Gal kiek dirgina nosies gleivinę. Toks jausmas, tarsi ruošiesi čiaudėti, bet tas kutenimas greitai pereina į galvą ir sukelia pojūtį, tarsi į mano katą būtų padvelkęs šaltas vėjelis.

- Vadinas, jos sužadina epifizę, kankorėžinę liauką, ar ne? – konstatavo Taverneris. – Man atrodo, aš jau supratau, kokių būdu žmogus privedamas prie savižudybės. O dabar į kitą ranką paimkite mėnulio akmenį, pradėkite uostyti sėklas, žvelgdamas į brangakmenį, ir išsakykite visas į galvą atėjusias mintis, tarsi pats konsultuotumėtės su psichoanalitiku.

Atlikau viską, taip, kaip jis prašė.

- Mąstau apie muiliną vandenį, - pradėjau pasakoti. – Galvoju, kad būtų visiškai neblogai nusiplauti rankas. Prisiminiau motinos vėrinį. Manau, kad šį brangakmenį būtų nelengva rasti, jeigu jis nukristų ant kilimo. Dar sunkiau jį būtų rasti, jeigu kas nors išmestų pro langą. Man labai įdomu, ką aš jausčiau, jeigu iššokčiau iš didelio aukščio? Ar būtų...

- Pakaks, pasakė Taverneris, - ir paėmė iš mano rankos mėnulio akmenį.

Nustebęs apsidairiau ir pamačiau, kad Polsonas užsidengęs veidą rankomis.

- Dieve mano! – sudejavo jis. – Ir aš su juo žaidžiau vaikystėje.

Nustebęs žiūrėjau tai vieną, tai kitą.

- Ką visa tai reiškia? - pagaliau paklausiau jų.

- Tai reiškia štai ką, - atsakė Taverneris. – Kažkas išrado stulbinančiai originalų būdą išlaikyti psichinei energijai. Žmogus, kuris pats nesugeba tobulėti ir nepajėgia priversti savo smegenis dirbti, gali nusipirkti šiek tiek okultinių sugebėjimų. Matyt, kažkur veikia šios retos prekės gamybos linija. Tokie neišrankūs niekšai kaip Irvinas gali užėti ten ir nusipirkti tokį popierinį paketėlį.

Visada galvojau, kad okultine veikla gali užsiimti tik nepaprastų įgimtų sugebėjimų turintys žmonės, ilgus gyvenimo metus pašventę savo vidiniam tobulėjimui. Mane apstulbino mintis, kad galima atsistoti į eilę prie prekystalio ir nusipirkti okultinės jėgos kaip paprasčiausių lašelių. Tik Polsono veido išraiška neleido man garsiai nusijuokti. Tačiau aš suvokiau, kokios mirtį nešančios galimybės slypi tame plane, kurį Taverneris taip groteskiškai pavaizdavo.

- Tai nėra originali schema, - kalbėjo Taverneris, - Tai tik okultistams puikiai žinomų konkrečių gamtos dėsnių komercinis panaudojimas. Aš jums nuolat kartodavau, kad okultiniame moksle nėra nieko antgamtiško. Tai paprasčiausia žinių sritis, kuri paprastai nenaudojama ir turi savo specifiką, nes jos dėstytojai neskuba paskelbti savo tyrimų rezultatų. Šis gudrus triukas su mėnulio akmeniu ir aromatizuotomis sėklomis tėra konkrečių okultinių žinių taikymas, siekiant kriminalinių tikslų.

- Jūs turite mintyje, - tarė Polsonas, - kad šioje aguonos galvutėje slypi psichikos nuodai? Dar galiu suprasti, kad šių sėklų kvapas gali daryti įtaką smegenų veiklai, bet kuo čia dėtas mėnulio akmuo?

- Mėnulio akmuo sužadintas pagrindinei idėjai – savižudybei, - atsakė Taverneris. – kažkas, be abejo, ne Irvinas, jam nepakaktų proto, sukuria labai aiškų minties vaizdą apie savižudybę, realizuojamą nušokant iš didelio aukščio, ir įspaudžia šį vaizdą (neaiškinsiu koku būdu) į mėnulio akmenį. Tada kiekvieno, kuris pateks į šio mėnulio akmens skleidžiamų vibracijų zoną, smegenyse susiformuos šio vaizdo projekcija lygiai taip, kaip depresinėje būsenoje esantis žmogus gali užkrėsti savo depresija kitus, neištardamas nė vieno žodžio.

- Tačiau kaip gali negyvas daiktas skleisti tokias emocines vibracijas? – paklausiau aš.

- Negali, - atsakė Taverneris. – Tik ar egzistuoja toks dalykas, kaip negyvas daiktas? Okultinis mokslas moko, kad tokių daiktų nėra. Vienas iš mūsų principų byloja, kad protas slypi minerale, giliai miega augalo kūne, snaudžia gyvūno kūne ir būdrauja žmoguje. Pakanka stebėti, kaip kvapiojo pelėžirnio ūselis ieško atramos užsikabinti, kad suprastumėte, jog augalo judesiai turi tikslą. Plačiai žinoma tiesa ir apie metalų nuovargį. Paklauskite savo kirpėjo, ar pavargsta jo skustuvas, ir jis papasakos, kad reguliariai suteikia jai poilsį, kitaip pavargęs metalas prarastų sugebėjimą išlaikyti ašmenų aštrumą.

- Padarykime tokią prielaidą, - nusileidau aš. – Tačiau ar tik nenorite pasakyti, kad šis brangakmenis yra pakankamai sąmoningas suvokti idėją ir ją perduoti į žmogaus sąmonę?

- Būtent tai aš ir norėjau pasakyti, - atsakė Taverneris. – Kristalas – tai aukščiausia mineralinio pasaulio išsivystymo forma. Šiam ant stalo gulinčiam kristalui pakaks proto įsisavinti konkrečią informaciją, jeigu jis patirs pakankamai stiprų poveikį. Prisiminkite istoriją apie *Vilties Briliantą* ir kitus žymius kolekcinis brangakmenius. Kristalų protinis išsivystymas leidžia juos panaudoti talismanų¹ ir amuletų² gamybai. Nuo neatmenamų laikų šiems tikslams buvo naudojami brangakmeniai, vėliau ir taurieji metalai. Šis mėnulio akmuo yra blogio amuletas.

- Taverneri, - tariau aš, - ar tik nenorite pasakyti, kad tikite burtais?

- Be abejo! O argi jūs netikite?

- O Dieve, mūsų informaciniame amžiuje? Ne, netikiu.

- Mano brangus berniuk, jeigu jūs susiduriate su tikėjimu, kurį per amžių tėkmę pranešė tarpusavyje nesusijusios tautos, pasikliaukite mano patirtimi, tame kažkas slypi.

- Kitaip sakant, - įsiterpė iki tol tyliai į Tavernerį žiūrėjęs Polsonas, - jūs tikite, kad kažkas išmokė šį mėnulio akmenį, kaip daryti hipnozinę įtaigą?

¹ Talismanas (pranc. *talisman*, arab. *tilasm* – magiškas paveikslas) yra rituališkai paruoštas ir specialiomis ceremonijomis pašventintas objektas norimam rezultatui pasiekti. Talismano veikimas priklauso nuo jo turinio (nebūtinai ant savęs nešiojančio) žmogaus tikėjimo juo, nes tikėjimas suteikia talismanui pačią galingiausią kuriančią jėgą ir, nesąmoningai, t.y. be paties tikinčiojo pastangų, šimtus kartų sustiprina pirminę jėgą, kurią jam suteikė jo kūres asmuo.

² Amuletas (lot. *amuletum*, arab. *himalat* – kas nešiojama ant savęs) kuriam nors tikslui įmagnetintas daiktas, kuris veikia tik nešiojamas ant žmogaus kūno.

- Bendrais bruožais, taip, - atsakė Taverneris. – Jeigu pianino klaviatūroje nuspausite natą *do*, gretimo pianino styga pradės unisonu vibruoti *do* nata.

- Koku būdu mėnulio akmuo hipnotizuoja? – paklausiau aš, deja, ne be emocijos.

- Štai tam jam reikalinga šių daiktelių pagalba – pasakė Taverneris. – Tam čia ir atsirado šios kvepiančios sėklos. Sunku įsivaizduoti dar šėtoniškesnį išradingumą. Ne kiekvienas žmogus linkęs pasiduoti hipnozei. Todėl reikėjo sukurti tokį įrenginį, kuris laikinai padidintų materialistiškų ir flegmatiškų Burmisterių jautrumą, nes būtent prieš juos ši jėga ir nukreipta. Net jūs, Rodai, sutiksite, kad egzistuoja atitinkamos narkotinės medžiagos, galinčios pakeisti žmogaus veiklos ir sąmonės būsenos sąlygas – vieniems tai alkoholis, kitiems chloroformas.

Rytuose, kur apie šiuos dalykus žinoma daug daugiau nei pas mus, seniai ištirti tokius pokyčius galintys sukelti narkotikai. Ten žinomos tokios medžiagos, apie kokias britų farmakologija neturi jokio supratimo. Egzistuoja augalai, galintys laikinai sukelti aiškiaregystės būseną; šios sėklos yra kaip tik tokių augalų. Aš nežinau šio konkretaus augalo pavadinimo, niekada neteko su juo susidurti, bet aš pasistengsiu tai sužinoti, nors jis negali būti plačiai žinomas. Tada mes galėsime atsekti šių sėklų kilmę ir sunaikinti visą velnionišką virtuvę.

- Vadinas, - tarė Polsonas, - jūs manote, kad kažkas įteigė šio brangakmenio sielai idėją taip, kad ji dabar gali daryti įtaką kiekvienam pakankamai jautriam žmogui, o po to papildė komplektą sėklomis su šiuo velnišku aromatu, kad paprastas žmogus įgytų padidintą jautrumą ir pasiduotų mėnulio akmens įtaigai?

- Absoliučiai teisinga išvada!

- Tai kažkoks velnio parankinis gamina šiuos dalykus ir po to pardavinėja tokiems pavojingiems kvailiams kaip Irvinas?

- Tokia mano nuomonė.

- Tai jį reikėtų pakarti!

Nesutinku su jumis.

- Jūs leisite šiam šaltakraujam žudikui išlikti nenubaustam?

- Ne. Mano nuomone, bausmė turi prilygti nusikaltimui. Okultiniai dalykai visada atliekami okultinėmis priemonėmis. Egzistuoja daugybė metodų kaip atimti iš katino gyvastį, ne vien tik paskandinti jį grietinėje.

II

- Manau, kad šio klausimo sprendimas neatims iš mūsų daug laiko, - pastebėjau aš Taverneriui, kai visaip reiškiantis dėkingumą Polsonas pagaliau išėjo.

- Jeigu jūs galvojate, kad tai jau pabaiga, jūs klystate, pasakė mano kolega. – Irvinas imsis dar vieno bandymo, ir, be abejo, aš šio reikalo taip nepaliksiu.

- Jeigu jūs ruošiatės pranešti į policiją, tai pasiruoškite išklaudyti daug užgauliojimų, - tariu jam. – Jeigu jūs tikite, kad dvylika prisiekusių bakalėjininkų teisme priims sprendimą Irviną pakarti, tai jūs taip pat klystate. Jie greičiau paprašys teismo kapeliono apsilankyti pas jus ir priversti jūsų šeimą užsiimti jūsų pažiūromis.

- Aš visa tai žinau, - atsakė Taverneris. Okultinio nusikaltimo atveju visiškai beprasmiška kreiptis į teisėtvarkos institucijas. Tačiau jūs jau žinote, kad egzistuoja toks dalykas kaip okultinė policija. Visų reguliariai besirenkančių ložių nariai yra prisiekę arba išsiaiškinti patys, arba pranešti į savo brolijas apie visus piktnaudžiavimo minties jėga atvejus, kai tik apie juos sužino. Mes turime savus metodus pasiekti teisingumo.

- Jūs ketinate panaudoti prieš Irviną priešingą įtaigą?

- Ne, ne aš to nedarysiu. Mes nesame visiškai įsitikinę jo kalte, nors visa istorija ir atrodo labai įtartina. Išsiaiškinsiu kitais metodais, ir jeigu jis nekaltas, tai nieko jam neatsitiks, bet jeigu kaltė bus įrodyta, tai bausmė atitiks padarytą nusikaltimą. Tačiau pirmiausia reikia susitikti su juo, nesukeliant jokių įtarimų. Kaip jūs, Rodai, pasielgtumėte tokiu atveju?

- Tegul Polsonas mane supažindina su juo, - atsakiau jam.

- Polsonas ir Irvinas nėra palankiai nusiteikę vienas kito atžvilgiu, be to esu, deja, plačiai žinomas, ir Irvinas iš karto įtars mūsų tikslus, vos tik išgirs mano pavardę. Sugalvokite dar ką nors.

Išdrįsau ir pasiūliau keletą kitų variantų, pradėdant nuo bandymo kreiptis į jį, kad nudažytų keletą aguonų galvučių, ir baigiant traukuliais, pakertančiais jo kojas, kai jis išsėdinės iš studijos. Visa tai Taverneris atmetė, kaip abejotinus ir galinčius sukelti Irvinui įtarimus, nes tada prarastume galimybę bandyti dar kartą, jeigu pirmasis nepavyktų.

- Jums reikėtų atsižvelgti į jo interesų ratą, tada jis pats nukristų jums į rankas kaip prinokusi kriaušė. Kokia nauda iš psichologijos studijų, jeigu jūs niekada ja nesinaudojate? Galiu pasiūlyti lažybas, kad savaitės pabaigoje Irvinas maldaus manęs nuteisimo kaip didžiausios malonės.

- Kokią įvykių eigos pradžią galite pasiūlyti jūs? – paklausiau jo.

Taverneris kažką mąstydamas raičiojo pieštuku sėklas ant stalo.

- Čia negali būti kokio nors bendro sprendimo. Pirmiausia aš išsiaiškinsiu, kokios čia sėklos ir kur jis jų gavo. Eikime kartu į Bond Stritą, ten rasime vieną aromatinių medžiagų gamintoją, kuris tikriausiai pajėgs atsakyti į mano klausimus.

Ilgai netrukę mes atsidūrėme reikiamoje vietoje ir aš galėjau stebėti eilinę nebylią sceną, kaip ir visais tais atvejais, kai Taverneris pasiimdavo mane kartu kaip pagalbininką. Iš parduotuvėlės užkaborių buvo iškvieistas reikiamas žmogus, vilkintis kažkada buvusį baltą laboratorinį chalata, visiškai nepažįstantis Tavernerio. Mano kompanionas kaire ranka parodė neįsventintajam nieko nesakantį ir visiškai neišraiškingą ženklą ir mums nepažįstamas žmogus iš karto pakeitė savo nuostatą mūsų atžvilgiu. Mus pakvietė į kambarį už prekybos salės. Tai buvo pusiau laboratorija, pusiau sandėlis. Čia tarp cheminių preparatų, ryškių pakuočių, žolių ryšulėlių ir maisto liekanų buvo atidžiai apžiūrėtos mūsų atsineštos sėklos.

- Jos priklauso *Dipteryx* šeimai, - pasakė vyriškis baltu chalatu, - ta pati ankštinių rūšis kaip ir *Tonquin*, tiksliau, *Dipteryx Irritans*. Jas kartais įmaišo kaip priedą prie tikrųjų *Tonquin* pupų, kai importuoja susmulkintas. Nedidelio jų kiekio jokiais cheminiais testais neįmanoma aptikti, bet aš nepatarčiau jums jų laikyti tarp savo nosinių kaip kvėpalų paketėlį – jos gali sukelti šienligę ir pakenkti regėjimui.

- Ar daug jų įvežama į mūsų šalį?

- Niekada, tik kaip priemaišas susmulkintu pavidalu. Jos nėra komerciškai vertingos. Net norėdamas jūs negalėsite jų įsigyti čia ir net Madagaskare, iš kurio jos kilusios, nes nė vienas aromatinių medžiagų pardavėjas nenorės jų laikyti savo sandėliuose. Jums tektų pačiam jas rinkti nuo laukinių vijoklių.

- Gal jūs turite kitų aromatinių medžiagų gamintojų bukletų?

- Ne mes jų negauname, bet jūs galite rasti informacijos apie juos vaistinių žurnaluose.

Mano kolega padėjo jam už pagalbą, ir mes grįžome Harli Stritą. Taverneris iš karto pradėjo kurti skelbimą, kad kažkoks misteris Troteris nori išparduoti partiją *Dipteryx Irritans* ir prašo atsiųsti užsakymus.

Po savaitės per žurnalo redakciją mes gavome laišką, kuriame buvo pranešame, kad misteris Minskis iš Čelsio norėtų įsigyti mūsų siūlomos prekės, jeigu mes jam pateiksime pavyzdžius ir įvardinsime pradinę kainą. Gavęs šį laišką Taverneris šypstelėjo.

- Žuvelė užkibo, Rodai, - pasakė mano kolega.

Aš linktelėjau, sutikdamas su juo, ir jau tiesiau ranką prie skrybėlės.

- Ne su šiais rūbais, - pasakė mano kolega. – Misteris Minskis iš karto uždarys duris, vos pamatęs ateinant mus su cilindrais ant galvų. Pažiūrėkime, ką mes galėtume rasti mano rankiniame багаže.

Rankiniu bagažu Taverneris vadino seną lagaminą su abejotinos reputacijos rūbais, skirtais maskuotėms, kai jis norėdavo nuslėpti savo santykius su Harli Strit rajonu prieš tuos, kurie nepajėgė įvertinti šio rajono pranašumų. Po valandėlės aš jau buvau apsivilkęs paglamžytu ir nuo mados nenutolusiu rudu kostiumu, apsiavęs juodais batais, kažkada buvusiais rudais, o minkšta fetro skrybėlė užbaigė šį diskomfortą. Taverneris, pasipuošęs puikiu žaliu durtiniu ir kandžių apėsta skrybėle, pareiškė, kad jeigu ne mano segtukas su rubinu (kurį jis ištraukė iš sausainių dėžutės), tai jis nesutiktų eiti greta manęs!

Autobusu mes privažiavome iki Viktorijos stoties, o po to pasukę į Karalių plentą radome reikiamą adresą užtamsintoje gatvės pusėje. Misterio Minskio parduotuvė mus nustebino. Tikėjomis, kad mūsų laukia susitikimas su sendaikčių pardavėju, bet radome stilingą interjerą. Vitriną puošė Raskino kolekcijos keramika ir futuristinės portjeros, o pačioje parduotuvėje prie durų iš pravirų futliarų karojo juvelyrų rankų darbo papuošalai iš brangakmenių. Pats misteris Minskis, apsivilkęs rudą aksominį švarką, pasirišęs peteliškę, žvelgė į Tavernerį taip, tarsi jam būtų pasiūlę nusiprausti!

Mano kolega dūrė smiliumi, dar savo priėmimo kambaryje specialiai išteptu židinio suodžiais. Į parduotuvės savininko aksominį švarką.

- Ar jūs tas pats ponas, kuris nori pirkti *Tonquin* pupų? – paklausė jo.

- Man nereikia jokių *Tonquin* pupų, mielas žmogau, - atsakė tas labai irzliai. – Iš jūsų skelbimo aš supratau, kad jūs norite realizuoti partiją *Dipteryx Irritans*. *Tonquin* pupos priklauso kitai rūšiai, kvapniosioms *Dipteryx*, ir aš jų galiu gauti bet kur. Tačiau jeigu jūs galite man parduoti *Irritans* pupų, mes galime susitarti.

Taverneris vulgariai pamerkė akį.

- Ar jūs, jaunasis drauge, suprantate apie ką kalbate, - paklausė jis aksominio švarko savininko. – Jūs perkate tuos riešutėlius sau ar pagal užsakymą?

- Koks jums skirtumas, - išdidžiai atsakė misteris Minskis.

- O, jokio, - atsakė Taverneris, kuris dabar buvo panašus į tikrą sendaikčių pardavėją, – tiesiog aš labiau linkęs sudaryti sandėrį su tikroju užsakovu ir visada sumoku dešimt procentų tarpininkui už suvedimą.

Vietoje atsakymo Minskis išpūtė akis, ir aš supratau, kad Tavernerio prielaida pasitvirtino – Minskis iš tikrųjų veikė kieno nors vardu, ir tas kažkas galėjo būti, bet galėjo ir nebūti Irvinas. Taip pat supratau, kad jam draudžiama imti komisinius iš bet kurio sandėrio dalyvio. Jis buvo priverstas slėpti savo kliento asmenybę, ir buvo įdomu išbandyti, kiek tvirtai jis laikysis gautų instrukcijų. Pagaliau jis prakalbo:

- Kadangi jūs atsisakote sudaryti sandorį su manimi, aš susisieksiu su savo klientu ir sužinosiu, ar jis pageidaus pirkti iš jūsų prekę tiesiogiai. Ateikite trečiadienį tuo pačiu laiku, ir aš atsakysiu jums.

Mes grįžome į civilizuotą pasaulį ir nusimetėme mus žeminančius apdarus, o kai atėjo paskirtas laikas, mes vėl apsirengėme jais tarsi uniforma, skirta užmaskuoti mūsų skurdą. Įžengę į misterio Minskio parduotuvę, iš karto pastebėjome sofos kampe sėdintį vyriškį ir rūkantį aromatizuotą cigaretę.

Tai buvo kokių trisdešimt vienerių – trisdešimt dvejų vyras, liguistos išvaizdos, pilku veidu ir nenatūraliai išplėstais vyzdžiais. Jis buvo atsirėmęs į sofos pagalves, ir ši poza bylojo, kad jo gyvybinių energijų rezervai išsekę. Vaizdą papildė nuo nikotino pageltusių pirštų lengvas virpėjimas.

Taverneris net skarmalais apsirengęs atrodė oriai, ir žmogus nuo sofos žiūrėjo į jį gerokai nustebęs.

- Tai jūs pageidaujate įsigyti *Irritans* pupų? – paklausė mano kolega.

Jaunuolis linktelėjo, neišsiimdamas cigaretės iš burnos ir su nuostaba stebeilydamasis į Tavernerį, kurio kalba įgavo visiškai kitą intonaciją, nei pokalbyje su Minskiu.

- *Irritans* pupomis paprastai neprekiuojama, - tęsė Taverneris. – Ar galėčiau pasiteirauti, kam jums jų reikia?

- Tai ne jūsų reikalas, - atsakė žmogus su cigarete.

- Atsiprašau, bet šios pupos, - pasakė Taverneris, - pasižymi tam tikromis savybėmis, žinomomis tik Rytuose, ir tik ten yra realiai vertinamos. Norėčiau žinoti, ar jūs ruošiatės pasinaudoti šiomis savybėmis, nes keletą šių pupų paruošiau kaip tik tokiam atvejui.

- Man kaip tik to reikia! – iš nekantravimo nenatūraliai išplėsti kalbančiojo vyzdžiai blykstelėjo dar ryškiau.

- Gal jūs, kartais, amerikietis? – Taverneris prakalbo pašnibždomis.

Ryškos akys švietė kaip lempos.

- Aš labai susidomėjau jomis.

- Jos vertos dėmesio, - pasakė Taverneris, - bet tai vaikų žaidimai, - ir jis vangiai atgniauzė savo delną, parodydamas juodas sėklas, išbertas iš aguonų galvutės, kurios dabar pasitarnavo jam kaip siūlomos prekės pavyzdys.

Dabar cigaretė jau buvo išimta iš burnos.

- Jūs norite pasakyti, kad kažką žinote apie Kundalinį?

- Šventos gyvatės ugnį? – paklausė Taverneris. – Aišku, žinau jo savybes, bet aš pats jomis nesinaudoju. Man jų veikimas atrodo per stiprus. Jos gali pakenkti tam specialiai neparuoštam protui. Aš visada naudoju savo paties ritualinius metodus.

- Tai jūs priimate mokinius? – sušuko mūsų naujas pažįstamas, net persimainęs iš nekantrumo.

- Taip, kartais, jeigu sutinku tinkamą žmogų, - atsakė Taverneris tarsi tarp kitko, žaisdamas su sėklomis delne.

- Mane tai labai domina, - pasakė vyriškis nuo sofos. – Ar negalėtumėte pripažinti mane tinkamu žmogumi? Esu įsitikinęs, kad turiu hipnotizuojančių sugebėjimų. Aš dažnai matau neįtikėtinus dalykus.

Taverneris ilgai apžiūrinėjo jaunuolį, kol tas laukė nuosprendžio.

- Jus tikriausiai bus nesunku išmokyti matyti astralinius reginius.

Mūsų naujas pažįstamas pašoko nuo sofos.

- Važiuojam pas mane, - sušuko jis. – Ten mes galėsime aptarti viską ramesnėje aplinkoje. Manau, turėsiu jums atsilyginti? Nesu turtingas, bet kiekvienas darbas reikalauja atpildo ir aš pasiruošęs apmokėti jūsų paslaugas.

- Mano kaina – penkios ginėjos, - atsakė Taverneris su aplombu.

Žmogus su aromatine cigarete atsiduso su palengvėjimu. Buvau įsitikinęs, kad jeigu Taverneris prie šio skaičiaus būtų pridėjęs nulį, tas būtų sumokėjęs ir šią sumą. Mes nuvykome į jo butą – didelę, puikiai apšviestą studiją, išdažytą pačia netikėčiausia spalvų gama. Kušetė, kuri naktį, matyt, tapdavo lova, stovėjo kampe priešais židinį. Iš artimiausio kampo sklido tas nenusakomas kvapas, kurio neįmanoma išvengti ten, kur kaupiasi maisto liekanos – kumpio odelių ir išpiltos kavos kvapas, o nematomas lašantis kranas išdavė mums, kur šio kambario šeimininkas prausiasi.

Taverneris pasiūlė jam gultis ant kušetės, ištraukė iš savo kišenės ryšulėlį su juodais milteliais ir išbėrė žiupsnelį į kaistantį varinį smilkytuvą, stovintį ant židinio lentynėlės. Po kambarį pasklido tiršti dūmų kamuoliai, nustelbdami iš kampų sklidusius kvapus. Man kilo mintys apie stabmeldžių maldyklą ir keistus ritualus, kuriais stengiamasi pamaloninti baisius dievus.

Be apsmilkinimo, Taverneris dar atliko paprastą hipnozės procedūrą, su kuria aš kaip medikas jau buvau susipažinęs. Stebėjau, kaip žmogus ant kušetės greitai nugrimzdo į gilų hipnozės sukeltą transą, perėjusį į tokią atsipalaidavimo būseną su visišku gyvybės funkcijų nutrūkimu, kad tik nedaugelis hipnotizuotojų būtų drįsę į tokį lygį išvesti savo pacientus. Po to Taverneris pradėjo manipuliuoti su vienu iš svarbiausių energetinių centrų, esančiu saulės rezginio zonoje. Kur slėpė jo metodo esmė, aš negalėjau suprasti, nes Taverneris stovėjo į mane atsukęs nugarą, bet tai truko neilgai ir po keleto greitų hipnotizuotojo pasų rankomis jis grąžino jaunuolį į normalią būseną.

Pusiau pasvaigęs vyriškis atsisėdo ant kušetės, kvailai mirksėdamas nuo kambario šviesos. Visa procedūra tetruko tik apie dvidešimt minučių, ir jis aiškiai leido mums suprasti, kad seansas nevertas tų pinigų, kuriuos jis be jokio entuziazmo atskaičiavo Taverneriui.

Tačiau Taverneris neskubėjo išeiti, bandė pratęsti pokalbį ir, kaip aš supratau, įdėmiai stebėjo savo paciento elgesį. Pastarasis atrodė kažko sunerimęs, o kadangi mes tebesėdėjome, tai neiškentęs tarė:

- Atsiprašau, bet man atrodo, kad kažkas stovi už durų, - ir perėjęs per visą kambarį greitai atidarė duris. Iškišo galvą į koridorių, bet jis buvo tuščias. Grįžo į savo vietą ir atnaujino pokalbį su Taverneriu, bet jau negalėjo sutelkti dėmesio, nes nuolat nerimastingai žvilgčiojo į duris.

Po to staiga pertraukė mano kolegą per pusę žodžio ir tarė:

- Esu įsitikinęs, kad kambaryje kažkas yra. Toks jausmas, tarsi mane kažkas stebėtų, - ir jis atitraukė sunkią portjerą, dengiančią alkovą, bet už jos nieko nebuvo, išskyrus šluotą ir šepečius.

Nuėjęs į kitą kambario galą atidarė spintą, pažvelgė po kušete, kruopščiai apieškojo visą kambarį, visas vietas, kuriose nebūtų galėjęs pasislėpti nė kūdikis. Įsitraukęs į paieškas jis, atrodė, net pamiršo mūsų buvimą, bet pagaliau atsisuko į mus.

- Labai keista, - pratarė jis. - Negaliu atsikratyti jausmo, kad mane kažkas stebi. Tarsi čia būtų pats velnias ir slėptųsi nuo manęs, laukdamas, kada aš atsuksiu jam nugarą.

Staiga jis pažvelgė į viršų.

- Kas tie keisti šviesos ratilai raibuliuojantys ant lubų? - sušuko jis.

Taverneris truktelėjo mane už rankovės.

- Eikime, - tarė jis, - mums jau laikas išeiti. Mažieji Irvino draugeliai - ne pati maloniausia kompanija.

Mes palikome kambario šeimniną, kuris sustingęs kaip stulpas liko stovėti kambario viduryje ir tik akimis sekiojo nematomą objektą, lėtai raibuliuojantį siena žemyn. Kas atsitiko tada, kai ratilas pasiekė grindis, aš taip ir nesužinojau.

Išėjęs į gatvę aš su palengvėjimu įkvėpiau gryno oro. Tame kambaryje kažkas iš tikrųjų buvo nemalonaus.

- Kokią velniavą suorganizavote tam vyrui? - paklausiau savo kolegos.

- Tai, ką ir buvau pažadėjęs atlikti, - suteikiau aiškiaregystę, - atsakė Taverneris.

- Kokia jo laukia bausmė už atliktas piktadarystes?

- Mes nieko nežinome apie jo atliktas piktadarystes, - mandagiai atsakė Taverneris.

- Tai kuo pagrįsti buvo jūsų veiksmai?

- Būtent tu. Kai žmogus įgyja aiškiaregystės sugebėjimą, pirmiausia jis išvysta savo apties apnuogintą sielą. Jeigu tas žmogus yra toks, kaip mes apie jį galvojome, tai šis reginys bus tikriausiai

paskutinis jo gyvenime, nes siela, šaltakraujiškai ruošusi šias žmogžudystes, neatlaikys jų vaizdo. Iš kitos pusės, jeigu jis tik paprastas žmogus, ne per daug geras ar blogas, tada jis praturtins savo gyvenimą įdomiomis patirtimis.

Staiga kažkur virš mūsų galvų vakarėjančioje prieblandoje pasigirdo širdį stingdantis riksmas. Jis buvo toks siaubingas, kad sužadino siaubą visiems, kas jį girdėjo. Kiti praeiviai, kaip ir mes, sustingo vietoje. Su triukšmu atsidarė namo durys, ir mes pamatėme, kaip pro jas išbėgęs žmogus pasuko link upės.

- Dieve mano! - tariau aš. – Jis nubėgo prie dambos, - ir jau norėjau vyti jį, bet Taverneris sulaukė mane už rankovės.

- Tai jau ne mūsų reikalas, - tarė jis. – Be to aš abejoju, ar jis tikrai susitiks su mirtimi, kai pasieks tą vietą. Mirtis, kaip jūs žinote, gali būti labai siaubingas dalykas.

Jis buvo teisus, nes žingsnių aidas girdėjosi jau iš kitos gatvės pusės. Pro mus neseniai kaip aklas prabėgęs žmogus dabar pasuko išilgai gatvės į žiburius ir žmonių minią.

- Ką gi jis pamatė? – paklausiau Tavernerio, ir šaltukas perbėgo per mano nugarą, nes aš nors ir nelengvai pasiduodu panikai, bet, turiu garbingai prisipažinti, visada bijau dalykų, kurių nesuprantu.

- Jis sutiko Slenksčio Sargą, - atsakė Taverneris ir nutilo.

Staiga man praėjo bet koks noras klausinėti toliau. Aš mačiau pro šalį prabėgančio Irvino veidą ir jis man pasakė viską, ką man reikėjo žinoti apie to keisto tamsos pasaulio Gyventojų prigimtį.

Taverneris stabtelėjo, kad rankoje tebelaikomą saują banknotų įmestų į onkologinei ligoninei skirtą aukų dėžutę.

- Rodai, - paklausė jis, - ar jūs labiau norėtumėte numirti iš karto, ar pragyventi gyvenimą lydymas mirties baimės?

- Aš labiau norėčiau dešimt kartų numirti, – atsakiau jam.

- Aš taip pat, – tarė Taverneris. – Bausmė iki gyvos galvos blogiau už mirties nuosprendį.

MIRTIES SKALIKAS

- Ar viskas gerai? – paklausė mano pacientas, kai patikrinęs širdies darbą atidėjau į šalį stetoskopą. – Ar galiu būti ramus iki savo dienų pabaigos?

- Jūsų širdis dirba ne visiškai taip, kaip norėtumėte, - atsakiau aš, - bet jeigu elgsitės su ja atsargiai, ji tarnaus tiek, kiek jūs pats pageidausite. Tačiau vis tiek reikėtų vengti per didelių įtampų.

Vyriškio veide pasirodė keista išraiška.

- O jeigu įtampos tiesiog persekioja mane? – paklausė jis.

- Jūs turite pasirinkti tokį gyvenimo būdą, kad jų liktų kuo mažiau.

Iš kito kambario galo pasigirdo Tavernerio balsas:

- Jeigu jūs, Rodai, baigėte jo kūno apžiūrą, tai aš imsiuosi jo sielos reikalų.

- Man atrodo, - pasakė mūsų pacientas, - kad jie tarpusavyje labai susiję. Jūs pasakėte, kad mano kūnui reikalinga ramybė, - jis vėl pažvelgė į mane, - tačiau ką man daryti, jeigu mano protas sąmoningai jį žaloja? – ir jis pasisuko į mano kolegą.

- Atsakymas į šį klausimą yra pats svarbiausias dalykas, - atsakė Taverneris. – Mano kolega jums paaiškino, ką daryti, o aš dabar parodysiu, kaip tai daryti. Ateikite čia ir papasakokite visus simptomus.

- Haliucinacijos, - tarė lankytojas, sagstydamasis marškinius. – Juodas žiaurus ir baisus šuo staiga iššoka iš tamsaus kampo ir puola mane arba bando tai daryti. Iki šiol aš dar nesuteikdavau jam malonumo ir nepuldavau bėgti, nes tam per silpna mano širdis, bet vieną kartą man teks bėgti ir tada, ko gero, krisiu negyvas.

Taverneris klausiamai pažiūrėjo į mane, aš linktelėjau. Jeigu žmogus bėgs per greitai arba per toli, taip gali atsitikti.

- Kokios veislės tas šuo?

- Nenusakomos. Paprastas šuo, keturios kojos, uodega, ūgio kaip mastifas, bet kito kūno sudėjimo.

- Kaip jis atsiranda?

- Sunku pasakyti. Nepanašu, kad jis turėtų kokią nors aiškia sistemą, bet visada pasirodo tik sutemus. Jeigu aš einu gatve po saulėlydžio, tai tereikia apsidairyti, ir pamatau jį einantį iš paskos. Jeigu sėdžiu kambaryje temstant, bet šviesą uždegti būna dar anksti, galiu matyti, kaip jis slepiasi už baldų ir laukia patogaus momento.

- Patogaus momento kam?

- Įsikibti man į gerklę.

- Kodėl jis nė karto neužklupo jūsų iš netyčių?

- To aš ir pats niekaip negaliu suprasti. Atrodo, kad jis praranda daugybę užpuolimo galimybių, laukdamas momento atakai tol, kol aš pajuntu jo buvimą.

- Ką jis daro po to?

- Kai tik aš atsisuku ir pamatau jį, jis pradeda artėti link manęs! Jeigu aš išeinu pasivaikščioti, jis pasiveja mane, o jeigu aš vaikštau po kambarius, jis sėlina ir tyko tarp baldų. Aš jau minėjau, kad jis gali būti vien tik mano vaizduotės padarinys, bet kai jis stebi mane, jo žvilgsnis būna siaubingas.

Pacientas nutilo ir nusišluostė išrasojusią kaktą. Toks persekiojimas nėra malonus dalykas kiekvienam manijos apimtajam, bet žmogui su tokia širdimi, kaip mūsų paciento, tai gali būti pavojinga.

- Kaip bandote apsisaugoti nuo to padaro?

- Aš sulaikau jį, kalbėdamas: “Tu nerealus, tu žinai, kad esi tik kraupus košmaras, ir aš neleisiu tau manęs užpulti”.

- Gera apsauga, kaip ir kiekviena kita, - pasakė Taverneris. – Tačiau aš atkreipiau dėmesį, kad jūs kalbatės su juo kaip su realiu.

- Iš tiesų, tikrai taip! – apmąstęs ištarė mūsų pacientas. – Tai nauja mintis. Niekada anksčiau taip negalvojau. Man atrodė visiškai normalu, kad tas padaras nerealus, tik mano paties smegenų sukurtas fantomas, bet jau kuris laikas buvau pradėjęs tuo abejoti. Gal net pradėjau galvoti, kad jis iš tikrųjų egzistuoja? Kad jis turi realią jėgą ir iš tikrųjų gali mane užpulti? Kažkur sielos gelmėse atsirado įtarimas, kad šis šuo nėra toks nepavojingas.

- Jis taps jums ypatingai pavojingas tada, kai prarasite savitvardą ir pradėsite nuo jo bėgti. Kol jūs šaltakraujiškai elgiatės su juo, nemanau, kad jis galėtų jums pakenkti.

- Būtent, tačiau yra riba, kurią peržengus galima prarasti savitvardą. Įsivaizduokite, kad kiekvieną naktį vos užmigęs jūs prabundate nuo minties, kad tas padaras yra jūsų kambaryje, jūs matote jo snukį, iškištą pro portjeros plyšį, jūs sukaupiate drąsą, išsivaduojate nuo šio reginio ir nurimstate. Po to, kai jūs vėl pradėdate snūduriuoti ir paskutinį kartą apžvelgiate kambarį, kad įsitikintumėte, jog viskas tvarkoje, staiga atsiranda kažkoks tamsus gumulas tarp jūsų ir židinyje blėstančios ugnies atšvaitų. Jūs nesiryžtate užsnūsti, bet negalite visai apsieiti be miego. Jūs bandote aiškiai suvokti, kad visa tai tik vaizduotės žaismas, bet panašūs dalykai, pasikartojantys kiekvieną naktį, išvargina jus.

- Tai vyksta kiekvieną naktį?

- Beveik. Šuns įpročiai nėra nuoseklūs. Tik reikėtų pridurti, kad jis niekada nepasirodo penktadieniais, jeigu ne šis atokvėpis, jau seniai būčiau miręs. Kai ateina penktadienis, aš visada sakau jam: “Tai ką, padare, atėjo šunų šabo diena”, ir aštuntą valandą vakaro atsigulęs ramiai išmiegu dvyliką valandų.

- Jeigu jūs sutiktumėte vykti į mano ligoninę Hindhede, tikėkimės, kad sugebėtume pašalinti tą padarą iš jūsų kambario ir užtikrinti ramų poilsį naktimis, - pasakė Taverneris. – Tačiau dar norėčiau sužinoti, - jis vos pastebimai padarė pauzę, - kodėl jūsų vaizduotę lanko šunys, o ne, tarkime, amžinai populiarus raudonos gyvatės vaizdinys?

- Aš taip pat norėčiau tai žinoti, - atsakė mūsų pacientas. – Jeigu tai būtų gyvatės, galėčiau prileisti daug vandens ir jas nuskandinti, bet šis sėlinantis padaras... - jis truktelėjo pečiais ir išėjo paskui liokajų iš kambario.

- Na, Rodai, ką jūs apie tai galvojate? – paklausė mano kolega, kai durys užsidarė.

- Iš pirmo žvilgsnio tai panašu į eilinę haliucinaciją, bet aš jau mačiau pas jus pakankamai keistų ligonių, kad apsiribočiau tik psichikos mechanizmo analize. Jums atrodo, kad mes susidūrėme su dar vienu minčių perdavimo atveju?

- O, jūs darote pažangą, - tarė Taverneris, pritariančiai linktelėdamas galva. – Kai jūs pradėjote čia dirbti, tai neabejodamas skyrėte raminamuosius vaistus visiems ligoniams, kurių ligos diagnozė buvo susijusi su smegenų veikla. Dabar jūs pripažįstate, kad Danguje ir Žemėje egzistuoja dalykai, kurių jums nedėstė medicinos mokyklose. Jūs manote, kad tai minčių perdavimo atvejis? Aš taip pat linkęs taip galvoti. Kai pacientas pasakoja jums apie savo haliucinacijas, jis užsispyrusiai gina jas ir dažnai aiškina, kad tai psichiniai reiškiniai, bet, kai pacientas vaizdžiai perteikia psichinius reiškinius, jis dažniausiai atsiprašinėja už juos ir aiškina, jog tai tik haliucinacija. Jeigu taip, tai kodėl padaras nepuola, nesusidoroja su juo ir kodėl šuo reguliariai pasiima išėiginę, tarsi jam galiotų kažkoks įstatymas apie darbo laiko trukmę.

Staiga jis delnu trinktelėjo į rašomąjį stalą.

- Penktadienis – tai Juodosios Ložės diena. Mes ir vėl turime eiti jų pėdomis. Jie sužinos apie mane anksčiau nei mes užbaigsime. Kažkas pasimokęs okultizmo Juodojoje Ložėje atsakingas už šią šuns šmėklą. Martinas penktadieniais gali ramiai išsimiegoti todėl, kad jo potencialus žudikas tuos vakarus leidžia Ložėje ir negali užsiimti savo asmeniniais reikalais.

- Jo potencialus žudikas? – paklausiau aš.

- Būtent. Kiekvienas, kuris siunčia panašią šmėklą žmogui su tokia širdimi kaip Martino, žino, kad anksčiau ar vėliau šmėkla taps jo mirties priežastimi. Įsivaizduokime, kad nuošalioje vietoje pastebėjęs jį sekantį šunį Martinas pasiduos panikai ir pradės bėgti.

- Jis nubėgs ne daugiau kaip pusę mylios, - pasakiau aš, - abejoju ar pajėgs toliau.

- Tai grynas mentalinio žudymo atvejis. Kažkoks treniruotas okulistas sukūrė juodo šuns minties formą, ir jis yra iš pakankamai Martinui artimos aplinkos, kad perduotų šią minties formą į jo sąmonę minčių srautu, o Martinas regi arba galvoja, kad regi, atvaizdą, sukurtą kito žmogaus sąmonėje.

Pati minties forma nėra kenksminga, išskyrus tą siaubą, kurį ji įteigia. Tačiau vos tik Martinas praras savitvardą ir imsis stiprių fizinės savisaugos priemonių, šis papildomas krūvis sukels širdies priepuolį ir jis kris negyvas, nepalikdamas jokių ženklų, kas būtent tapo mirties priežastimi. Artimiausiomis dienomis, Rodai, mes apsilankysime tose juodosiose ložėse, jos per daug žino. Paskambinkite Martinui į „Cecilijos“ viešbutį ir pasakykite, kad vakare mes pasiimsime jį į savo ligoninę.

- Kaip jūs ketinate elgtis šiuo atveju? – paklausiau aš.

- Ligoninės pastatas apgaubtas psichinio varpo vibracijomis, todėl Martinui negalės nieko blogo nutikti, kol jį veiks ši apsauga. Po to mes išsiaiškinsime, kas siuntėjas, ir pažiūrėsime ar galima jį įveikti vieną kart visiems laikams. Šmėklos sunaikinimas nėra geriausia išeitis, jos kūrėjas tuoj pat pasiųs kitą. Tas, kurį mes turime įveikti, yra už šio šuns slypintis žmogus.

Tačiau turime būti atsargūs, kad Martinas nepastebėtų, jog mes jaučiame jam grėšiantį pavojų, nes tada jis praras savo vienintelę apsaugą nuo to padaro – tikėjimą jo nerealumu. Tai apsunkins mūsų pastangas, nes mes negalėsime jam uždavinėti daug klausimų, kad nesukeltume jo įtarimų. Mes turėsime surinkti duomenis aplinkiniais keliais.

Pakeliui į Hindhedą Taverneris kalbėjosi su pacientu apie okultines teorijas, ko anksčiau niekada nedarė. Kartais apibendrinamas atliktą darbą, jis paaiškino pagrindinius reiškinį sukėlusius dėsnius, kad išsklaidytų nežinomybės sukurtą siaubą ir suteiktų savo pacientui galimybę pačiam jį įveikti, bet kad darytų tai išlanksto... Niekada.

Klausiausi vis labiau stebėdamasis, o po to staiga supratau, kad Taverneris taip žvejoja faktus. Jis norėjo išsiaiškinti ar pats Martinas turi kokių nors okultinių žinių ir demonstravo savo susidomėjimą, kad sukeltų kito žmogaus domesį, jeigu toks egzistuoja. Mano kolegės diplomatija greitai davė vaisių. Martinas taip pat domėjosi šiais klausimais, nors realus pažinimas buvo lygus nuliui, net aš tai pastebėjau.

- Norėčiau, kad jūs susitiktumėte su Mortimeru, - pasakė Martinas. – Tai labai įdomus vyrukas. Buvo laikas, kai mes su juo šnekučiuodavomės šiomis temomis iki vidurnakčio.

- Tikrai būtų malonu susitikti su jūsų draugu, - atsakė Taverneris. – Kaip jums atrodo, ar būtų įmanoma jį įtikinti atvažiuoti pas mus kurį nors sekmadienį? Aš visada ieškau tų, iš kurių galiu sužinoti ką nors nauja.

- Aš, aš... man gaila, bet aš negalėsiu su juo dabar susisiekti, - pasakė mūsų pacientas ir nugrimzdo į tylą, iš kurios jo negalėjo ištraukti jokios Tavernerio pastangos vėl užmegzti pokalbį. Mes akivaizdžiai palietėme skausmingą temą, ir aš pastebėjau, kad mano kolega mintyse įsidėmėjo šį faktą.

Kai tik mes atvykome, Taverneris nuėjo tiesiai į kabinetą, atsidarė seifą ir ištraukė savo kartoteką.

- Mateo, Montegiu, Mortimeras, - burbėjo jis, sklaidydamas korteles. – Eltonas Viljamas Mortimeras, išventintas į *Sutanuotų brolių* ordiną 1912 m. spalį; suteiktas *Ginkluoto sargybinio* rangas 1915 m. gegužę; suimtas įtarus šnipinėjimu 1916 m. kovą. Iškelta byla dėl kaltinimo panaudojus per didelę įtaką jo motinai surašant testamentą. (Visa įvykių eiga rodė, kad jis prisidėjo prie to, bet niekas negalėjo įrodyti konkrečiai.) Tapo *Naikintojų gvardijos* ložės Didžiuoju meistru. Kodas: du, trys, du; pseudonimas „Šakalas“.

- Kiek daug žinių apie misterį Mortimerą. Manau, kad tai žmogus, su kuriuo geriau nesusitikti. Dabar norėčiau sužinoti, kuo Martinas jį suerzino.

Kadangi nesiryžome Martinui uždavinėti klausimų, mums beliko stebėti jį, ir greitai aš atkreipiau dėmesį, kaip nekantriai ir nervingai jis peržiūri gaunamą korespondenciją. Laukdamas pašto, jis visada slankiodavo po vestibulį ir karštligiškai griebdavo savo negausų pluoštelį, atrodė, vien tam, kad tuoj pat pajustų dar didesnį nusivylimą. Kad ir kokio laiško jis laukė, jo nebuvo. Jis tuo, beje, nesistebėjo, todėl nusprendžiau, kad jis labiau guodė save viltimi, nei iš tikrųjų laukė kažko, kas turėjo realiai įvykti.

Tačiau vieną kartą, kai jis daugiau jau nepajėgė tvardyti, o aš, apie aštuntą valandą vakaro patikrinęs pašto dėžutę, pasakiau jam, kad jam niekas neparašė, jis atšovė:

- Ar patikėsite, daktare Rodai, kad „išsiskyrimas verčia širdį mylėti stipriau“?

- Tai priklauso nuo žmogaus, - atsakiau aš. – Esu pastebėjęs, kad kai susipyksti su kuo nors, tai esi pasiruošęs nematyti daugelio trūkumų, ypač jeigu kurį laiką išskirtas su juo.

- Bet jeigu jūs įsimylėjęs ką nors? – tęsė jis pusiau susirūpinęs, pusiau droviai.

- Manau, kad meilė blėsta, jeigu jos nuolat nemaitiname, - atsakiau aš. – Žmogaus protas turi milžiniškas adaptacines galias, ir anksčiau ar vėliau žmogus pripranta apsieiti be pačių artimiausių ir mylimiausių asmenų.

- Ir aš taip manau, - pasakė Martinas, o aš sekiau akimis, kaip jis nulindo į atokiausią kampa ieškoti paguodos savo pypkės dūme.

- vadinasi čia įmaišyta moteris, - tarė Taverneris, kai perpasakojau jam mūsų pokalbį. – Norėčiau žvilgtelėti į ją. Ketinu prisiimti Mortimero priešininko vaidmenį, ir, jeigu jis siunčia juodas minčių formas, norėčiau pažiūrėti, ko galima pasiekti panaudojus baltas.

Supratau, kad Taverneris ketina panaudoti tylios įtaigos metodą, nes buvo neprilygstamas šios srities meistras. Matyt, Tavernerio magija veikė greitai, nes jau po poros dienų aš įteikiau Martinui laišką, kuris privertė jo veidą parausti iš pasitenkinimo, o jį patį privertė bėgte nubėgti į savo kambarį, kad perskaitytų jį vienuoje. Po pusvalandžio jis atėjo į mano kabinetą ir pasakė:

- Daktare Rodai, ar bus patogų rytojaus priešpiečiams pasikviesti dvi damas?

Aš užtikrinau, kad tikrai patogų, o pats sau įvertinau tą permainą, kuri įvyko jame gavus brangų laišką. Šią valandėlę jis būtų suvaldęs ištisą gaują juodų šunų.

Rytojaus dieną išvydau Martiną dviems damoms aprodantį apylinkes, o kai jas atlydėjo į valgyklą, pristatė man kaip misis ir mis Helem. Man atrodė, kad su mergina kažkas vyksta, ji buvo labai išsiblaškiusi ir nedėmesinga. Tačiau Martinas jautėsi septintame danguje, o savo laimės neslepiantis žmogus visuomet linksmai nuteikia aplinkinius. Vos sulaikydamas šypsena stebėjau šią mažą komediją, bet ji staiga virto tragedija.

Kai mergina nusimovė pirštines, ant jos kairės rankos bevardžio piršto pasimatė žiedas. Tai, be abejo, buvo sužadėtuvių žiedas.. Pakėliau akis į Martiną ir pamačiau, kaip jo žvilgsnis sustingo prie žiedo. Per tas keletą skundžių žmogus buvo sugniuždytas, o trumpas vizitas baigtas. Jis sutelkė visas valios pastangas, kad tęstų šeimininko vaidmenį, bet tos pastangos kėlė užuojautą ir aš apsidžiaugiau, kai priešpiečių pabaiga leido man išeiti.

Tačiau toli nueiti nespėjau. Tarpduryje Taverneris sulaikė mane už rankos ir nusivedė į terasą.

- Grįžkim, - tarė jis. – Aš noriu susidraugauti su Helemų šeima, gal jos nušvies mūsų problemą.

Mes radome Martiną einantį greta motinos, todėl mums buvo nesunku vaikstant po parką prisijungti prie dukros. Jai, atrodė, patiko toks išsidėstymas, ir praleidę jos draugijoje vos keletą minučių, iš karto supratome priežastį.

- Daktare Taverneri, - tarė ji, - ar galiu su jumis pasikalbėti apie save?

- Tai man bus labai malonu, mis Helem, - atsakė šis. – Ko norėtumėte manęs paklausti?

- Nesuvokiu kai kurių dalykų. Ar gali būti įsimylėjusi į žmogų, kuris tau nepatinka?

- Gali būti ir taip, - atsakė Taverneris, - bet tai neteiks malonumo.

- Aš susižadėjusi su žmogumi, - pasakė ji sukiodama ant piršto žiedą, - į kurią aistringai ir beviltiškai įsimylėjusi, kai aš ne su juo. Tačiau vos tik jį pamatu, mane apima siaubo ir pasišlykštėjimo juo jausmas. Kai aš ne kartu su juo, tai veržiuosi pas jį, o kai jis atsiranda greta, jaučiu kaip viskas yra bloga ir baisu. Negaliu aiškiau išsireikšti, bet jūs suprantate, ką aš turiu galvoje?

- Kaip jūs su juo susižadėjote? – paklausė Taverneris.

- Paprastai. Aš jį pažinojau tiek pat laiko kaip ir Bilį, - pasakė ji rodydama į Martiną, kurisėjo priekyje šnekučiuodamasis su motina.

- Ar jis nepiktnaudžiavo savo įtaka jūsų atžvilgiu? – paklausė Taverneris.

- Ne, nemanau. Kai tik jis pasipiršo, aš iš karto sutikau.

- Kiek laiko prieš tai jūs jau žinojote, kad priimsite pasiūlymą, jeigu tik jis ryšis?

Nežinau. Negalvoju apie tai. Iš tikrųjų sužadėtuves man buvo tokia pati staigmena kaip ir kiekvienam kitam. Prieš tris savaites aš dar visiškai negalvoju apie jį kaip apie vyrą, o po to staiga

supratau, kad būtent už šio žmogaus noriu ištekėti. Tai buvo staigus impulsas, bet toks stiprus ir aiškus, kad aš žinojau, jog būtent taip turiu pasielgti.

- Ir jūs nesigailite?

- Iki šios dienos nesigailėjau, bet šiandien, sėdėdama valgykloje, staiga pajutau, kaip būtų nuostabu, jeigu nereikėtų grįžti pas Tonį.

Taverneris pasisuko į mane.

- Psichinė šio namo apsauga pasiekia savo tikslą, - pasakė jis, o po to vėl atsigręžė į merginą. – Ar jums neatrodo, kad būtent misterio Mortimero asmenybė labiausiai turėjo įtakos jūsų sprendimui?

Viduje žavėjaisi Tavernerio šūviu į neregimą taikinį ir tuo, kaip mergina palaimingai žengė į jo paspėstus spąstus.

- O ne, mane dažnai užplūsta panašūs impulsai, kaip tik vienas toks ir atvedė čia.

- Vadinas, - tarė Taverneris, - jis gali būti visiškai kitoks nei tas, kuris privertė jus susižadėti su Mortimeru. Dar daugiau, aš galiu jums prisipažinti, kad būtent aš esu jo autorius.

Mergina nustebusi žiūrėjo į jį.

- Kai tik sužinojau apie jūsų egzistavimą, panorau jus pamatyti. Čia yra siela, kuri laikinai pavesta mano globai, ir aš galvoju, kad jūs įnešite savi indėlį į jos gerovę.

- Aš tai žinau, - pasakė mergina, žvelgdama į nieko neįtariančio Martino pečius, su tokiu sielvartu ir liūdesiu, kad iš karto tapo aišku, kam skirti jos tikrieji jausmai.

- Kai žmonės nori ką nors pranešti, siunčia telegramas, bet tik ne aš. Aš siunčiu mintis, nes tiku, kad joms paklūstama. Telegramos žmogus gali nepaisyti, bet mintis privers jį veikti, nes jis tiki, kad tai jo paties mintis, nors, aišku, reikia pasirūpinti, jog jis nieko neįtartų apie patirtą įtaigą, antraip jis gali pasielgti kaip tik priešingai.

Mis Heliam nuostabai nebuvo ribų.

- Argi tai įmanoma? – sušuko ji. – Aš negaliu tuo patikėti.

- Ar matote tą vazą su žydinčiais raudonais snapučiais kairėje tako pusėje? Aš priversiu jūsų motiną prieiti ir nusiskinti vieną žiedą. Žiūrėkite.

Mes abu sužiurome į nieko neįtariančią moterį, kol Taverneris koncentravo į ją savo dėmesį, ir ji, takui atvedus ją prie vazos, priėjo prie jos ir nusiskynė ryškiai raudoną žiedą.

- Ką jūs darote mūsų snapučiams? – paklausė jos Taverneris.

- Atsiprašau, - atsakė ši, - panašu, kad pasidaviau staigiam impulsui.

- Toli gražu ne visos mintys kyla galvoje to, kuris jas „sumąsto“, - pasakė Taverneris. – Mes nuolat siuntinėjame vieni kitiems pasąmonintas įtaigas ir darome įtaką vieni kitų protams net neįtardami apie tai, o jeigu minties jėgą suprantantis žmogus specialiai treniruoja savo protą jos panaudojimui, tai egzistuoja ne taip jau daug dalykų, kurių jis nepajėgtų atlikti.

Vaikštinėdami priėjome terasą, ir Taverneris atsisveikinęs nuėjo į savo kabinetą. Aš taip pat užsukau pas jį ir radau prie atidaryto seifo su kartoteka.

- Na ir kaip jūs visa tai vertinate, Rodai? – kreipėsi jis į mane.

- Martinas ir Mortimeras siekė vienos merginos palankumo, - tariau aš. – Ir Mortimeras savo tikslams panaudojo tuos pačius metodus, kuriuos jūs taikote savo pacientams.

- Teisingai, - atsakė Taverneris. – Puiki praktinė juodojo ir baltojo okultizmo pamoka. Mes abu tyrinėjame žmogaus protą, abu studijuojame neregimas gamtos jėgas, bet aš savo žinias naudoju gydymui, o Mortimeras savo – naikinimui.

- Taverneri, - paklausiau aš, įdėmiai žvelgdamas jam į veidą, - kas jums trukdo savo didžiules žinias taip pat naudoti asmeniniams tikslams?

- Keletas dalykų, mano drauge, - atsakė šis. – Pirmiausia tie, kurie mokėsi ten, kur mokiausi aš, turi būti (nors negaliu teigti, kad tokiais išlieka visada) praėję griežtą atranką, kruopščiai patikrinti. Antra, aš priklausau organizacijai, kuri neabejotinai baudžia už piktnaudžiavimą gautomis žiniomis. Ir trečia, žinodamas, ką darau, aš nerizikuoju piktnaudžiauti man patikėtomis žiniomis. Visoje Visatoje nėra tokio daikto kaip tiesi linija, viskas juda kreivėmis. Ir tik laiko klausimas, kada jūsų protu pasiūsta įtaiga grįš pas jus. Anksčiau ar vėliau Mortimero šuo grįš į šeimnininko namus.

Martinus neatėjo vakarienės, ir Taverneris tuoj pat paklausė, kur jis galėtų būti.

- Jis palydėjo savo viešnią iki sankryžos, kad padėtų įlipti į autobusą, važiuojantį į Hezlmėrą, - pasiūlė kažkas versiją, bet Taverneris aiškiai liko nepatenkintas tokiu atsakymu ir pažiūrėjo į laikrodį.

- Liko apie porą valandų šviesaus paros laiko, - pasakė jis. – Jeigu jis negrįš iki sutemų, Rodai, praneškite man.

Tai buvo apniukęs vakaras, artinosi audra ir anksti sutemo. Po aštuntos valandos aš susiradau Tavernerį jo kabinete ir pasakiau, kad Martino vis dar nėra.

- Tada mums geriausia būtų eiti jo ieškoti, - pasakė jis.

Mes išlipome per langą, kad išvengtume susitikimų su kitais pacientais ir, prasiskverbę per krūmynus greitai atsидūrėme prie pelkės.

- Norėčiau žinoti, kuriuo keliu jis pasuko, - pratarė Taverneris. - Čia per daug kelių pasirinkimui. Mums geriausiai būtų eiti aukštesne vieta ir dairytis jo per binoklį.

Mes pasukome link vėjo nugairintomis pušimis apaugusio stataus skardžio, ir nuo jo Taverneris per binoklį atidžiai apžiūrėjo visus viržiais apaugusius takelius. Už mylios nuo mūsų jis pastebėjo figūrą, kuri ėjo į šią pusę, bet buvo dar per toli, kad ją geriau įžiūrėtume.

- Gal tai ir Martinas, - pasakė mano kolega, - bet mes negalime tuo pasikliauti. Geriau likime čia ir palaukime, kol įvykiai įsisuks. Jeigu nusileisime nuo skardžio, mes jo nebematysime. Imkite binoklį, jūsų regėjimas geresnis. Kaip vis tik anksti temsta, kad taip dar pusvalandį pabūtų šviesu.

Atskriejo šalto vėjo gūsis, privertęs mus pašurpti po plonais rūbais. Vakaruose kaupėsi pilki debesys, linko medžiai. Žmogus anapus pelkių ėjo greitai, nesidairydamas į šalis. Išskyrus šią vienišą figūrą, visa pilka panorama buvo tuščiai nyki.

Staiga greitas žingsniavimas sutriko, žmogus apsidairė, luktelėjo ir vėl pagreitino žingsnį. Po to dar kartą apsidairė ir pasileido ristele. Nubėgęs keletą jardų, vėl perėjo prie greito ėjimo ir tęsė savo kelią nesidairydamas.

Perdaviau binoklį Taverneriui.

- Tai iš tikrųjų Martinas, - tarė jis, - ir jis išvydo šunį.

Dabar mes jau galėjome nuspėti, kuria kryptimi jis ėjo, todėl nulipė nuo skardžio patraukėme jo pasitikti. Nuėjome gal ketvirtį mylios, kai tamsoje kažkur priekyje pasigirdo riksmas, šiurpus, persmelkiantis, mirties akivaizdoje atsидūrusios būtybės šauksmas.

Norėdamas atitraukti dėmesį, Taverneris sušuko tokiu balsu, kad aš nesitikėjau, jog žmogaus plaučiai tam pajėgūs. Mes nubėgome šlaitu ir, kai jau perkopėme į kitą skardžio pusę, išvydome per viržius besibraunančią figūrą. Mūsų kostiumų baltos apykaklės gerai matėsi tirštėjančioje tamsoje, ir jis pasuko į mūsų pusę. Tai buvo Martinas, bėgimu gelbstintis savo gyvybę nuo mirtį nešančio šuns.

Aš greitai aplenkiau Tavernerį ir sugriebiau vejamą žmogų į glėbį, nes mes tiesiog kaktomuša susidūrėme siaurame viržyno take. Savo kūnu pajutau jo širdies nuovargį, nes dūžiai gaudė kaip blogai sureguliuotas variklis. Paguldžiau Martiną ant žemės, priėjo Taverneris su savo kišenine vaistinėle, ir mes padarėme viską, ką leido mūsų jėgos.

Suspėjome pačiu laiku. Dar keletas jardų, ir žmogus būtų kritęs. Kai pagaliau atsitiesiau ir apsidairiau, padėkojau Dievui, kad neturiu tos aštrios regėjimo dovanos, kuri leistų man regėti, kas mums priartėjus pasislėpė tamsiuose viržių sąžalynuose. Aš neabejojau, kad tas *kažkas* nuėjo, nes gal tuzinas netoliese besiganiusių avių išsilakstė, kad leistų jam praeiti.

Parvedėme Martiną į kambarį. Patyrusi tokį išbandymą jo širdies būklė buvo labai rizikinga, ir mes turėjome jam duoti raminančių vaistų, kad pailsėtų įtempti nervai.

Jau po vidurnakčio Taverneris priėjo prie lango ir pažvelgė į tamsą.

- Rodai, prieikite, - pasakė jis, - ar jūs ką nors įžiūrite?

Pasakiau, kad nieko.

- Jums būtų labai naudinga, jeigu įžiūrėtumėte, - pareiškė Taverneris. – Jūs per daug linkęs minčių formas vertinti kaip nesveiko proto sukurtus darinius, tarsi jie objektyviai neegzistuoja ir todėl visiškai nekenksmingi. Dabar pažvelkime į šį reiškinį iš paciento pozicijų.

Jis pradėjo pirštais ant mano kaktos bilsnoti būgno ritmu. Greitai man susiformavo pojūtis, tarsi būčiau sulaikęs čiaudulį, o šis dabar iš nosiaryklės pasuko į mano kaukolės vidų ir ten klojosi kelią. Po to pastebėjau, kaip lauko tamsoje atsirado silpnas švytėjimas, ir išvydau ant lango ištemptą pilkai balkšvą plėvelę. Už jos įžvelgiau Mirties skaliką!

Iš tamsos sutirštėjęs vaiduoklis puolė prie lango iš šoko ant jo, bet iš karto atsitraukė, atsimušęs galva į pilkąją plėvelę. Jis vėl susiformavo ir šoko, tačiau buvo priverstas atsitraukti. Atrodė, kad iš pražiotų nasrų išsiveržė begarsis lojimas, o akyse sublyksėjo Anapilio ugnys. Tai buvo ne įprasti gyvūni žalsvi akių žiburėliai, bet kažkokios šaltos, mūsų juslėmis nefiksuojamoms planetos purpuriniai atšvaitai.

- Štai ką Martinas regi naktimis, - pasakė Taverneris, - tik jo atveju padaras iš tikrųjų būna kambaryje. Gal man atidaryti jam kelią per psichinę apsaugą ant lango, kai jis vėl bandys įkišti čia savo nosį, ir leisti jam čia ateiti?

Aš neigiamai papurčiau galvą ir nusigrėžiau nuo šio košmariško reginio. Taverneris greitai perbraukė ranka išilgai per mano kaktą, atlikdamas kažkokius specifinius nuėmimo judesius.

- Jūs gavote pakankamai, - tarė jis, - bet niekada nepamirškite, kad lunatiko haliucinacijos tokios pat realios jam, kaip šis šuo jums.

Kitą vakarą mes dirbome biure, kai mane pakvietė į holą pokalbiui su atvykusia ledi. Tai buvo mis Helem, ir aš labai norėjau sužinoti, kas paskatino ją taip greitai vėl pas mus apsilankyti.

- Tarnas pranešė man, kad misteris Martinas serga ir aš negaliu su juo pasimatyti. Tačiau aš noriu sužinoti, ar daktaras Taverneris gali man skirti keletą minučių?

Aš pakviečiau ją į biurą, kur mano kolega nė trupučio nenustebo išvydęs viešnią.

- Tai jūs nusiuntėte žiedą atgal? – paklausė jis.

- Taip, atsakė ji. – Kaip jūs sužinojote? Kokią magiją panaudojote šį kartą?

- Jokios magijos, miela mis Helem, tik sveikas protas. Normalioje civilizuotoje visuomenėje žmonės ne dažnai taip išsigąsta, todėl aš padariau išvadas, kad atsitiko kažkoks nekasdieniškas įvykis. Aš žinojau, kad jūs susijusi su labai pavojingu žmogumi, todėl iš karto atkreipiau į jį dėmesį. Ką jūs galėjote padaryti, kad sulauktumėte jo nemalonės? Jūs neseniai lankėtės pas mus, ne jo įtakos sferoje, ir jums miela buvo kompanija žmogaus, kuriam jūs nesate abejinga. Gal jūsų jausmuose įvyko staigus lūžis? Aš noriu sužinoti, kas nutiko, todėl savo spėlionės išsaciau kaip teiginį, o jūs, galvodama, kad aš viską žinau, net nebandėte prieštarauti ir pateikėte man rūpimą informaciją.

- Tačiau, daktare Taverneri, - paklausė visiškai sumišusi mergina, - kodėl jūs tiek vargote, kai aš visą laiką buvau pasiruošusi atsakyti į visus jūsų klausimus?

- Todėl, kad aš noriu, jog jūs pati pamatytumėte, kaip lengva manipuliuoti nieko neįtarinačiu žmogumi, - pasakė jis. – Dabar pasakykite, koks rūpestis jus atvedė pas mus?

- Kai vakar vakare grįžau namo, jau žinojau, kad nepajėgsiu ištekėti už Tonio Mortimero, - pasakė mergina. – Ryte parašiau jam ir pranešiau šį savo sprendimą. Jis atėjo prie mano namų ir paprašė išeiti pasikalbėti. Aš atsisakiau, nes žinojau, kad jeigu pamatysiu jį, tai vėl pateksiu jo įtakon. Tada jis atsiuntė raštelį, kad kol nepasikalbės su manimi, tol nenueis. Mane apėmė panika, bijojau, kad jis jėga neįsiveržtų į vidų. Todėl nepastebimai išsprūdau pro kiemo duris ir atvažiavau pas jus. Kažkodėl man atrodo, kad jūs suprantate, kas čia vyksta, ir sugebėsite man padėti. Be abejo, aš suprantu, kad jis neįrems pistoleto man į galvą ir neprivers jėga tekėti už jo, bet jis man daro tokią didelę įtaką, kad aš bijau, jog jis nepriverstų manęs žengti šio gyvenimo žingsnio prieš mano valią.

- Manau, - tarė Taverneris, - mes turime galutinai užbaigti su meistru Entoniu Mortimeru.

Taverneris nusivedė merginą į antrą aukštą ir leido abiem su Martinu ne ilgiau kaip minutę tik pažvelgti vienas į kitą, neištariant nė žodžio, o po to paliko ją vienos iš seserų globai.

Tą vakarą, baigiantis vakarienei, man pranešė, kad kažkoks džentelmenas pageidauja matyti sekretorių. Aš išėjau į holą, ir su manimi pasisveikino aukštas tamsiaplaukis vyras labai keistomis akimis.

- Aš noriu pasimatyti su mis Helem, - pasakė jis.

- Mis Helem? - pakartojau aš tarsi mąstydamas.

- O kodėl gi ne? – atsakė jis, truputį atsitraukdamas atgal. – Argi ji ne pas jus?

- Paklausiu sesers, - atsakiau jam.

Aš įsmukau atgal į valgyklą ir sušnibždėjau Taverneriui:

- Mortimeras čia.

Jis kilstelėjo antakius.

- Aš priimsiu jį biure, - pasakė jis.

Ten mes abu ir nuėjome, bet prieš pakviečiant lankytoją, Taverneris ant savo rašomojo stalo taip sureguliuavo stalinę skaitymui skirtą lempą, kad jo paties veidas paskendo šešėlyje ir praktiškai buvo nematomas.

Po to pakvietėme Mortimerą. Jis suteikė sau pasitikėjimą spinduliuojančią pozą.

- Atėjau paprašytas mis Helem motinos, kad parlydėčiau ją į namus, - pareiškė jis. – Norėčiau, kad jūs praneštumėte jai, kad aš esu čia.

- Mis Helem šiandien negrįš į namus, ir ji apie tai pranešė motinai telegrama.

- Aš neklausiu jūsų, kokie buvo mis Helem planai, aš prašau perduoti jai, kad esu čia ir noriu ją matyti. Tikiuosi jūs neprieštaraujate?

- Prieštarauju, - atsakė Taverneris. – Aš kategoriškai prieštarauju.

- Mis Helem atsisako mane matyti?

- Aš neklausiau jos apie tai.

- Tada kokią jūs turite teisę demonstruoti tokią pasipiktinimą keliančią poziciją?

- Štai pagal šią teisę, - atsakė Taverneris ir padarė kaire ranka ypatingą ženklą. Ant smiliaus buvo užmautas žiedas tokio nuostabaus darbo, kokio dar iki šiol man nebuvo tekę matyti.

Mortimeras pašoko, tarsi Taverneris būtų nukreipęs į jo galvą pistoletą. Jis persilenkė per stalą ir stengėsi įžvelgti šešėlyje slypinčio veido bruožus, po to ėmė įdėmiai tyrinėti žiedą.

- Septyneto Vyriausiasis, - iškošė jis ir žengė žingsnį atgal.

Po to jis pasuko link durų, bet pro petį metė tokį neapykantos ir siaubo kupiną žvilgsnį, kokio iki šiol nebuvau matęs. Galėjau prisiekti, kad jis iššiepė dantis ir suurzgė.

- Broli Mortimerai, - tarė Taverneris, - šiąnakt šuo grįš į savo narvą.

- Užlipkime į antrą aukštą ir pro kurį nors langą pažiūrėkime, ar jis iš tikrųjų išėjo, - pasiūlė Taverneris.

Iš savo stebėjimo posto mes galėjome matyti mūsų vėlyvąjį lankytoją, kuris ėjo smėlėtu keliu, vedančiu į Tersli. Tačiau, mano nuostabai, užuot ėjęs sau, jis atsigrėžė ir atidžiai pažvelgė atgal.

- Jis ką, ruošiasi grįžti? – paklausiau kolegos.

- Nemanau, - atsakė Taverneris. – Žiūrėkite, dabar kai kas turėtų įvykti.

Mortimeras vėl stabtelėjo ir apsižvalgė aplink, tarsi kažkuo stebėdamasis. Kad ir kas tai buvo, bet panašu, kad *tai* atakavo jį šuoliu, nes jis atsimušinėjo rankomis krūtinės lygyje. Po to *tai* apibėgo jį ratu, nes jis lėtai sukosi, kad vis matytų. Žingsnis po žingsnio jie tolo keliu ir pagaliau dingo sutemose.

- Šuo lydi savo šeimininką namo, - pasakė Taverneris.

Kitą rytą mes išgirdome, kad netoli nuo Brašmoto rastas keisto žmogaus kūnas. Manoma, kad jis galėjo mirti nuo širdies priepuolio, nes jokių smurto žynių ant jo kūno nerasta.

- Už šešių mylių! – tarė Taverneris. – Jis buvo geras bėgikas!